

Jaarverslag 2019

Samenwerken in het voortgezet onderwijs

Lijst van in de tabellen gebruikte afkortingen

APOZ	- adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen
BPO	- begeleiders passend onderwijs
DUO	- Dienst Uitvoering Onderwijs
Lwoo	- leerwegondersteunend onderwijs
po	- primair onderwijs
Pro	- praktijkonderwijs
TLV	- toelaatbaarheidsverklaring
vo	- voortgezet onderwijs
vso	- voortgezet speciaal onderwijs

Inhoud

Lijst van in de tabellen gebruikte afkortingen	2
Inhoud	3
Achteruitkijken	6
1. Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen	7
2. Algemene informatie – Management en Organisatie	10
2.1 Bestuurlijke inrichting	10
2.1.1 Algemene Ledenvergadering	10
2.1.2 Bestuurssamenstelling	10
2.1.3 Resultaten	11
2.1.4 Directie	12
2.1.5 Expertgroep	12
2.1.6 Directeurenoverleggen	13
2.2 Doelstelling en taken	14
2.3 Personeel	15
2.4 Huisvesting	16
2.5 Strategische communicatie	17
2.6 Ondersteuningsplan en Ondersteuningsplanraad	17
2.7 Onderzoek en monitoring	19
2.8 De invloed van politiek en samenleving	20
2.9 Samenwerking met Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs	21
2.10 Samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen	21
2.11 Samenwerking met Stichting ELK	22
2.12 Toezicht Onderwijsinspectie	22
2.13 Klachten en bezwaren	23
2.14 Algemene Verordening Gegevensbescherming	23
2.15 Kwaliteit	24
2.16 Innovatie	25
3. Evaluatie programma's	26
3.1 Programma 1 Ondersteuning door scholen in het voortgezet onderwijs	26
3.1.1 Basisondersteuning en 3.1.4 Professionalisering en ondersteuning in scholen	26
3.1.2 Schoolondersteuningsprofielen	29
3.1.3 Ondersteuningsmiddelen voor scholen	30
3.1.5 Tussentijdse overstap	32
3.1.6 Afdrachten leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs	32
3.1.7 Innovatiegelden	34

3.2 Programma 2 Extra ondersteuning leerlingen	35
3.2.1 Frictiefonds	35
3.2.2 Huisonderwijs	35
3.3 Programma 3 Ondersteuning in school	36
3.3.1 Begeleiders passend onderwijs	36
3.3.2 Adviseurs passend onderwijs voor (langdurig) zieke leerlingen	37
3.3.3 Consultatie vanuit cluster 1 en 2	38
3.3.4 Specialistische Jeugdzorg Speciaal Onderwijs	38
3.4 Programma 4 Aanvullend aanbod	39
3.4.1 Special classes en 3.4.2 Tussenvoorzieningen	39
3.4.3 Nieuwkomers	41
Gespecialiseerde expertise nieuwkomers	41
3.4.4 Onderwijs en ondersteuning voor hoogbegaafden	41
3.5 Programma 5 Toeleiding	43
3.5.1 Onderwijsadviseurs en LISA	43
3.5.2 Toelatingsadviescommissie	46
3.5.3 Aanwijzingen leerwegondersteunend onderwijs en toelaatbaarheid praktijkonderwijs	49
3.5.4 Centraal capaciteitenonderzoek	50
3.5.5.a Overstapprocedure primair onderwijs – voortgezet onderwijs	50
3.5.7 Warme overdracht	51
3.5.9 Week van de overstap	52
3.5.6 Vo-vo-schoolwisselaars	53
3.5.5b Overstap voortgezet onderwijs – middelbaar beroepsonderwijs	54
3.5.8 Arbeidstoeleiding	55
3.6 Programma 6 Bovenschoolse voorzieningen	57
3.6.1 Toptrajecten	57
3.6.2 Schoolcultuur en veiligheid	58
3.6.3 Onderzoek leerlingendossiers	58
3.6.4 School2Work	59
3.6.5 Onderwijs-zorgarrangementen	59
3.6.6 LINK	59
3.7 Programma 7 Voortgezet speciaal onderwijs	61
3.7.1 Deelname voortgezet speciaal onderwijs	61
3.7.2 Tussentijdse groei voortgezet speciaal onderwijs	62
3.7.3 Ondersteuningsmiddelen voor scholen	63
3.7.4 School2Care en Purmer College	64
3.8 Programma 8 Projecten	65
3.8.1 Niet-schoolgaande leerlingen	65
3.8.2 Aanval op de Uitval	66
3.8.3 MBO-agenda	68
3.8.4 Pilot Samen naar Schoolklas (motie Timman-Mbarki)	69
3.8.5 Budgettaire ruimte subsidie plusmiddelen en subsidie Bestedingsplan Passend Onderwijs	70
4. Financieel verslag	72
4.1 Financiële positie – analyse	72
4.2 Bedrijfsvoering	77
4.3 Continuïteitsparagraaf	83
Verslag van de Algemene Ledenvergadering	89

Verslag van de Ondersteuningsplanraad	92
Verslag van de Medezeggenschapsraad	93
Jaarrekening 2019	94
Balans per 31 december 2018	95
Staat van baten en lasten 2018	96
Kasstroomoverzicht	97
Toelichting	98
Gebeurtenissen na balansdatum en overige gegevens	105
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	121
Bijlagen	124
Bijlage 1. Overzicht aangesloten schoolbesturen	124
Bijlage 2. Overzicht aangesloten schoolbesturen	125
Bijlage 3. Resultaat per programma	126
Bijlage 4. Risicoanalyse	129

Achteruitkijken

Een jaarverslag is een blik in de achteruitkijkspiegel. Ik zie 2019. Voor de samenwerking een fantastisch jaar. We konden systematisch en planmatig ons werk uitvoeren. We waren productief en innovatief. We boekten resultaten en ontwikkelden ons voorspoedig.

Wat is de waarde daarvan voor dit moment? Met *alle hens aan dek* lossen we de problemen van vandaag op en voor de maanden die voor ons liggen, zetten we ons schrap om zo goed en flexibel mogelijk in te spelen op wat er op ons afkomt. Wie heeft er aandacht voor dat fluwelen verleden, hoe recent ook, toen de grootste *crise sanitaire* sinds tijden nog in het verschiet lag?

In de afgelopen periode – de eerste zes *coronaweken* – kwam aan het licht dat ons netwerk echt werkt. Dat alles waar we met elkaar aan hebben gebouwd ook rendeert in crisistijd. Misschien wel juist in crisistijd. Natuurlijk zijn we nu helemaal gericht op de toekomst: hoe moet het verder met het onderwijs in een anderhalvemetersamenleving? Hoe kunnen we onze kennis met elkaar blijven delen in een anderhalvemetersamenleving? Hoe houden we onze relaties in stand, met leerlingen, met ouders en met elkaar?

In dit jaarverslag nemen we even de tijd om achteruit te kijken, door stil te staan bij het florerende jaar vóór de crisis. De oplettende lezer destilleert daaruit wellicht de magische formule waardoor ons netwerk wist te vlammen. Een borrelend brouwsel van mensen en samenwerken. Een leerzame mix van inzet en betrokkenheid.

In alle nuchterheid: we gaan nu weer aan de slag met het werk dat voor ons ligt. Daarbij hebben we het geluk te kunnen voortbouwen op de resultaten van de afgelopen jaren. En daarom is dit een nuttig jaarverslag.

Namens het bestuur,

Ariëlle de Ruijter
directeur-bestuurder
24 april 2020

I. Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen

Je schooltijd is van onschatbare waarde voor je ontwikkeling. Samen met anderen ontdek je wie je bent, waar je interesses liggen, waar je goed in bent. Afgerond met een diploma, als voorbereiding op een succesvolle toekomst.

Kinderen hebben daar door omstandigheden soms extra aandacht of speciale begeleiding bij nodig. Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen, met ruim 80 scholen, regulier en speciaal, maakt zich sterk voor een leeromgeving die een leerling prettig vindt én nodig heeft. Met voor elk kind het juiste onderwijs en, als dat nodig is, passende zorg.

Elk kind verdient een goede toekomst

De regio Amsterdam biedt een enorme veelheid aan nationaliteiten, achtergronden, culturen en niveaus van welvaart en welzijn. Bij de grootte van onze stad, de hoeveelheid kinderen en de diversiteit van de populatie komen ook diverse uitdagingen kijken. Leerlingen met taalachterstanden, maar ook gedragsstoornissen of uiteenlopende lichamelijke beperkingen, of ouders die met problemen kampen.

Het Samenwerkingsverband vindt dat elk kind de beste toekomst verdient die het kan hebben. Elk kind verdient de beste kansen, ongeacht afkomst, achtergrond, beperking of thuissituatie. Dat is voor iedereen binnen ons netwerk waar we het voor doen. We bieden als belangrijke bouwsteen voor de toekomst direct aangepast onderwijs of zorg om voor elkaar te krijgen dat een leerling door kan met leren, of om te voorkomen dat een leerling niet meer naar school komt. Want schooluitval is een onoverkomelijke rem op de ontplooiing van een kind.

We hebben elkaar nodig

Om het juiste onderwijs en passende zorg goed te organiseren hebben we elkaar nodig. Een individuele school kan het niet alleen: geen enkele school kan aan alle leerlingen dat onderwijs en die zorg bieden waar in onze regio behoefte aan is.

Met ruim 80 scholen en 25 besturen samen kunnen we dat wel. We beschikken over een enorme hoeveelheid expertise die voor kinderen het verschil maakt. Dus helpen we elkaar, benutten we de kennis en kunde van elkaar en werken we samen. Om zo elke leerling binnen het Amsterdamse reguliere en speciale onderwijs goed onderwijs te kunnen bieden en dat aan te passen als dat nodig is. Als het kan op de eigen school en als dat niet meer lukt op een nieuwe plek, tijdelijk of permanent. Als schoolbesturen scheppen we samen de kaders.

Leerling staat op één. Punt

Onze samenwerking heeft voor iedereen hetzelfde uitgangspunt: de leerling staat bij alles wat we doen op één. Niet de systemen, niet de regels, niet het succes van afzonderlijke partijen

binnen het Samenwerkingsverband. Het belang van een leerling komt vóór het belang van een school. Om dit te waarborgen is er het bureau van het Samenwerkingsverband. Hier faciliteren we een goede samenwerking, zorgen we voor een eenduidige uitvoering en handhaven we de kaders. Het bestuur verdeelt de financiële middelen, na goedkeuring door de leden. Over de besteding leggen de schoolbesturen verantwoording af.

We gaan anders te werk

De leerling op één, dat klinkt mooi. Maar de realiteit is dat niet iedereen in ons netwerk dat op dit moment in de praktijk brengt. We denken nog te vaak vanuit oude structuren en protocollen die niet aansluiten op wat nu nodig is. We zijn nog te vaak bezig met de organisatorische gevolgen van een beslissing. Te veel van wat we doen is nog reactief in plaats van proactief. Dit is het moment om dat te veranderen. Om meer ondernemerschap te tonen, innovatieve oplossingen te zoeken. Patronen te doorbreken. Wars van heilige huisjes en buiten de gebruikelijke belangen en hiërarchieën om. We moeten met meer lef kiezen voor de leerling. In woord én in daad.

Ook wij ontwikkelen ons

De leefwereld van kinderen verandert razendsnel, ook bijvoorbeeld door de verregaande digitalisering. We volgen deze trends op de voet en schaven constant onze kennis bij. Want als we willen dat elke leerling de beste kans krijgt om zich te ontwikkelen, moeten we ook onszelf blijven ontwikkelen. Als organisatie, als school en als persoon. We verzamelen, ontwikkelen en delen kennis en data met iedere stakeholder. Zo kunnen we nog beter bekijken en onderbouwen wat het beste is voor de leerling.

Op weg naar supersamenwerking; de docent cruciaal

Om de leerling op één te kunnen plaatsen is samenwerking superbelangrijk. Betrokken zijn bij elkaar, maar elkaar ook uitdagen. Fouten durven maken, maar elkaar ook helpen weer op te staan. Samen kijken naar blind spots en blokkades, en deze omzetten naar kansen. Gemakkelijk bij elkaar over de vloer komen, successen vieren en feedback geven.

Voor deze supersamenwerking hebben we iedereen nodig: alle instanties en elke persoon die betrokken is bij het Samenwerkingsverband. Een sterk netwerk van docenten die signalen in het gedrag van leerlingen vroegtijdig herkennen. Helpers om deze docenten heen. Een team van toegewijde zorgcoördinatoren. Een groep bestuurders en schoolleiders die verbinding zoeken. Een open relatie met ouders en opvoeders. Maar ook een sterke band met onze partners is belangrijk. Van basisonderwijs tot beroeps- en universitair onderwijs, van speciaal tot regulier onderwijs, van arbeidsmarkt tot gemeente. En natuurlijk ook met de jeugdhulp. En onze samenwerking is een succes als het resultaat – verbetering – merkbaar is in de klas.

Tijd om door te zetten

De afgelopen jaren hebben we goede stappen gezet. Nu is het tijd om door te zetten. Door supersamenwerking kunnen we de uitdagingen aan waar kinderen in de regio Amsterdam voor

staan. We zoeken verbindingen, benutten elkaars expertise om samen beter te worden. Zodat elke leerling kan rekenen op een plezierige middelbareschooltijd, en de beste kansen voor een succesvolle toekomst.

2. Algemene informatie – Management en Organisatie

2.1 Bestuurlijke inrichting

De 25 schoolbesturen van alle 85 scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs met ruim 43.000 leerlingen in Amsterdam en Diemen werken sinds 1 augustus 2014 formeel samen aan de uitvoering van de Wet passend onderwijs. Hiertoe is er de Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen, gevestigd aan de Bijlmerdreef 1289 te Amsterdam en statutair gevestigd te Amsterdam. De Vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 59035250. Voor het Samenwerkingsverband is de code Goed Onderwijsbestuur Voortgezet Onderwijs van toepassing. Het Samenwerkingsverband besteedt veel aandacht aan een goede uitvoering van het bestuursmodel, zowel aan de structuur als aan de ‘zachte aspecten’: het gedrag en de reflectie daarop van bestuur en leden. Elke vergadering wordt na afloop geëvalueerd en het bestuur houdt jaarlijks een zelfevaluatie. Het bestuur legt de resultaten voor aan de leden in de ledenvergadering.

2.1.1 Algemene Ledenvergadering

Binnen het Samenwerkingsverband heeft in navolging van de statuten de Algemene Ledenvergadering de rol van interne toezichthouder. De Algemene Ledenvergadering bestaat uit vertegenwoordigers van alle bij de Vereniging aangesloten schoolbesturen (zie bijlage 1). Deze vergadering heeft twee commissies ingesteld als ‘vooruitgeschoven post’: de auditcommissie en de kwaliteitscommissie. Beide laten zich leiden door een reglement. De ledenvergadering besloot in 2019 tot het aanstellen van een onafhankelijke voorzitter. De sollicitatieprocedure leidde tot de benoeming van de heer M. Voerman per 1 januari 2020. Het jaarverslag van de Algemene Ledenvergadering is op pagina 65 opgenomen.

2.1.2 Bestuursamenstelling

Het bestuur van de Vereniging bestond in 2019 uit:

- Mevrouw R.T. Kervezee, voorzitter, aandachtsgebied jeugdhulp
- De heer R. Kuiken, aandachtsgebied financiën
- Mevrouw C.E.M. Neuhaus, aandachtsgebied overstap voortgezet onderwijs-middelbaar beroepsonderwijs
- Mevrouw A. van der Poel, kwaliteitszetel speciaal onderwijs
- De heer L.S.P. Admiraal, aandachtsgebied leerwegondersteunend onderwijs
- Mevrouw A.M. de Ruijter, uitvoerend bestuurder

In verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd trad de heer Kuiken aan het einde van het jaar terug als bestuurslid. De leden benoemden in de laatste vergadering van het jaar mevrouw B. Dijkgraaf als zijn opvolger per 1 januari 2020.

Een uitgebreid overzicht van de bestuurders en hun (neven)functie(s) in 2019 is te vinden in bijlage 2.

De inzet van de bestuursleden buiten de bestuursvergaderingen bestond – in lijn met hun aandachtsgebieden – uit hun inzet in stuurgroepen van verschillende projecten of commissies en hun bijdragen aan het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeenten Amsterdam en Diemen.

2.1.3 Resultaten

Het belangrijkste resultaat in 2019 was de vaststelling van het nieuwe Ondersteuningsplan 2019-2023, het vierjaren beleidsplan van het Samenwerkingsverband. Het hieraan voorafgaande proces was goed georganiseerd en leverde een breed gedragen en inhoudelijk sterk ondersteuningsplan op. Zowel de Algemene Ledenvergadering als de Ondersteuningsplanraad stemde in met dit nieuwe ondersteuningsplan. Met beide gemeenten, Amsterdam en Diemen, voerde het bestuur op overeenstemming gericht overleg over het nieuwe plan, dat positief en met instemming verliep. Het bestuur stelde vervolgens het nieuwe ondersteuningsplan vast. Het Ondersteuningsplan 2019-2023 bestaat uit vier programma's. Als gevolg hiervan voerde het bureau van het Samenwerkingsverband programmamanagement in met als doel om over vier jaar de doelen uit het ondersteuningsplan bereikt te hebben. De vier programma's zijn:

1. Focus op preventie op school, in de klas
2. In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen
3. Soepele overstappen binnen het onderwijs
4. Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie

Minister Slob bezocht op 6 februari 2019 de samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen. Startpunt van het gesprek met de minister waren de ervaringen die waren verzameld via het online vertelpunt passend onderwijs. Op dit vertelpunt konden leerlingen, ouders en professionals in en rondom de klas over hun ervaringen met (passend) onderwijs vertellen. Deze ervaringen werden tijdens het bezoek van de minister besproken en door de aanwezige schoolbesturen en wethouders in een aantal voorstellen omgezet. Het bezoek van minister Slob heeft niet alleen geleid tot een aantal goede ideeën, maar leidde voor de minister ook tot een nog beter beeld van de complexiteit van het werk dat in het onderwijs in Amsterdam en Diemen wordt verricht.

In het najaar van 2018 bezocht de Inspectie van het Onderwijs het Samenwerkingsverband voor het vierjarige onderzoek. Het bezoek, dat door het bureau nauwgezet was voorbereid, verliep naar verwachting. Het Samenwerkingsverband ontving het verslag van de inspectie in het voorjaar van 2019, waarna het bestuur er een bestuurlijke reactie op schreef (zie paragraaf 2.12). Een voorgeschreven herstelopdracht voor het Toptraject Noord werd uitgevoerd en vervolgens door de Inspectie van het Onderwijs geëvalueerd tijdens haar bezoek aan het Toptraject eind november 2019. Dit bezoek is naar tevredenheid van het Samenwerkingsverband verlopen.

De volgende onderwerpen stonden in 2019 op de agenda van het bestuur:

- De toekomstige ontwikkelingen in de financiering van het leerwegondersteunend onderwijs en de gevolgen voor het Samenwerkingsverband (zie paragraaf 4.3).
- De toekenning van de innovatiegelden 2019 en het starten van een nieuwe ronde in 2020 (zie paragraaf 3.1.7).
- De samenwerking tussen OSVO en het Samenwerkingsverband (zie paragraaf 2.8).
- De Week van de overstap en de ScholenArenA (zie paragraaf 3.6.6).
- Het vervroegen van de procedure schoolwisselingen vo-vo.
- De aanvraag van een subsidie voor hoogbegaafdheid bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (zie paragraaf 3.4.4).
- Een overzicht van de uitgaven door het frictiefonds.
- De werving van een onafhankelijke voorzitter voor de Algemene Ledenvergadering.
- Het bezoek van de Onderwijsinspectie aan het Toptraject Noord op 28 november in verband met de herstelopdracht.

Het bestuur stelde het jaarverslag 2018 vast, evenals het jaarplan en de begroting 2020, en kreeg daarvoor goedkeuring van de Algemene Ledenvergadering. In september hield het bestuur een zelfevaluatie. Deze vormde een vervolg op de zelfevaluatie van het jaar daarvoor en biedt aanknopingspunten voor een volgende zelfevaluatie. Daarmee werkt het bestuur ook cyclisch aan een goede uitvoering van het bestuursmodel.

2.1.4 Directie

Mevrouw A.M. de Ruijter is directeur-bestuurder. Zij maakt deel uit van het verenigingsbestuur als uitvoerend bestuurder.

2.1.5 Expertgroep

De expertgroep bestaat uit een aantal directeuren en een beleidsmedewerker van een schoolbestuur, die onafhankelijk van hun posities het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren. In 2019 bestond de expertgroep uit de volgende personen: Sandra Newalsing (tot juli 2019), Jan-Matthijs Heinemeijer (tot juli 2019), Martijn Zaal, Dyane Brummelhuis, Sander Jacobs, Gert Jaspers, Malek Marzguioui, Ellen Starke en Sjaak de Ridder. De expertgroep ondersteunt

het proces van beleidsvorming door relevante kwesties te identificeren en beleid te evalueren. De directeur-bestuurder is voorzitter van de expertgroep.

De volgende onderwerpen stonden op de agenda van de expertgroep:

- Het nieuwe ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband
- Collegiale visitatie op verzoek van scholen die van elkaar willen leren, ondersteund door het Samenwerkingsverband
- Ontwikkelingen binnen het voortgezet speciaal onderwijs
- Doelmatigheid van de besteding van ondersteuningsmiddelen en gesprekken met scholen
- Subsidieaanvraag hoogbegaafde leerlingen, in samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs
- De stand van zaken bij het Purmer College
- Evaluatie en nieuwe opzet van de Toptrajecten
- Privacywetgeving en de invloed op dossieroverdracht
- Schoolaanwezigheid

2.1.6 Directeurenoverleggen

De directeurenoverleggen zijn vier keer per jaar gehouden in vier regio's (Noord, Zuid/Centrum, West, Oost/Zuidoost). Ook vond er dat jaar vier keer apart overleg plaats van de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband met de directeuren van het praktijkonderwijs en de directeuren van de tussenvoorzieningen.

De volgende onderwerpen zijn besproken in de directeurenoverleggen:

- Het jaarplan 2019
- Het Ondersteuningsplan 2019-2023
- Het rapport over schoolwisselingen, op- en afstroom en bovenschoolse voorzieningen (Kohnstamm Instituut)
- De voortgang van de Toptrajecten
- Het tijdpad voor de overstap van het voortgezet onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs
- Het plan voor de samenwerking tussen het voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs
- De Week van de overstap van het primair onderwijs naar voortgezet onderwijs
- De positie van de zorgcoördinator in het Amsterdamse voortgezet onderwijs
- Het plan voor de collegiale visitaties
- De Amsterdamse thuiszittersaanpak
- De gesprekkencyclus over de ondersteuning op school
- De veranderingen in het leerwegondersteunend onderwijs
- De samenwerking met de ouder- en kindadviseurs en de jeugdgezondheidszorg

De agenda's van de overleggen in de verschillende windrichtingen waren niet identiek. De directeuren brachten ook zelf agendapunten in en konden verzoeken om dieper in te gaan op bepaalde onderwerpen. Regelmatig was er op verzoek van de vergadering aandacht voor programma's voor gedrag of omgang met elkaar op scholen, zoals Professionele Momenten, de vreedzame school of Positive Behavior Support. Aan het einde van de vergadering werd altijd een 'rondje langs de scholen' gehouden, waarbij scholen kort deelden wat er op hun school speelt. Mede hierdoor weten directeuren elkaar ook steeds beter tussen de vergaderingen door te vinden.

De opkomst bij deze overleggen was in het algemeen goed tot zeer goed.

2.2 Doelstelling en taken

De Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen heeft ten doel:

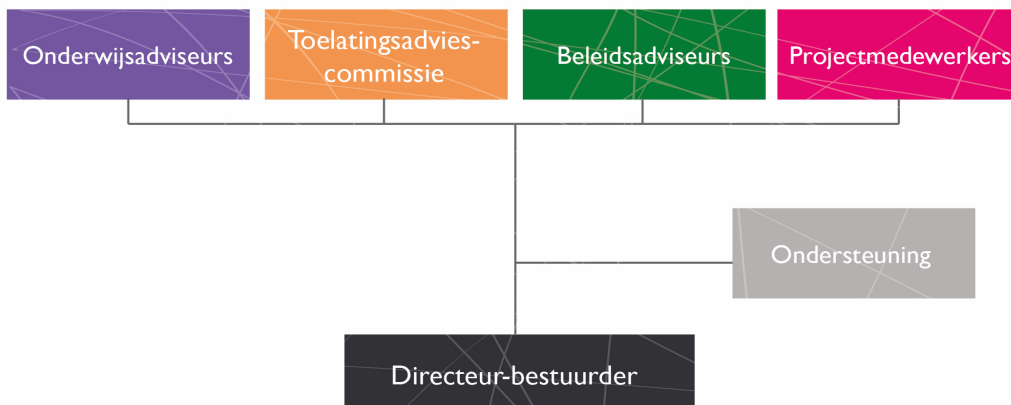
- a) Het vormen en in stand houden van een regionaal Samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a Wet op het voortgezet onderwijs in de regio Amsterdam en Diemen
- b) Het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen in de regio Amsterdam en Diemen
- c) Het realiseren van een ononderbroken ontwikkelingsproces en daarmee een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs voor zo veel mogelijk van de in de hierboven genoemde regio woonachtige leerlingen die ondersteuning behoeven

De Vereniging heeft in elk geval tot taak, ter uitvoering van de in artikel 17a lid 6 Wet op het voortgezet onderwijs aan het Samenwerkingsverband wettelijk toegekende taken:

- a) Het vaststellen van een ondersteuningsplan als bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs
- b) Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen die deelnemen aan het Samenwerkingsverband
- c) Het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs cluster 3 en 4 op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven
- d) Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven

2.3 Personeel

Het Samenwerkingsverband is werkgever als bedoeld in artikel 53b van de Wet op het voortgezet onderwijs; het personeel valt daarmee onder de cao voortgezet onderwijs. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen het Samenwerkingsverband en de aansturing van het personeel. Op 31 december 2019 waren 30 medewerkers (ad 24,7 fte) in dienst bij het Samenwerkingsverband, 1,3 fte was werkzaam bij Stichting ELK en 2,21 fte bij het Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs (OSVO). Daarnaast is een aantal personeelsleden volledig of voor een aantal fte gedetacheerd vanuit de aangesloten schoolbesturen (4 medewerkers ad 1,6 fte). Ook maakt het Samenwerkingsverband gebruik van de diensten van een aantal zzp'ers.

Figuur 1: organogram van het Samenwerkingsverband (2019)

In 2019 heeft de Stichting Personeelsinstrumenten Onderwijs, een gecertificeerde functiebeschrijver en waardeerder, de nog niet beschreven functies beschreven. De businesscontroller van het Samenwerkingsverband was hierbij nauw betrokken. De desbetreffende medewerkers zijn in december op de hoogte gesteld van de functiebeschrijvingen. Hun reacties zijn verwerkt. In januari 2020 zijn de functies formeel voorgelegd aan de medewerkers. Als daarop geen bezwaren komen, vindt in februari 2020 de vaststelling van het aangepaste functieboek plaats.

Personeelsbeleid en scholing

In 2019 heeft het Samenwerkingsverband het personeelsbeleid, waaronder de gesprekscyclus, uitgevoerd zoals vastgesteld in 2017.

In het kader van 'ook wij ontwikkelen ons' volgen twee medewerkers een MBA-opleiding. Andere medewerkers volgden trainingen op het gebied van onder andere persoonlijke effectiviteit, persoonlijk leiderschap of persoonlijke communicatie. De teamscholing was inhoudelijk van aard: er was een interactieve masterclass over wat het betekent om in een kennisintensieve netwerkorganisatie te werken door mevrouw prof. dr. A.M. Roobeek.

Daarnaast gaf mevrouw mr. J.A. van Boven een masterclass over wat de Algemene Verordening Gegevensbescherming mogelijk maakt aan informatie-uitwisseling ten behoeve van leerlingen. De programmamanagers volgden een interne training in programmamanagement.

Verzuim en ontslag

Het verzuimpercentage was in 2019 4,48%; dit komt overeen met het landelijke gemiddelde (over alle sectoren) van 4,4%. Dit is inclusief twee langdurig zieken en een zwangerschapsverlof, wat extra zwaar drukt op het percentage van een kleine organisatie. Het ziekteverzuim in 2018 bedroeg 5,85%.

De directeur-bestuurder gaf veel aandacht aan voldoende kwantiteit en kwaliteit van de medewerkers. Zowel het team van de onderwijsadviseurs als de toelatingsadviescommissie, de twee motoren van het Samenwerkingsverband, kwam op sterkte. De mensen van de frontoffice zorgden voor een goed verloop van de benodigde processen. De interne communicatie blijft gericht op bevlogenheid, betrokkenheid en persoonlijk leiderschap.

Het Samenwerkingsverband spant zich in om ontslag te voorkomen. In 2019 is er één medewerker met een vaststellingsovereenkomst met ontslag gegaan.

Medezeggenschapsraad

De Medezeggenschapsraad bestaat uit drie personeelsleden en heeft periodiek overleg met de directeur-bestuurder over de lopende zaken op het bureau, het personeelsbeleid, de begroting en het jaarverslag. Het jaarverslag van de Medezeggenschapsraad is opgenomen op pagina 68.

Vertrouwenspersoon

Mede op verzoek van de Medezeggenschapsraad heeft het Samenwerkingsverband een vertrouwenspersoon, zowel voor situaties als bijvoorbeeld ongewenste omgangsvormen als voor kwesties op het gebied van integriteit. Hiervan is in 2019 geen gebruikgemaakt.

2.4 Huisvesting

Het bureau van het Samenwerkingsverband heeft een werkplek in Amsterdam-Zuidoost. Ook OSVO en Stichting ELK vinden onderdak in de fijne kantoorplek in het Cultureel Educatief Centrum. De representatieve huisvesting blijkt een belangrijke bijdrage te leveren aan de team- en organisatieontwikkeling. Ook draagt de huisvesting bij aan de reputatie van het Samenwerkingsverband en aan de relatie met belangrijke stakeholders: 'Wij zijn een netwerkorganisatie, wij werken samen, wij hebben de luiken open en zien onze leerlingen, de ouders, de scholen, de buurten en de stad, en jullie zijn allemaal van harte welkom bij ons.' In 2019 verhuisde ook het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen naar het Cultureel en Educatief Centrum. Hiermee versterkten beide samenwerkingsverbanden de

samenwerking, zowel operationeel als inhoudelijk. Dit draagt bij aan een soepele overstap van leerlingen van het primair naar het voortgezet onderwijs.

ICT

Een professionele organisatie heeft behoefte aan goede kantoorautomatisering. Daarom stapte het bureau van het Samenwerkingsverband in 2019 over naar een professionele aanbieder, na een meervoudig onderhands aanbestedingstraject. Met de nieuwe aanbieder realiseerde het Samenwerkingsverband een moderne ICT-omgeving, die voldoet aan wensen van de medewerkers op het gebied van toegang, mobiliteit en veiligheid, maar ook aan de eisen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming stelt. De omgeving is voor meerdere jaren toekomstbestendig. De overstap, migratie en de introductie van Office 365 verliepen soepel en de nieuwe digitale omgeving werkt naar tevredenheid van de medewerkers.

2.5 Strategische communicatie

Het Samenwerkingsverband benadert communicatie als een wezenlijk onderdeel van de netwerkorganisatie. In 2018 was een strategisch plan opgesteld dat communicatie in de volle breedte beziet. De communicatiedoelen liepen uiteen van het binden en verbinden van betrokken mensen en scholen (duurzame relatieontwikkeling, *alignment*) tot positieve beeldvorming, meer verbinding met de buitenwereld en functionele voorlichting. Van bijzonder belang was het (ver)binden van de leden aan de onderlinge samenwerking en aan het gestelde doel.

In 2019 voerde het Samenwerkingsverband deze communicatiestrategie uit, onder andere resulterend in een nieuw digitaal platform en een nieuwe visuele identiteit. Het Samenwerkingsverband deed daarnaast ervaring op met *smalltalks* in het kader van de ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan. Ook in de toekomst zal het Samenwerkingsverband *smalltalks* blijven organiseren, te beginnen met een bestuurlijke *smalltalk* in januari 2020 over de samenwerking tussen het voortgezet speciaal onderwijs en het voortgezet regulier onderwijs, en in maart 2020 over het verbeteren van de vo-vo-procedure.

2.6 Ondersteuningsplan en Ondersteuningsplanraad

Ondersteuningsplan

Op basis van de Wet op het voortgezet onderwijs (artikel 17.A.6a en 7) heeft elk samenwerkingsverband tot taak eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan vast te stellen. Ter voorbereiding hierop heeft het Samenwerkingsverband in 2018 het Ondersteuningsplan 2014-2017 geëvalueerd (en hiertoe met een jaar verlengd). Alle betrokkenen leverden een bijdrage aan de evaluatie. Vervolgens startte het Samenwerkingsverband met de voorbereidingen

om te komen tot een nieuw ondersteuningsplan. Om te zorgen voor een breed draagvlak organiseerde het Samenwerkingsverband diverse *smalltalks* met schooldirecteuren, docenten, zorgcoördinatoren, ouders, leerlingen, de gemeente Amsterdam en de jeugdhulp. Begin 2019 begon het Samenwerkingsverband met de opstelling van het nieuwe ondersteuningsplan. De Ondersteuningsplanraad was hierbij nauw betrokken door middel van maandelijks overleggen. Het resultaat hiervan was dat de Ondersteuningsplanraad in april 2019 met het concept-ondersteuningsplan instemde. Ook voerde het Samenwerkingsverband op overeenstemming gericht overleg met de gemeenten Amsterdam en Diemen over dit concept. De Algemene Ledenvergadering van het Samenwerkingsverband stelde het Ondersteuningsplan 2019-2023 vervolgens op 17 april vast.

De prioriteiten van het Ondersteuningsplan 2019-2023 zijn:

1. Focus op preventie op school, in de klas
2. In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen
3. Soepele overstappen binnen het onderwijs
4. Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie

In het Ondersteuningsplan 2019-2023 staat de focus op preventie in de klas en op school centraal, in combinatie met de ontwikkeling van het Samenwerkingsverband naar een kennisintensieve netwerkorganisatie. Beide prioriteiten hangen nauw met elkaar samen. Met een focus op preventie in de klas en op school signaleren scholen eerder wat er aan de hand is, zoeken ze eerder uit wat de ondersteuningsbehoefte van een leerling is en zorgen ze eerder dat de leerling ontvangt wat nodig is. Maar individuele scholen kunnen dit niet altijd alleen. Om het juiste onderwijs en passende zorg goed te organiseren hebben de scholen binnen het Samenwerkingsverband elkaar nodig. Dus helpen scholen elkaar, benutten ze kennis en kunde van elkaar en werken ze samen. Zo werken scholen aan betere verbindingen tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs, tussen voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs, tussen speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs, en tussen onderwijs en jeugdhulp.

Voor 1 mei 2019 diende het Samenwerkingsverband het Ondersteuningsplan 2019-2023 in bij het ministerie van OCW. Het ondersteuningsplan vormt de basis om middelen te verdelen, waardoor leerlingen de juiste ondersteuning kunnen krijgen om hun schoolloopbaan succesvol te kunnen doorlopen. Het plan is verspreid onder de scholen, de jeugdhulp, de gemeenten Amsterdam en Diemen en overige organisaties die betrokken zijn bij de ondersteuning van leerlingen. Ook is er een korte versie van het ondersteuningsplan gemaakt en verspreid.

Ondersteuningsplanraad

Het Samenwerkingsverband is vanuit de Wet passend onderwijs verplicht een ondersteuningsplanraad in te stellen. De leden worden afgevaardigd door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden van de scholen die deelnemen aan het

Samenwerkingsverband. De leden bestaan uit personeel van de scholen, ouders en leerlingen, al is het moeilijk om voor deze laatste geleding voldoende continuïteit te scheppen.

De Ondersteuningsplanraad is opgericht op 23 september 2013 en heeft uit zijn midden een voorzitter en secretaris gekozen. De leden ontvangen een vacatievergoeding per bijgewoonde vergadering.

De Ondersteuningsplanraad is in 2019 veel vaker bij elkaar geweest om actief samen te werken met het bestuur om tot een nieuw ondersteuningsplan te komen, resulterend in de goedkeuring ervan. Ook heeft de Ondersteuningsplanraad het jaarverslag 2018 en de begroting 2020 goedgekeurd. Andere onderwerpen die de Ondersteuningsplanraad met de directeur-bestuurder besprak:

- De voorgenomen wijziging van het statuut en reglement van de Ondersteuningsplanraad
- De ontwikkelingen binnen Toptrajecten
- De uitkomsten van het bezoek van de Onderwijsinspectie

Het jaarverslag van de Ondersteuningsplanraad is opgenomen op pagina 67.

2.7 Onderzoek en monitoring

Onderzoek en ontwikkeling

Het Samenwerkingsverband gaf in 2019 opdracht aan PI Research voor het verrichten van onderzoek naar de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte van leerlingen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs. Het onderzoek moet inzicht geven in de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte in de verschillende schoolsoorten in relatie tot het ondersteuningsaanbod van de school in het voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs, tussenvoorzieningen en regulier onderwijs (zie paragraaf 3.6.3).

Monitoring

In 2018 ontwikkelde het Samenwerkingsverband het digitale systeem LISA. Dit systeem beheert leerlingengegevens en maakt beveiligde uitwisseling hiervan mogelijk met de scholen. LISA werd op 1 september 2018 in gebruik genomen. In 2019 is de module voor de toelatingsadviescommissie ontwikkeld. Dit verminderde de administratieve last van het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen. LISA levert een belangrijke bijdrage aan de beschikbaarheid van monitoringgegevens, bijvoorbeeld voor dit jaarverslag, maar ook voor de evaluatie van beleid.

2.8 De invloed van politiek en samenleving

Het Samenwerkingsverband opereert in een landelijke context die sterk in beweging blijft. In de zomer van 2018 verscheen de twaalfde voortgangsrapportage over passend onderwijs¹ van de minister van Onderwijs. Daarin stond dat passend onderwijs nog te weinig gaat over ondersteuning van leraren en leerlingen en dat een betere informatievoorziening over de schoolondersteuningsprofielen voor leraren en ouders nodig is. Het bureau van het Samenwerkingsverband pakte dit aandachtspunt in 2019 op, samen met de zorgcoördinatoren. Dit leidt ertoe dat begin 2020 elke school concreet zichtbaar zal hebben gemaakt wat het ondersteuningsaanbod is. Ook gaf de minister aan de governance van de samenwerkingsverbanden te willen verbeteren. Dit leidde er bij ons Samenwerkingsverband toe dat de ledenvergadering een onafhankelijk voorzitter heeft aangesteld.

Vanuit de landelijke politiek is er veel aandacht voor thuiszitters en in de *slipstream* daarvan ook voor vereenvoudiging van de financiering van zorg in het onderwijs en het invoeren van een wettelijke doorzettingsmacht voor samenwerkingsverbanden bij complexe casuïstiek. Samen met de zeven andere samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs van de zogenaamde G4 werkt het Samenwerkingsverband aan concrete en haalbare oplossingen, in overleg met de G4-gemeenten en het Rijk. Marc Dullaert is namens de acht samenwerkingsverbanden ambassadeur, lobbyist en olieman. De directeur-bestuurders laten zich ondersteunen door de zogenaamde motorgroep. Naast het werken aan oplossingen richten de G4 samenwerkingsverbanden en gemeenten zich ook op beïnvloeding, onder andere door een onderling afgestemde communicatielijijn.

Met leidinggevend en ambtenaren van het ministerie van OCW voerde de bestuurlijke werkgroep Leerwegondersteunend onderwijs een indringend gesprek over de voor Amsterdam onacceptabele gevolgen van de systematiek van herverdeling van de beschikbare middelen voor leerwegondersteunend onderwijs. Dit had tot gevolg dat er een nieuw onderzoek startte naar de mogelijkheden voor herverdeling van deze middelen. Ook succesvol was een gesprek met het ministerie over de signaleringswaarde voor het eigen vermogen van samenwerkingsverbanden, dat de directeur-bestuurder namens de G4 samenwerkingsverbanden voerde met de directeur passend onderwijs van het ministerie.

Het Samenwerkingsverband voert op overeenstemming gericht overleg met de gemeenten Amsterdam en Diemen over het ondersteuningsplan en over de aansluiting tussen onderwijs en zorg. Het overleg heeft een verdiepend karakter en is thematisch van aard. Dit overleg leidde in 2018 tot een vierjaren werkagenda van de twee samenwerkingsverbanden met de gemeente. De

---

¹ Voortgangsrapportage passend onderwijs, ministerie van OCW, juni 2018

uitvoering van deze agenda heeft tot gevolg dat er nu ook een op overeenstemming gericht overleg plaatsvindt van de wethouders met de twee samenwerkingsverbanden gezamenlijk. In 2019 werd ook een op overeenstemming gericht overleg van het voortgezet onderwijs met het mbo en de gemeente wettelijk verplicht. Het Samenwerkingsverband maakte met de gemeente en de mbo-bestuurders hiertoe de afspraak om dit overleg te laten aansluiten op het bestuurlijke overleg over de MBO-agenda van de gemeente Amsterdam.

In 2019 werden in Amsterdam de tekorten in het jeugdhulpbudget zichtbaar en voelbaar in de praktijk, door lange wachtlijsten voor gespecialiseerde jeugdhulp en bij de jeugdbescherming. Ook de beschikbare middelen voor de Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO), die zo goed uitpakt, staan onder druk. Het Samenwerkingsverband maakt zich met de besturen van het speciaal onderwijs hard voor het behoud van het budget.

2.9 Samenwerking met Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs

Het Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs (OSVO) en het Samenwerkingsverband werken op vier voor de hand liggende, praktische onderwerpen samen: huisvesting, administratieve ondersteuning, inhoudelijke ondersteuning en een vast dagdeel voor alle vergaderingen. Ook is de voorzitter van het OSVO welkom bij de Algemene Ledenvergadering van het Samenwerkingsverband en is de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband welkom tijdens de OSVO-ledenvergaderingen. Eind 2019 was de uitvoerend bestuurder van het Samenwerkingsverband ook uitgenodigd bij twee bestuurlijke heidagen van OSVO. In de bestuursvergadering en in de zelfevaluatie is gesproken over *inhoudelijke* samenwerking. Dit onderwerp kwam vervolgens ook aan de orde tijdens de heidagen.

2.10 Samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen

Operationeel komt deze samenwerking het beste tot uiting in het verbeterplan 'Overstap po-vo' dat in 2019 gezamenlijk is opgesteld en waarvan de uitvoering ter hand is genomen. Concreet zichtbaar was de gezamenlijke Week van de overstap (zie paragraaf 3.6.6).

De directeur-bestuurders van de twee samenwerkingsverbanden trekken gezamenlijk op in de gemeentelijke en landelijke thuiszittersaanpak en de gemeentelijke werkagenda 'Passend onderwijs en jeugdhulp'. In 2020 zetten ze zich in voor verdere versterking van de bestuurlijke netwerken.

2.11 Samenwerking met Stichting ELK

De directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband is uit hoofde van haar functie ook bestuurder van Stichting ELK, de uitvoeringsorganisatie voor de overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs. Dit is gunstig voor de uitvoeringspraktijk, maar het ingewikkelde bestuurlijke construct leidde in 2019 nog wel tot een aantal knelpunten, met name in de samenwerking met OSVO. Deze zijn in 2020 onderwerp van gesprek tussen Stichting ELK en OSVO.

2.12 Toezicht Onderwijsinspectie

Volgens planning bezocht de Inspectie van het Onderwijs het Samenwerkingsverband in november 2018 voor het vierjaarlijks onderzoek. Het onderzoek bestond uit een documentenanalyse, rondetafelgesprekken, een onderzoek van een Topklas (onderdeel van het Toptraject) en een onderzoeksdag met gesprekken met de gemeente en het bestuur. Tijdens de rondetafelgesprekken sprak de inspectie met de audit- en kwaliteitscommissie van de Algemene Ledenvergadering, met ouders, docenten, zorgcoördinatoren, de onderwijsadviseurs, een deskundige van de toelatingsadviescommissie en met directeurs van scholen. De inspectie liet in het gesprek met het bestuur weten tevreden te zijn met de ontwikkelingen van het Samenwerkingsverband en gaf het Samenwerkingsverband op alle onderzochte aspecten van bestuur, kwaliteit en financieel beheer een voldoende. De inspectie vond ook dat het Samenwerkingsverband nog niet aan de wet voldeed wat betreft het onafhankelijk intern toezicht. Daarop heeft het Samenwerkingsverband een onafhankelijke voorzitter aangesteld van de Algemene Ledenvergadering, die start per 2020.

Het inspectieverslag volgde in het voorjaar van 2019. Het bestuur van het Samenwerkingsverband gaf in zijn reactie aan zich te kunnen vinden in de constructieve bevindingen en opmerkingen van de inspectie en tevreden te zijn dat de inspectie tot een positief oordeel kwam. De inspectie oordeelde echter dat de onderwijskwaliteit en het toezicht op de onderwijskwaliteit vanuit het Samenwerkingsverband op het Toptraject Noord onvoldoende waren. Het bestuur kon zich niet helemaal vinden in het negatieve oordeel over het Toptraject Noord, omdat deze nieuwe onderwijsvoorziening recent was gestart en nog in ontwikkeling verkeert. Het Samenwerkingsverband kreeg een herstelopdracht van de Onderwijsinspectie voor Toptraject Noord. Altra en het Samenwerkingsverband namen maatregelen om zowel de onderwijskwaliteit als het toezicht erop te verbeteren. In november 2019 ging de Inspectie van het Onderwijs opnieuw op bezoek bij Toptraject Noord. Het inspectierapport daarover wordt in het voorjaar van 2020 verwacht.

2.13 Klachten en bezwaren

Het Samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT), die is ondergebracht bij de Stichting Onderwijsgeschillen. In 2019 is geen bezwaar ingediend bij het Samenwerkingsverband tegen een (niet) afgegeven toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs. Ter vergelijking: in 2016 werd tweemaal een bezwaar ingediend, in 2017 werd eenmaal een bezwaar ingediend, dat later werd ingetrokken, en in 2018 werd geen bezwaar ingediend.

In 2019 is op de website van het Samenwerkingsverband een verbeterde versie van de bezwaarprocedure geplaatst. Elke klacht en elk bezwaar leidt tot een gesprek tussen de directbetrokkenen en de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband met als doel goed naar elkaar te luisteren en tot een oplossing te komen.

Daarnaast is het Samenwerkingsverband in 2019 vijf keer gevraagd (in 2018 vier keer, in 2017 drie keer en in 2016 elf keer) aanwezig te zijn bij zittingen van de Onderwijsgeschillencommissie, die klachten van ouders tegen Amsterdamse schoolbesturen behandelde. Het Samenwerkingsverband droeg bij aan een oplossing op maat. Twee zaken zijn uiteindelijk niet behandeld omdat deze daarvoor opgelost waren, twee keer zijn de ouders in het gelijk gesteld en één keer is de school in het gelijk gesteld.

2.14 Algemene Verordening Gegevensbescherming

Het Samenwerkingsverband verwerkt dagelijks persoonsgegevens van leerlingen en informatie van scholen. Privacybescherming en naleving van de privacywetgeving vragen daarom veel aandacht van de organisatie. In het jaarverslag 2016 van het Samenwerkingsverband werd het onderwerp privacy als urgent aangemerkt, in het bijzonder de omgang met privacygevoelige data. Per mei 2018 trad de nieuwe Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking. Daarom startte het Samenwerkingsverband in 2017 een project om te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en zorgvuldig om te gaan met de privacy van alle betrokkenen. Dit project is in 2018 afgerond. Het Samenwerkingsverband stelde een functionaris gegevensbescherming aan die de laatste hand legde aan de benodigde documenten en organiseerde een bewustwordingsbijeenkomst voor de medewerkers. Deze functionaris werkt ook voor OSVO, ELK en het Samenwerkingsverband primair onderwijs. In 2019 hebben zich geen datalekken voorgedaan.

2.15 Kwaliteit

Onder het motto ‘Samenwerken en kwaliteit ontdekken’ heeft het Samenwerkingsverband in 2018 zijn visie op kwaliteit nader geformuleerd en in 2019 in praktijk gebracht. Enerzijds betreft dit het goed functioneren en het op orde hebben van de processen en de organisatie binnen het Samenwerkingsverband. In dit perspectief moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een professionele planning & control en een kwaliteitscyclus zoals de ‘PDCA-cyclus’ en het in 2019 ingestelde programmamanagement. Anderzijds betreft het de kwaliteitscultuur in de dagelijkse onderwijspraktijk en op het bureau. Onderwijsprofessionals moeten steeds kiezen wat in een bepaalde situatie goed is voor een leerling. De professionele ruimte daartoe is niet vrijblijvend. Het vraagt de nodige expertise en ervaring, maar vooral ook reflectie en doorgaand leren om tot de beste kansen op goede onderwijsresultaten voor een leerling te komen. De auditcommissie en de kwaliteitscommissie hebben als commissies van de Algemene Ledenvergadering een toezichhoudende rol. Hiertoe behoort ook het toezicht op het domein van het kwaliteitsbeleid.

Het Samenwerkingsverband voerde de drie voorgenomen projecten van 2019 uit:

1. Greep krijgen op de doelmatigheid van de inzet van ondersteuningsmiddelen.

In het kader van dit project is scholen bij de toekenning van extra ondersteuningsmiddelen in november 2018 vooraf gevraagd aan te geven voor welke activiteiten ze de middelen wilden inzetten en wat de beoogde doelen/resultaten daarvan waren. Bij de verantwoording moesten de scholen aangeven in hoeverre deze activiteiten en de doelen/resultaten bereikt waren. Deze aanpak werd ook toegepast bij de toekenning van de ondersteuningsmiddelen in 2019. In het schooljaar 2019-2020 bezoekt het Samenwerkingsverband alle scholen om in gesprek te gaan over de verantwoording, met als doel greep op de inzet van de ondersteuningsmiddelen te krijgen (zie paragraaf 3.1.3).

2. De deugdelijkheidseisen van de Inspectie van het Onderwijs onderbrengen in de interne controle.

Het Samenwerkingsverband werkt met een professionele planning- & controlcyclus waarin interne en externe kwaliteitseisen zijn verankerd. Ook de deugdelijkheidseisen van de Onderwijsinspectie zijn hier nu in ondergebracht.

3. *Critical friends*-bezoeken en *good practices* uitwisselen.

Behalve structurele aandacht voor het uitwisselen van *good practices* in alle overleggen in het netwerk van het Samenwerkingsverband, voerde het Samenwerkingsverband een vorm van collegiale visitaties van scholen onderling in. Deze visitaties zijn ontwikkeld om scholen ervaringen te laten uitwisselen en van elkaar te laten leren. In 2019 meldden zich veertien scholen aan voor deze visitaties en deze zijn bij vier scholen uitgevoerd.

2.16 Innovatie

Het Samenwerkingsverband stelde vanaf 2019 gedurende drie jaar 1 miljoen euro per jaar beschikbaar voor innovatieve trajecten op Amsterdamse scholen voor voortgezet onderwijs. Het doel is om hiermee scholen te stimuleren om te innoveren in de richting die in het Samenwerkingsverband is afgesproken. Zie hiervoor paragraaf 3.1.7.

3. Evaluatie programma's

Dit hoofdstuk geeft per programma de inhoudelijke resultaten weer, met een korte uitleg over de afwijkingen in bijlage 3. Bijlage 3 bevat een overzicht van de lasten per programma en afwijkingen ten opzichte van de begroting. Deze programma's zijn conform het ondersteuningsplan. In de jaarrekening zijn de lasten conform de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs (RJ 660) opgenomen.

3.1 Programma I Ondersteuning door scholen in het voortgezet onderwijs

Met elke bij het Samenwerkingsverband aangesloten school is afgesproken dat zij de basisondersteuning biedt en – binnen grenzen van haar mogelijkheden – extra ondersteuning aan leerlingen. Het Samenwerkingsverband voert in dit programma structureel verschillende activiteiten uit die zich richten op een goede basisondersteuning op de scholen.

3.1.1 Basisondersteuning en 3.1.4 Professionalisering en ondersteuning in scholen

Om de kwaliteit van de basisondersteuning te continueren en verder te ontwikkelen, investeerde het Samenwerkingsverband in 2019 in de zorgcoördinatoren en in het bijzonder in de voorzitters van de zorgcoördinatorenoverleggen. Ook organiseerde het Samenwerkingsverband in 2019 diverse activiteiten op het gebied van professionalisering van de ondersteuning in de scholen, zoals kenniskringen, intervisie, mentortraining en procesbegeleiding. Daarnaast stimuleerde en organiseerde het Samenwerkingsverband intercollegiale visitaties tussen de scholen. Hieronder volgt een toelichting op elk van deze activiteiten.

Zorgcoördinatorenoverleggen en inzet van de voorzitters

In het zorgcoördinatorenoverleg licht het Samenwerkingsverband het beleid toe, inventariseert het Samenwerkingsverband knelpunten en oplossingen en wisselen de zorgcoördinatoren kennis uit. In 2019 vond het zorgcoördinatorenoverleg zes keer plaats in alle vier de windstreken. De overleggen werden voorbereid en voorgezeten door vier voorzitters. De taken van de voorzitters zijn met ingang van schooljaar 2019-2020 uitgebreid. Hiervoor is een nieuw profiel opgesteld en is de vergoeding voor het voorzitterschap uitgebreid van 60 uur per jaar naar 0,1 fte. De belangrijkste aanpassing is dat de voorzitters nu voor een halve dag per week gedetacheerd zijn naar het Samenwerkingsverband. Zij zijn ambassadeurs voor het Samenwerkingsverband en hebben een belangrijke klankbordfunctie.

Om in aanmerking te komen voor de vergoeding vanuit het Samenwerkingsverband, moesten zorgcoördinatoren in 2019 deelnemen aan minstens 50 procent van de zorgcoördinatorenoverleggen en aan minimaal twee kenniskringen. In 2019 voldeden in totaal 68 scholen aan deze voorwaarde; dit is een verbetering ten opzichte van de 60 scholen in 2018.

Kenniskringen

Jaarlijks organiseert het Samenwerkingsverband kenniskringen voor de zorgcoördinatoren. De meeste kenniskringen zijn gericht op versterking van de basisondersteuning. Experts uit het brede netwerk van het Samenwerkingsverband gaven workshops.

In 2019 zijn vijf kenniskringen georganiseerd, twee bijeenkomsten over het opstellen van een smart projectplan en een extern georganiseerde bijeenkomst die meetelde als kenniskring. De workshops gingen over actuele onderwerpen die spelen op scholen en binnen de leerlingenpopulatie. Thema's waren bijvoorbeeld 'Omgaan met oppositioneel gedrag', 'Angst- en stemmingsproblematiek', 'OPP-light', 'Werken met groepsplannen', 'Traumasensitief onderwijs' en 'Omgaan met crisissituaties'.

De kenniskringen werden in 2019 goed bezocht:

- mei (hele dag): 105 deelnemers vanuit de scholen
- oktober (hele dag): 68 deelnemers vanuit de scholen
- december (halve dag): 57 deelnemers vanuit de scholen

Thuisonderwijs Amsterdam organiseerde een bijeenkomst over omgaan met lichamelijke problemen. Bij deze bijeenkomst waren elf deelnemers aanwezig vanuit de scholen.

Het onderwerp 'Hoogbegaafdheid' is niet aan de orde gekomen in het programma van de kenniskringen. Wel is het scholingsaanbod op het gebied van hoogbegaafdheid gecontinueerd in 2019. Deze activiteiten waren toegankelijk voor alle medewerkers van de scholen (zie paragraaf 3.4.4).

Intervisie gedragswetenschappers

De intervisiebijeenkomsten voor gedragswetenschappers die werken op Amsterdamse scholen voor voortgezet onderwijs is in 2019 opnieuw opgepakt. Er leek veel belangstelling te zijn voor de intervisie; de lijst met belangstellenden is gegroeid naar meer dan 60. Toch bleken de opkomst en respons bij de georganiseerde bijeenkomsten tegen te vallen. In totaal zijn drie bijeenkomsten georganiseerd, waarvan er één is geannuleerd wegens onvoldoende aanmeldingen. Die ontwikkeling leidde tot de constatering dat de intervisie in de huidige vorm te weinig oplevert voor de deelnemers. De groep is erg divers en de werksituaties en ervaringen staan ver uit elkaar. Ook wisselt de groep sterk per bijeenkomst, waardoor het voor de deelnemers lastig is om met elkaar iets op te bouwen. Daarom besloot het

Samenwerkingsverband om het initiatief voor het vormen van intervisiegroepen neer te leggen bij de deelnemers zelf. Het streven is daarmee meer continuïteit en verbinding te realiseren.

Intervisie zorgcoördinatoren

Op verzoek van de zorgcoördinatoren startte het Samenwerkingsverband in 2019 met intervisie. Onder leiding van medewerkers van het Samenwerkingsverband vond op twee momenten intervisie plaats tussen zorgcoördinatoren. Zij bespraken casuïstiek aan de hand van een vaste methodiek. In totaal namen in 2019 ruim veertig zorgcoördinatoren deel aan de intervisie.

Mentortraining

Het Samenwerkingsverband heeft een mentortraining ontwikkeld. In samenspraak met de zorgcoördinator kan de schooldirectie deze training bij het Samenwerkingsverband aanvragen. De mentortraining bestaat uit drie à vier op maat gemaakte bijeenkomsten, waarvan de laatste is gericht op het oefenen met gesprekstechnieken onder leiding van acteurs. De scholen maakten in 2019 geen gebruik van deze mogelijkheid. In 2020 gaat het Samenwerkingsverband het aanbod bijstellen en opnieuw bij de scholen onder de aandacht brengen.

Procesbegeleiding

Met procesbegeleiding ondersteunt het Samenwerkingsverband scholen in het opbouwen van een stevig ondersteuningsteam binnen de school en het implementeren van werkwijzen die passen bij passend onderwijs, zoals handelingsgericht werken. In 2019 vond één traject van twee bijeenkomsten plaats. Alle andere nog lopende trajecten vanuit 2018 zijn afgerond. In 2020 zetten onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband de procesbegeleiding opnieuw in.

Collegiale visitaties

In de kwaliteitsagenda van het Samenwerkingsverband staat dat er een systeem ontwikkeld wordt waarin scholen ervaringen uitwisselen, elkaar feedback geven en van elkaar leren. Collegiale visitatie is een beproefd middel om dit op een structurele en zinvolle manier vorm te geven. Door middel van collegiale visitatie kunnen scholen veel van elkaar leren rond ontwikkelingsvraagstukken waar ze feedback op willen ontvangen. Daarnaast geeft het scholen de mogelijkheid om op een vertrouwelijke manier eigen ontwikkelingsvragen te bespreken met een team van collega's van buiten de eigen school/organisatie. De uitwisseling tussen onderwijspraktijken van verschillende scholen en van elkaars expertise werkt verhelderend en stimulerend.

De organisatie van de pilot voor collegiale visitaties, evenals de coördinatie en verslaglegging met aanbevelingen, waren in handen van het Samenwerkingsverband. Het visitatieteam bestond verder uit medewerkers van de scholen; tien docenten en teamleiders van verschillende scholen waren betrokken bij de visitatieteams. Om hun rol goed te kunnen vervullen volgden zij in 2019 een scholing. In 2020 organiseert het Samenwerkingsverband opnieuw een scholingsdag, zodat

meer mensen expertise in visitatieonderzoek kunnen opdoen. De scholen die gevisiteerd worden, leveren medewerkers voor de visitatieteams.

In 2019 meldden veertien scholen zich aan voor de collegiale visitaties en bij vier scholen hebben de visitaties al plaatsgevonden. Scholen die aan collegiale visitaties deelnamen en onderwijsprofessionals die in een visitatieteam zaten, waren positief over het nut en de opbrengsten. Het bespreken van ontwikkelingsvragen die uit een school voortkomen, blijken een positieve reflectie bij de gevisiteerde school teweeg te brengen. Leden van het visitatieteam gaan zelf ook anders of opnieuw kijken naar de eigen schoolsituatie en maken zo een diepgaande professionaliseringslag.

In 2020 vindt verdere uitvoering en evaluatie van de pilot plaats.

Financieel resultaat 3.1.1 Basisondersteuning

De kosten van de collegiale visitaties vallen lager uit dan begroot doordat ze pas later in het jaar van start zijn gegaan.

Financieel resultaat 3.1.4 Professionalisering en ondersteuning in scholen

Het positieve resultaat ontstaat met name doordat 18% van de scholen (in 2018: 29%) niet volledig aan de voorwaarden voor de vergoeding van de zorgcoördinatoren voldeed. Bij een aantal scholen is dit door praktische omstandigheden (ziekte, zwangerschapsverlof). Bij een ander deel van de scholen komt het doordat de schooldirecteur blijkbaar geen belang hecht aan participatie van de zorgcoördinator in de overleggen en de kenniskringen. Het Samenwerkingsverband informeert de desbetreffende schoolbesturen hierover. Ook de kosten voor procesbegeleiding vielen lager uit dan begroot, doordat die weinig werd ingezet.

3.1.2 Schoolondersteuningsprofielen

In contacten met onder meer de Onderwijs Consumenten Organisatie en de Kinderombudsman kwam naar voren dat ouders het heel lastig vinden om te achterhalen welke scholen de ondersteuning bieden die zij voor hun kind nodig achten. De ondersteuningsprofielen, zoals door scholen op hun website gepubliceerd, zijn vaak erg lang en niet makkelijk leesbaar voor ouders. Ook de inspecteur van de Onderwijsinspectie wees hierop, tijdens zijn bezoek in november 2018. In het Ondersteuningsplan 2019-2023 is dan ook opgenomen dat het Samenwerkingsverband de toegankelijkheid van de schoolondersteuningsprofielen bevordert.

Het Samenwerkingsverband ging in het voorjaar van 2019 concreet aan de slag met het vinden van een manier om het ondersteuningsaanbod van scholen inzichtelijk te maken. In overleg met de voorzitters van de zorgcoördinatorenoverleggen stelde het Samenwerkingsverband een eenvoudig format op voor een overzicht van het ondersteuningsaanbod van een school (gebaseerd op het overzicht van de basisondersteuning). Dit overzicht is in oktober 2019 verspreid onder de scholen met het verzoek daarin hun ondersteuningsaanbod aan te geven. Het

Samenwerkingsverband gaf vervolgens feedback op de overzichten, waarna de scholen de aangepaste informatie over hun ondersteuningsaanbod op hun website plaatsten. In samenwerking met Stichting ELK is op de website www.voschoolkeuze020.nl een link gezet naar de ondersteuningsoverzichten die de scholen op hun website hebben geplaatst. Hiermee is de toegankelijkheid en vergelijkbaarheid van het ondersteuningsaanbod voor ouders verbeterd. De scholen publiceerden het overzicht van hun ondersteuning vóór 1 februari 2020 op hun website. Daardoor kunnen ouders van leerlingen in groep 8 deze informatie bij hun keuze voor een middelbare school betrekken.

Financieel resultaat

De beleidsadviseurs hebben hier werkzaamheden voor verricht. De loonkosten zijn niet doorberekend aan dit programma. Het verbeteren van de kosten voor de website www.voschoolkeuze020.nl zijn uit een ander programma onderdeel betaald.

3.1.3 Ondersteuningsmiddelen voor scholen

Alle Amsterdamse scholen voor voortgezet onderwijs ontvangen van het Samenwerkingsverband een budget voor het bieden van ondersteuning aan individuele leerlingen, voor het versterken van de interne zorgstructuur en voor professionalisering.

Uit de halfjaarrapportage bleek dat het Samenwerkingsverband door financiële meevallers en hogere rijksbaten op een hoog positief resultaat zou uitkomen. In juli is daarom besloten dat alle scholen € 20,- per leerling extra ontvangen.

Het Samenwerkingsverband wil meer greep krijgen op de doelmatigheid van de inzet van de ondersteuningsmiddelen. In dit kader is aan de scholen bij de toekenning van de ondersteuningsmiddelen in 2019 vooraf gevraagd aan te geven voor welke activiteiten ze de middelen wilden inzetten en wat de beoogde doelen/resultaten daarvan waren. Bij de verantwoording moeten de scholen aangeven in hoeverre deze activiteiten en de doelen/resultaten bereikt zijn. Het Samenwerkingsverband wilde al langer over de ondersteuning en de besteding van de ondersteuningsmiddelen met de scholen in gesprek gaan en stelde het plan op om in schooljaar 2019-2020 alle scholen te bezoeken om te praten over de kwaliteit van de ondersteuning en de verantwoording van de ondersteuningsmiddelen. In deze gesprekken komt de verantwoording van de besteding van de ondersteuningsmiddelen in 2018 en 2019 aan de orde, de resultaten hiervan en de verbeteringen van de ondersteuning waar de school aan werkt. De gesprekken vinden plaats aan de hand van een gestructureerde leidraad met vragen die per school wordt voorbereid.

In oktober 2019 startte het Samenwerkingsverband met het voeren van gesprekken over ondersteuning met alle scholen. Hiertoe worden duo's gevormd van een beleidsadviseur, soms de directeur-bestuurder en een onderwijsadviseur in een wisselende samenstelling. Deze duo's voeren gesprekken met de schooldirecteur en de zorgcoördinator van de school.

Tot 1 januari 2020 zijn er 25 gesprekken gevoerd, de rest volgt in 2020.

De gesprekken geven een goed beeld van de zorgstructuur van de scholen, de keuzes die scholen maken met betrekking tot de inzet van de ondersteuningsmiddelen en de wijze waarop scholen werken aan verbetering van hun zorgstructuur. Greep op de doelmatigheid van de inzet van de ondersteuningsmiddelen is hiermee nog niet bereikt, maar er is wel meer inzicht gekomen in de wijze waarop scholen de ondersteuningsmiddelen inzetten en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen. Het gesprek leidt vaak tot een kwaliteitsdialog over het verbeteren van de ondersteuning. Het Samenwerkingsverband ontvangt positieve feedback op de gesprekken van de scholen.

Uit de schriftelijke verantwoordingen blijkt dat de scholen het budget als volgt hebben ingezet:

- 35% van de middelen is besteed aan ondersteuning voor (individuele) leerlingen.
- Ruim 90% van de scholen zette de middelen onder andere in voor de ondersteuning van (individuele) leerlingen.
- 80% procent van de scholen zette de middelen in voor de interne zorgstructuur - scholing van docenten.

Onderdeel	Bedrag	% 2019	% 2018	% 16-17*	% 15-16	% 14-15	% van scholen
Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 2.380.678	35,1%	46,3%	34,1%	34,4%	36,3%	90,0%
Interne zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ 2.620.439	38,6%	31,1%	37,9%	29,5%	23,4%	80,0%
Interne zorgstructuur – scholing	€ 620.167	9,1%	7,5%	6,8%	14,1%	10,2%	67,1%
Inkoop bovenschoolse voorzieningen	€ 360.148	5,3%	5,3%	13,6%	13,4%	18,7%	41,4%
Inzet trajectklassen	€ 577.017	8,5%	5,6%	6,2%	6,1%	7,6%	31,4%
Overig	€ 66.343	1,0%	0%	0,6%	2,1%	3,8%	21,4%
Externe zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ 159.154	2,3%	4,2%	0,7%	0,3%	0,0%	20,0%
Totaal	€ 6.783.945	100%	100%	100%	100%	100%	

Tabel 1: percentage uitgaven extra ondersteuningsmiddelen gebaseerd op ruwe cijfers van de scholen

* 16-17 is augustus t/m december 2016 en heel 2017

Financieel resultaat

De kosten voor de ondersteuningsmiddelen zijn hoger dan begroot door de extra uitkering van € 20,- per leerling.

3.1.5 Tussentijdse overstap

Leerlingen met een diplomagericht uitstroomprofiel in het voortgezet speciaal onderwijs verdienen gelijke kansen en perspectieven. Ze moeten allemaal een volledig diploma kunnen halen, een brede profielkeuze hebben en vakken kunnen volgen die aansluiten bij hun belangstelling. Om dat mogelijk te maken is een nauwe samenwerking nodig tussen het voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Daarom bekostigt het Samenwerkingsverband voor Amsterdamse leerlingen die na 1 oktober vanuit het voortgezet speciaal onderwijs instromen in het reguliere voortgezet onderwijs, de resterende maanden van dat schooljaar. Ook voor leerlingen die instromen op een van de tussenvoorzieningen zonder indicatie voor leerwegondersteunend onderwijs, betaalt het Samenwerkingsverband deze bekostiging voor de resterende maanden van dat schooljaar dat de leerling onderwijs geniet. Hiervoor gelden de vastgestelde bedragen 'geld volgt leerling' uit het schoolwisselaarsconvenant.

In 2019 verkende het Samenwerkingsverband in gesprekken met 25 vertegenwoordigers uit regulier en speciaal onderwijs de kansen en mogelijkheden voor samenwerking tussen speciaal voortgezet en regulier onderwijs.

In de notitie 'Samenwerking tussen voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs' staan de uitkomsten van deze gesprekken beschreven. Na interne bespreking van de bevindingen en aanbevelingen uit deze notitie stelde het Samenwerkingsverband een projectvoorstel op met drie deelprojecten binnen een meerjarig traject:

- a. Het preventief brengen van expertise uit het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs
- b. Het doorplaatsen van leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs
- c. Symbiose

Met betrekking tot deelproject b. voerde het Samenwerkingsverband in 2019 voorbereidende activiteiten uit. Deze bestonden uit het in kaart brengen hoeveel leerlingen zijn doorgeplaatst naar welke scholen, en het opstellen van een draaiboek waarin de stappen bij een doorplaatsing staan beschreven. Het Samenwerkingsverband werkt dit draaiboek in 2020 uit in pilots.

In 2019 bekostigde het Samenwerkingsverband voor vier leerlingen de tussentijdse overstap naar een tussenvoorziening.

Financieel resultaat

Het grote positieve resultaat ontstaat doordat bij het Samenwerkingsverband minder aanvragen binnenkwamen om leerlingen te bekostigen die na 1 oktober vanuit het voortgezet speciaal onderwijs instroomden in het reguliere voortgezet onderwijs.

3.1.6 Afdrachten leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs

Het budget voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs is gefixeerd op het deelnamepercentage van 2012 (in totaal 19,1%). Het deelnamepercentage

leerwegerondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs was in 2019 lager dan in 2012, namelijk 16,6%. Het Samenwerkingsverband ontvangt het restant als netto baten en beschikt daardoor over een extra budget, dat ingezet is voor de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Deelname Lwoo/Pro	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Aantal Lwoo	5.696	5.827	5.794	5.716	5.857	5.899	6.127	6.004
Aantal Pro	1.322	1.410	1.427	1.459	1.485	1.426	1.372	1.345
Aantal vo	42.284	41.929	41.421	41.940	40.942	40.126	39.233	38.454
Percentage Lwoo	13,47%	13,90%	13,99%	13,96%	14,31%	14,70%	15,62%	15,61%
Percentage landelijk	5,29%	6,55%	8,28%	9,42%	10,40%	10,47%	10,61%	10,71%
Percentage Pro	3,13%	3,36%	3,45%	3,56%	3,63%	3,55%	3,50%	3,50%
Percentage landelijk	3,07%	2,91%	3,01%	3,01%	3,00%	2,96%	2,93%	2,84%

Tabel 2: deelname leerwegerondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs | Bron: RVC/Kijkglas

In september 2019 startte het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen met het interne gesprek over het eigen beleid inzake leerwegerondersteunend onderwijs. Directeuren van scholen die voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs en/of praktijkonderwijs aanbieden, bogen zich in *smalltalks* over de volgende punten:

- Een uitwisseling tussen scholen over de huidige inzet en resultaten van de middelen leerwegerondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs.
- De vraag hoe om te gaan met een substantiële teruggang van deze middelen voor het Samenwerkingsverband.

De financiële context voor het eigen beleid is nog ongewis. Samen met andere samenwerkingsverbanden heeft het Samenwerkingsverband stevig bezwaar aangetekend tegen het eerste voorstel van het ministerie van OCW voor de verdeling van de landelijke middelen leerwegerondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs over de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs. Voor het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen zou dat voorstel een teruggang van circa € 15 miljoen, circa 40%, betekenen. Drie onderzoeksbureaus buigen zich nu over een verdelingsvoorstel dat meer recht doet aan ‘ondersteuningsmiddelen volgen (verschillen in) ondersteuningsbehoefte’.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs formuleren eigen beleid voor leerwegerondersteunend onderwijs. Dat beleid betreft drie samenhangende vragen:

- Hoe bepaalt het Samenwerkingsverband of leerlingen in aanmerking komen voor leerwegerondersteunend onderwijs?
- Welke scholen bieden leerwegerondersteunend onderwijs aan?
- Hoe deelt het Samenwerkingsverband middelen toe aan die scholen?

De sectorraad praktijkonderwijs zet zich in om de positie van het praktijkonderwijs als eigenstandige schoolsoort te handhaven. Belangrijke beleidsaspecten worden naar verwachting landelijk geformuleerd, zoals het handhaven van de landelijke (indicatie)criteria voor praktijkonderwijs.

De wetgeving voor het inpassen van leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs in passend onderwijs wordt niet voor 2023 verwacht. Vooruitlopend op deze wetgeving kan het Samenwerkingsverband onderdelen van eigen beleid implementeren via 'opting-out'. Middels 'opting-out' bijvoorbeeld stoppen met het individueel indiceren van leerlingen voor leerwegondersteunend onderwijs.

Financieel resultaat

De afdrachten voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs zijn hoger dan begroot, doordat het bedrag per leerling hoger is, hoewel het aantal leerlingen lager is dan begroot.

3.1.7 Innovatiegelden

Het Samenwerkingsverband stelt in de jaren 2019 tot en met 2023 1 miljoen euro per jaar beschikbaar voor innovatieve projecten. Het doel is om scholen te stimuleren om te innoveren met plannen die bijdragen aan de ambities en speerpunten van het Ondersteuningsplan 2019-2023.

In 2019 startten 23 projecten variërend van educatieve video's, *high dosage tutoring*, het vergroten van leerlingenbetrokkenheid, leren leren, *peercoaching*, schooljongerenwerk, sport als middel, taalondersteuning en leesbevordering, trajectklassen en het begeleiden van zij-instromers. Zeven projecten zijn in 2019 afgerond en zestien projecten zijn verlengd tot en met eind schooljaar 2019-2020. Elk project levert een concreet overdraagbaar product en/of advies voor andere scholen. Een projectleider van het Samenwerkingsverband voerde tussentijdse gesprekken met de scholen om mee te denken over overdraagbare producten en om kennisdeling tussen scholen te stimuleren.

Op 16 april 2020 delen de scholen de opbrengsten van deze innovatieprojecten door middel van workshops en posterpresentaties. Het doel hiervan is om scholen van elkaar te laten leren en om kennis en ervaringen uit te wisselen.

In het najaar van 2019 nodigde het Samenwerkingsverband scholen opnieuw uit om innovatieve projectplannen in te dienen voor kalenderjaar 2020. Het Samenwerkingsverband organiseerde voor deze nieuwe ronde een workshop 'Hoe schrijf ik een SMART projectplan'. Ook scherpte het Samenwerkingsverband de criteria voor aanvraag en verantwoording aan, ter vergroting van de kwaliteit van de uitvoering van het project, de kans op een succesvol resultaat en positieve effecten voor leerling en docent.

Vijftien scholen reageerden met 22 plannen. De scholen *pitchten* hun plannen op een bijeenkomst waarop alle betrokkenen en een jury aanwezig waren, met elkaar konden kennismaken en van elkaars plannen konden leren. Het Samenwerkingsverband kende achttien plannen toe; zij gaan van start in 2020. Eén project doet mee met de subsidie van hoogbegaafdheid; één project valt onder de plusmiddelen. Twee plannen zijn afgewezen.

Financieel resultaat

Het positieve resultaat ontstaat doordat sommige projecten pas gedurende 2019 startten en een groot deel van de projecten doorloopt in 2020. Het overschot wordt dan ook gereserveerd voor 2020.

3.2 Programma 2 Extra ondersteuning leerlingen

3.2.1 Frictiefonds

Scholen bieden leerlingen individueel de ondersteuning die zij nodig hebben en bekostigen dit uit de ondersteuningsmiddelen. Het frictiefonds is bestemd voor zeer uitzonderlijke gevallen waarin voor leerlingen op Amsterdamse scholen voortgezet (speciaal) onderwijs (tijdelijk) geen reguliere middelen beschikbaar zijn. Het doel is om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten vanwege het ontbreken van geormerkte middelen.

In 2019 nam het aantal aanvragen bij het frictiefonds toe. Het Samenwerkingsverband kende voor achttien leerlingen een bijdrage toe (in 2018 zes leerlingen; in 2017 dertien leerlingen; in 2016 twaalf leerlingen). Deze bijdrage varieerde van reiskostenvergoeding, nieuwkomersbekostiging en plaatsbekostiging tot gespecialiseerde onderwijssteuning. De toename van het aantal aanvragen kan eruit worden verklaard dat het frictiefonds in 2019 onder de aandacht van de scholen is gebracht door een vermelding in het activiteitenoverzicht van het Samenwerkingsverband.

Financieel resultaat

Het grote negatieve resultaat ontstaat doordat het aantal toegekende aanvragen hoger is dan in voorgaande jaren.

3.2.2 Huisonderwijs

Scholen voor regulier voortgezet onderwijs van het Samenwerkingsverband kunnen via de onderwijsadviseurs ondersteuning in de vorm van huisonderwijs aanvragen voor leerlingen die chronisch ziek zijn, leerlingen met een fysieke beperking en leerlingen met psychische problematiek die in staat zijn om regulier onderwijs te volgen. Zie ook paragraaf 3.3.2.

In 2019 maakten in totaal 73 leerlingen gebruik van huisonderwijs.

Voor leerlingen die langer dan een schooljaar onderwijs thuis nodig hebben, kan de school verlenging aanvragen. De onderwijsadviseur beoordeelt deze verlenging. In 2019 zijn vijftien

verlengingen afgegeven. Elk halfjaar bespreekt de directeur van het Samenwerkingsverband de verlengingen met de onderwijsadviseur die de adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen coördineert.

In totaal is 3390 uur aan huisonderwijs gegeven. Deze inspanningen hebben ertoe geleid dat deze leerlingen onderwijs konden volgen.

Financieel resultaat

De verwachte stijging in het huisonderwijs was lager dan verwacht; daardoor ontstaat een positief resultaat. Voor 2020 is een nieuwe prognose opgesteld.

3.3 Programma 3 Ondersteuning in school

3.3.1 Begeleiders passend onderwijs

In opdracht van het Samenwerkingsverband waren in 2019 op 86 schoollocaties begeleiders passend onderwijs van Altra werkzaam. De begeleider passend onderwijs biedt ondersteuning aan de leerlingen, docenten en de schoolorganisatie van de school om leerlingen zo veel mogelijk passend onderwijs te bieden binnen de eigen school. Aan het begin van elk schooljaar maakt elke school afspraken over de inzet van de begeleider passend onderwijs. In 2019 is de ontwikkeling van begeleiding van individuele leerlingen naar meer begeleiding van docenten versterkt.

De ondersteuning door de begeleiders passend onderwijs aan de scholen is hieronder weergegeven. De cijfers geven aan op welk niveau de begeleiders passend onderwijs ondersteuning boden.

	Leerlingenniveau	Docentniveau	Organisatieniveau
Schooljaar	Percentage	Percentage	Percentage
2017-2018	41%	38%	21%
2018-2019	24%	48%	28%

Tabel 3: ondersteuningsniveau begeleiders passend onderwijs

Uit de evaluatie blijkt dat de begeleiders passend onderwijs zeer tevreden zijn over de samenwerking met de zorgcoördinatoren; ook zijn zij tevreden over de samenwerking met de docenten, de mentoren en de schoolleiding. Deze waardering van de samenwerking is vergelijkbaar met die van het jaar ervoor. Uit een evaluatie onder zorgcoördinatoren blijkt dat ook zij zeer tevreden zijn over de samenwerking met de begeleiders passend onderwijs.

Financieel resultaat

Het negatieve resultaat ontstaat doordat de gemiddelde personeelslast (GPL) is bijgesteld.

3.3.2 Adviseurs passend onderwijs voor (langdurig) zieke leerlingen

Scholen voor regulier voortgezet onderwijs van het Samenwerkingsverband kunnen via de onderwijsadviseurs extra ondersteuning aanvragen voor chronisch zieke leerlingen, leerlingen met een fysieke beperking en leerlingen met psychische problemen die in staat zijn om regulier onderwijs te volgen. Adviseurs passend onderwijs voor langdurig zieke leerlingen bieden deze ondersteuning vanuit Orion als uitvoeringsorganisatie en zijn verbonden aan het Expertisecentrum Orion. Het Samenwerkingsverband bekostigt de ondersteuning door deze adviseurs.

De taken van de adviseurs passend onderwijs (langdurig) zieke leerlingen bestaan uit:

- Coördinatie van onderwijs thuis in samenwerking met school
- Een consult aan ouder, leerling en school over de noodzakelijke/wenselijke ondersteuning en de wijze waarop de school daar zo goed mogelijk op kan afstemmen
- Transferbegeleiding van primair naar voortgezet onderwijs
- Het regelen van de inzet van thuisdocenten

Het aantal leerlingen dat gebruikmaakte van onderwijs thuis steeg in 2019, zoals was verwacht. In 2019 stroomden 34 leerlingen door met huisonderwijs uit het voorgaande jaar. Voor vijftien van deze 34 leerlingen is in 2019 een aanvraag voor verlenging inzet middelen ondersteuning zieke leerlingen gedaan. De andere negentien hebben in de loop van 2019 het huisonderwijs afgerond.

In 2019 zijn 44 nieuwe aanvragen gedaan. Vijf leerlingen hiervan kwamen niet in aanmerking of hebben voor de start andere ondersteuning gekregen; van hen is de aanmelding ingetrokken. Bij 26 leerlingen is het huisonderwijs in 2019 afgerond. Van de 73 leerlingen hebben 47 leerlingen in januari 2020 nog steeds huisonderwijs.

Van de 26 leerlingen die in 2019 huisonderwijs genoten en het afronden, zijn er elf volledig met onderwijs bezig op hun eigen school, vijf zijn doorgestroomd naar het voortgezet speciaal onderwijs, vier naar een andere reguliere school en één naar Bascule/Arkin. Vijf leerlingen haalden hun diploma.

In 2019 bood het Samenwerkingsverband in totaal 3390 uur huisonderwijs aan.

In 2019 waren er negen officiële consultvragen. Daarnaast wisten veel scholen de adviseurs te vinden voor telefonisch advies over aanpassingen in het onderwijs voor zieke leerlingen.

Eén leerling uit het primair onderwijs maakte gebruik van transferbegeleiding bij de overstap naar het voortgezet onderwijs.

In 2019 informeerden de adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen alle zorgcoördinatoren over de mogelijkheden van de begeleiding die geboden kan worden.

De onderwijsadviseurs namen de mogelijkheid van onderwijs thuis of de consultbegeleiding van de adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen altijd mee in de casuïstiekbesprekingen.

De onderwijsadviseurs vroegen in 2019 bij elke casus een uitspraak van een behandelaar of jeugdarts over de belastbaarheid van de leerling.

Het Samenwerkingsverband evalueerde de inzet van de uren van de adviseurs passend onderwijs en paste deze per 1 januari 2020 aan op basis van het aantal leerlingen. Deze evaluatie vindt elk schooljaar opnieuw plaats.

Door deze inspanningen zijn alle zorgcoördinatoren bekend met de mogelijkheden voor de ondersteuning van chronisch zieke leerlingen en leerlingen met een fysieke beperking. Deze kinderen worden door de geboden ondersteuning in staat gesteld om hun diploma te halen.

Financieel resultaat

Het positieve resultaat ontstaat doordat minder uren zijn ingezet door de adviseurs dan begroot.

3.3.3 Consultatie vanuit cluster 1 en 2

Voortgezet speciaal onderwijs cluster 1 en 2 behoren niet tot het Samenwerkingsverband, maar bieden consultatie bij ondersteuningsbehoeften op het gebied van slechtziendheid en blindheid (cluster 1) en gehoor-, taal- en spraakproblemen (cluster 2). Contactpersonen vanuit cluster 1 en 2 zijn voor de scholen in het Samenwerkingsverband beschikbaar. De contactpersoon van cluster 2 is ook inzetbaar voor consultatie in de scholen. In 2019 besteedde de contactpersoon 29 uur (2018: 27 uur) aan voorgelegde casuïstiek.

Financieel resultaat

De lasten zijn nagenoeg conform de begroting.

3.3.4 Specialistische Jeugdzorg Speciaal Onderwijs

Vanaf schooljaar 2018-2019 zet de gemeente Amsterdam in op de transitie van jeugdhulp door jeugdhulp te bieden in het speciaal onderwijs: Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO). Binnen de SJSO werken specialistische jeugdhulp en speciaal onderwijs intensief samen om kinderen en jongeren op deze scholen een ononderbroken schoolloopbaan te bieden. SJSO wordt ingezet op alle scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs, praktijkonderwijs en tussenvoorzieningen. Juist voor de kinderen op het speciaal onderwijs is die nauwe samenwerking nodig: korte lijnen, zonder verwijzing via een wijkteam.

Door de invoering van SJSO zijn er vaste specialistische jeugdhulpverleners binnen de school. Naast het aanbod van het Ouder- en Kindteam en/of ander preventief aanbod is de specialistische jeugdhulp direct beschikbaar; er is geen verwijzing meer nodig. De jeugdhulp is ondersteunend aan de doelen die op school zijn vastgesteld; jeugdhulpverleners sluiten aan bij het zorgteam van de school. SJSO slaagt als scholen zo veel mogelijk gebruikmaken van de vaste specialistische jeugdhulpverleners binnen de school, in plaats van verwijzingen aan te vragen voor jeugdhulp buiten de school.

De financiering van de SJSO

De jeugdhulpspecialisten die werkzaam zijn op de scholen worden gefinancierd uit het budget voor specialistische jeugdhulp van de gemeente Amsterdam. De gemeente bekostigt SJSO vanuit de vermindering van de beschikkingen voor gespecialiseerde jeugdhulp. Die vermindering in beschikkingen moet wel gerealiseerd worden, anders is de SJSO niet betaalbaar en moet de gemeente de SJSO heroverwegen. In 2020 besluit de gemeente over de voortgang van SJSO.

Rol van het Samenwerkingsverband

Het Samenwerkingsverband heeft trekkingsrecht voor de tussenvoorzieningen en praktijkscholen die niet binnen een onderwijsbestuur voor speciaal onderwijs vallen. Dit betekent dat het Samenwerkingsverband voor deze scholen handelt in de onderhandelingen over de verdeling van de jeugdhulp (fte's). De directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband heeft zitting in de stuurgroep, een beleidsmedewerker neemt deel aan de werkgroep. In 2019 organiseerde het Samenwerkingsverband twee succesvolle kennisdelingsbijeenkomsten met meer dan 150 deelnemers.

In 2019 stelden de Samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs gezamenlijk middelen beschikbaar voor de professionalisering van onderwijs-zorgteams in de scholen die met SJSO werken. Dit wordt deels bekostigd uit de subsidie werkagenda passend onderwijs van de gemeente Amsterdam. In 2019 heeft een school gebruikgemaakt van deze begeleiding.

Financieel resultaat

Voor de uitvoering van de SJSO waren geen kosten begroot. De kosten zijn gemaakt voor het organiseren van de bijeenkomsten. De kosten voor de professionalisering van onderwijs-zorgteams staan opgenomen bij de werkagenda.

3.4 Programma 4 Aanvullend aanbod

3.4.1 Special classes en 3.4.2 Tussenvoorzieningen

De tussenvoorzieningen zijn bedoeld voor leerlingen die nog niet passen in het reguliere onderwijs maar evenmin op hun plek zijn in het voortgezet speciaal onderwijs. Door de tussenvoorzieningen kunnen leerlingen in het reguliere onderwijs blijven en de extra ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben. De totale omvang van de tussenvoorzieningen tezamen is de afgelopen jaren vrij stabiel, te weten 1,8% - 1,9% van alle leerlingen in het voortgezet onderwijs. Het overzicht in figuur 5 toont het verloop van de leerlingen op de tussenvoorzieningen in de afgelopen jaren.

School	Lwoo		Regulier		Totaal I-10-19	Totaal I-10-18	Totaal I-10-17	Totaal I-10-16	Totaal I-10-15
	A'dam- Diemen	Buiten A'dam- Diemen	A'dam- Diemen	Buiten A'dam- Diemen					
Apollo	23	2	177	68	270	256	238	245	242
Hogelant	93	9	28	2	132	119	134	130	99
Iedersland	126	0	53	1	180	214	224	209	230
Metis	-	-	73	8	81	75	80	72	66
Tobias	147	20	12	9	188	188	186	187	183
Totaal	389	31	343	88	851	852	862	843	820

Tabel 4: totaalaantal leerlingen tussenvoorzieningen 1-10-2018 | Bron: schooladministratie

De tussenvoorzieningen ontvangen van het Samenwerkingsverband de bekostiging voor leerwegondersteunend onderwijs voor de Amsterdamse leerlingen zonder indicatie voor leerwegondersteunend onderwijs. Het Metis Montessori Lyceum ontvangt een bedrag van € 5.850 voor Amsterdamse leerlingen in de tussenvoorziening special classes.

	I-10-19	I-10-18	I-10-17	I-10-16	I-10-15
Apollo	177	159	144	144	140
Hogelant	28	26	27	22	23
Iedersland	53	49	44	16	16
Tobias	12	12	10	10	12
Totaal	270	246	225	192	191

Tabel 5: aantal Amsterdamse leerlingen zonder indicatie leerwegondersteunend onderwijs | Bron: schooladministratie

In 2019 gaf het Samenwerkingsverband opdracht aan PI Research om onderzoek te doen naar de zwaarte van de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en het ondersteuningsaanbod van de desbetreffende school. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek kijkt het Samenwerkingsverband naar de positie van de tussenvoorzieningen en naar de verdeling van de ondersteuningsmiddelen. In het eerste kwartaal van 2020 rondt PI Research dit onderzoek af (zie paragraaf 3.6.3).

Financieel resultaat 3.4.1 Special Classes

Het resultaat is conform begroting

Financieel resultaat 3.4.2 Tussenvoorzieningen

Het negatieve resultaat ontstaat doordat meer niet-bekostigde leerlingen op Apollo en Iedersland zaten dan in eerste instantie was doorgegeven.

3.4.3 Nieuwkomers

Niet-bekostigde nieuwkomers

Amsterdam kent een wisselende instroom van jongeren van buiten Nederland die in het Amsterdamse voortgezet onderwijs opgenomen worden.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) bekostigt nieuwkomers rechtstreeks aan de desbetreffende scholen, de zogenaamde Eersteopvangscholen. Sommige leerlingen zijn geen officiële nieuwkomer (doordat ze de Nederlandse nationaliteit hebben), maar hebben wel nieuwkomersonderwijs nodig, omdat ze de Nederlandse taal niet spreken. Voor deze leerlingen ontvangt de school geen nieuwkomersbekostiging van DUO en – als de leerlingen na 1 oktober instromen – ook geen reguliere onderwijsbekostiging. Aangezien deze leerlingen het gehele jaar door instromen en het Samenwerkingsverband dat belangrijk vindt, bekostigt het Samenwerkingsverband deze nieuwkomers, voor maximaal 40 leerlingen. In 2019 zijn er twintig leerlingen op het Mundus College en twintig leerlingen op het Montessori Lyceum Oostpoort bekostigd.

Gespecialiseerde expertise nieuwkomers

Binnen Amsterdam verzorgen twee scholen nieuwkomersonderwijs in internationale schakelklassen, namelijk het Mundus College en Montessori Lyceum Oostpoort. Om deze leerlingen goed te kunnen ondersteunen, zetten zij extra experts in en zorgen zij waar nodig voor training van hun docenten. Het Samenwerkingsverband betaalde dat vanuit de plusmiddelensubsidie.

Financieel resultaat 3.4.3a Niet-bekostigde nieuwkomers

De lasten zijn conform begroting.

Financieel resultaat 3.4.3b Gespecialiseerde expertise nieuwkomers

De lasten voor de gespecialiseerde expertise nieuwkomers zijn conform de begroting en worden gefinancierd vanuit de plusmiddelensubsidie.

3.4.4 Onderwijs en ondersteuning voor hoogbegaafden

Sinds 2018 is de afspraak binnen het Samenwerkingsverband dat alle scholen gaan voldoen aan de specifieke, verhoogde norm voor basisondersteuning op het gebied van hoogbegaafdheid en

niet, zoals eerder het geval was, alleen de havo- en vwo-scholen. Op dit moment werken zes scholen die vooroplopen op het gebied van de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen, met het Samenwerkingsverband samen om deze doelstelling de komende jaren te verwezenlijken. Het aantal voorhoedescholen neemt de komende jaren toe. In 2019 zijn plannen gemaakt om ervoor te zorgen dat over vier jaar (einde schooljaar 2022/2023) alle scholen specifieke ondersteuning voor meer- en hoogbegaafde leerlingen kunnen aanbieden. Hiervoor deed het Samenwerkingsverband in 2019 een uitgebreide subsidieaanvraag bij het ministerie van OCW. Het ministerie keurde deze aanvraag goed. Onmiddellijk daarna gingen diverse onderdelen van de aanvraag nog in 2019 van start, in samenwerking met de scholen. Bij de uitvoering van elementen uit deze subsidieaanvraag zoekt het Samenwerkingsverband aansluiting bij het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten in 2019

- Scholen maakten gebruik van de gelegenheid om plannen in te dienen voor ondersteuning van nieuwe projecten op het gebied van passend onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen. Er waren in 2019 zes voorhoedescholen, en met vier scholen is het Samenwerkingsverband in gesprek.
- Het Samenwerkingsverband stak veel energie in het opstellen en bijstellen van de subsidieaanvraag voor een groot project rond (hoog)begaafdheid de komende vier jaar; en met succes, gezien de goedkeuring.
- Om een bredere uitwisseling te stimuleren en input en draagvlak voor het project te verzamelen organiseerde het Samenwerkingsverband in 2019 drie brede gesprekken met vertegenwoordigers uit het voortgezet en primair onderwijs en bezocht alle voorhoedescholen.
- Daarnaast bood het Samenwerkingsverband in samenwerking met Novilo/VO op Niveau vijf bijscholingsmodules op het gebied van hoogbegaafdheid, te weten: basiskennis, differentiëren, aansluiting primair-voortgezet onderwijs, executieve functies basis en executieve functies gevorderden. Daaraan namen in 2019 in totaal 75 docenten deel; tot op heden ontvingen 40 van hen een certificaat van het Samenwerkingsverband
- Het Samenwerkingsverband bood in samenwerking met Novilo/VO op Niveau een jaaropleiding Talentbegeleider aan. In 2019 behaalden vijf personen dat certificaat. Een nieuwe lichting is inmiddels van start gegaan.
- Het Samenwerkingsverband heeft de ambitie om samen met de scholen kennis over hoogbegaafdheid te borgen en beschikbaar te maken. Daarom werkte het Samenwerkingsverband in 2019 aan het oprichten van een netwerk voor het signaleren, begeleiden en ondersteunen van meer- en hoogbegaafde leerlingen. Doel van het netwerk is dat veel beschikbare én breed gedeelde kennis eraan bijdraagt dat uiteindelijk alle Amsterdamse scholen heel goed worden in het verzorgen van onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.

- De ambitie was dat eind 2019 minstens twintig scholen zouden voldoen aan de afgesproken basisondersteuning voor hoogbegaafdheid. Dit is naar schatting voor ongeveer twaalf scholen het geval.

Financieel resultaat

De lasten à € 195.321 zijn gemaakt voor verschillende onderdelen. Allereerst in uren voor het schrijven van de subsidieaanvraag en voor de organisatie en uitvoering van het gehele project. Daarnaast voor de bekostiging van de professionaliseringsmodules en de Talentbegeleideropleiding. Het Samenwerkingsverband zette het merendeel van de middelen in voor de financiering van de projecten op zes voorhoedescholen. Vanaf augustus 2019 kende het ministerie van OCW een subsidie toe voor de komende vier jaar. Voor een deel van de lasten staan er subsidiebatens tegenover.

3.5 Programma 5 Toeleiding

3.5.1 Onderwijsadviseurs en LISA

Sinds januari 2019 is het Onderwijsschakelloket (OSL) als 'loket' binnen het Samenwerkingsverband opgeheven. De consultants Onderwijsschakelloket dragen vanaf 2019 de naam 'onderwijsadviseurs' (van het Samenwerkingsverband). Hun taken zijn onder andere:

De onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband:

- adviseren scholen over de uitvoering van de zorgplicht en de basis- en extra ondersteuning;
- adviseren scholen, ouders en ketenpartners als het voor een school moeilijk is om de juiste ondersteuning te (blijven) bieden;
- signaleren en adviseren als leerlingen om welke reden dan ook niet naar school gaan;
- adviseren ten aanzien van het gebruik van (bovenschoolse) voorzieningen en behandelen de aanvragen voor extra ondersteuning op de scholen en de inzet van bovenschoolse voorzieningen;
- zijn (mede) verantwoordelijk voor het accounthouderschap van verschillende voorzieningen;
- zijn betrokken bij het geven van trainingen en voorlichting aan scholen en ketenpartners.

In 2019 behandelden de onderwijsadviseurs 486 dossiers.

Aanmeldingen	2019		2018		2017		2016-17		2015-16	
	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%
Transferium vmbo	-	-	37	2,8%	51	3,5%	66	4,5%	107	6,8%
Transferium havo/vwo	-	-	5	0,4%	23	1,6%	13	0,9%	16	1,0%
Pilot Hogelant	-	-	15	1,1%	2	0,1%	0	0	0	0
Toptraject	81	6,7%	32	2,4%	0	0	0	0	0	0
School2Care	44	3,6%	47	3,5%	61	4,2%	59	4,0%	64	4,1%
Purmer College	25	2,1%	20	1,5%	3	0,2%	0	0	0	0
School2Work	1	0,1%	0	0	19	1,3%	16	1,1%	12	0,8%
TLV-aanvraag vso, incl. verlengingen	720	59,7%	806	60,6%	759	52,4%	781	52,7%	858	54,4%
Inzet (middelen) op school ²	90 (+ 15 verleningen APOZ)	8,7%	81	6,1%	70	4,8%	79	5,3%	67	4,3%
Consult	-	-	-	-	206	14,2%	244	16,5%	233	14,8%
Verhuisleerling	-	-	0	0	10	0,7%	8	0,5%	16	1,0%
Vo-vo-schoolwisselaars	38	3,2%	51	3,8%	45	3,1%	45	0,0%	30	1,9%
Advies bij po-vo-schoolwisselaars	2	0,1%	21	1,6%	0	0	0	0	0	0
Niet-schoolgaande leerlingen/Doorbraakoverleg	190	15,8%	216	16,2%	199	13,7%	216	14,6%	173	11,0%
Totaal	1.206	100%	1.331	100%	1.448	100%	1.482	100%	1.576	100%

Tabel 6: aanmeldingen in LISA

De afgelopen jaren is sprake van een daling van het aantal (geregistreerde) aanmeldingen. Deze daling zette zich in 2019 verder door. Een lichte stijging is zichtbaar in het aantal aanvragen Inzet Middelen (adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen) en het Purmer College.

Het aantal plaatsingen op bovenschoolse voorzieningen daalde: in 2019 maakten 81 leerlingen gebruik van Toptrajecten³. Toptrajecten is in augustus 2018 gestart en is in plaats van transferium, STOP/TOP en Pilot Hogelant gekomen. 69 leerlingen zijn via de onderwijsadviseurs aangemeld bij School2Care of het Purmer College. In 2018 lag het totaal op 156 aanmeldingen.

Het aantal po-vo-wisselaars dat betrokkenheid vroeg van de onderwijsadviseurs daalde flink ten opzichte van 2018. Oorzaken van deze daling kunnen zijn: de investering in de samenwerking met het primair onderwijs en/of de beter bekend geworden

² Inzet (middelen) op school: Bascule VO Team en inzet Huisonderwijs.

³ Tussen januari en juli 2019 werden ambulante Toptrajecten niet in LISA geregistreerd

consultfunctie van het Samenwerkingsverband voor intern begeleiders in het primair onderwijs.

De onderwijsadviseurs behaalden de volgende (meetbare) resultaten:

- Meer dan 95 procent van de terugbelverzoeken en de algemene vragen (via de algemene mail van het Samenwerkingsverband) wordt binnen de gestelde termijn van twee werkdagen opgepakt.
- Meer dan 95 procent van de aangemelde dossiers in LISA wordt binnen de gestelde termijn van vijf werkdagen in behandeling genomen.

De onderwijsadviseurs werken nauw samen met de *frontoffice* die het eerste aanspreekpunt van het Samenwerkingsverband is. De frontoffice ondersteunt zowel de onderwijsadviseurs als de toelatingsadviescommissie. Voor de toelatingsadviescommissie screent de frontoffice de binnenvallende dossiers op volledigheid. Daarnaast is de frontoffice betrokken bij de implementatie en doorontwikkeling van LISA.

Niet-schoolgaande leerlingen

Onder niet-schoolgaande leerlingen verstaat het Samenwerkingsverband leerlingen die niet naar school gaan, al dan niet ingeschreven bij een school en/of al dan niet ziekgemeld. Scholen zijn hiervoor verantwoordelijk; het Samenwerkingsverband monitort en helpt, in nauwe samenwerking met Leerplicht. Scholen kunnen bij de onderwijsadviseurs advies inwinnen over een meer preventieve aanpak bij ziekteverzuim, over het voorkomen van uitval en over niet-schoolgaande leerlingen.

In 2019 werden 190 nieuwe dossiers geregistreerd in LISA en in behandeling genomen door de onderwijsadviseurs. Van de leerlingen die weer naar school gingen, volgden 26 leerlingen binnen drie maanden weer onderwijs; 27 leerlingen vonden binnen drie tot zes maanden een onderwijsplek; 30 leerlingen binnen zes tot twaalf maanden; twee leerlingen zaten langer dan één jaar thuis.

Waar zijn deze leerlingen geplaatst? Ongeveer 50% ging terug naar zijn of haar eigen school of een andere reguliere school voor voortgezet onderwijs. 25% stroomde in binnen het voortgezet speciaal onderwijs. Voor vijftien procent bleek in de eerste plaats hulpverlening aan de orde en tien procent stapte over naar het mbo.

Eind 2018 startten de onderwijsadviseurs met een preventieve aanpak van niet-schoolgaande leerlingen. Deze aanpak zetten ze voort in 2019. Alle onderwijsadviseurs zijn gekoppeld aan scholen in een bepaalde windstreek. Elke onderwijsadviseur legt schoolbezoeken af voor besprekingen over niet-schoolgaande leerlingen en leerlingen met veel ziekteverzuim (zogenaamd geoorloofd verzuim). Tijdens de schoolbezoeken is er ook aandacht voor vragen over bijvoorbeeld de zorgstructuur binnen de school.

Op 31 december 2019 waren negen onderwijsadviseurs (6,4 fte) bij het Samenwerkingsverband werkzaam.

LISA

In 2018 nam het Samenwerkingsverband het informatie- en monitoringsysteem LISA in gebruik. Het jaar 2019 stond in het teken van doorontwikkeling. Er werden diverse kleinere deelprojecten uitgevoerd om de procesvoering van de frontoffice, onderwijsadviseurs en toelatingsadviescommissie nog beter te ondersteunen. Zo zijn bijvoorbeeld de beheermogelijkheden uitgebreid, onderwijsadviseurs kregen de mogelijkheid consulten in te voeren en de toelaatbaarheidsverklaring en begeleidende brief werden verbeterd.

Financieel resultaat

De loonkosten van de onderwijsadviseurs en de frontoffice samen zijn lager dan begroot. Een zwangerschapsvervangende was door een junior onderwijsadviseur ingevuld. Een andere adviseur is halverwege het jaar uit dienst gegaan.

Het negatieve resultaat voor de ontwikkeling van het systeem LISA ontstaat doordat meer doorontwikkeling nodig bleek dan begroot.

3.5.2 Toelatingsadviescommissie

De toelatingsadviescommissie bestond in 2019 uit zes leden met verschillende expertise op het gebied van voortgezet (speciaal) onderwijs en op het terrein van de jeugdpsychiatrie. Door de diversiteit van haar leden kan de toelatingsadviescommissie diverse onderwijsaanvragen vanuit het voortgezet (speciaal) onderwijs voorzien van een advies Toelaatbaarheid. De deskundigen voldoen aan de wettelijke voorschriften en zijn onafhankelijk van de scholen. Een jeugdarts is op afroep beschikbaar. De frontofficemedewerkers ondersteunen de toelatingsadviescommissie door de aanvragen te screenen en te completeren en de gesprekken te plannen.

De formele omvang van de toelatingsadviescommissie bedraagt 96 uur per week. De realisatie in uren was lager door zwangerschap en ziekte. De commissieleden zijn deels in dienst en deels op zzp-basis ingehuurd door het Samenwerkingsverband.

Resultaten in 2019

De toelatingsadviescommissie behandelde 100 procent van de aanvragen volgens zorgvuldige procedures en binnen de gestelde termijnen. De toelatingsadviescommissie kijkt in het advies naar de ondersteuning die de aanvragende school aan de leerlingen geeft, en gaat na hoe het met de leerling gaat, zowel op school als thuis en in de vrije tijd. Wat heeft de school ingezet, wat heeft de school nodig om deze ondersteuning te kunnen bieden, en wat heeft de leerling nodig? Hierbij wordt gebruikgemaakt van diverse informatiebronnen, het schooldossier, gegevens van jeugdhulp of jeugdpsychiatrie en de visie van de leerling, de ouders en de school. Zo ontstaat een compleet beeld op basis waarvan de commissie een afgewogen advies formuleert.

Dit kalenderjaar ontving de toelatingsadviescommissie vijf bezwaarprocedures. Vier tegen de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring en één doordat de leerling geen schoolplek kreeg op een reguliere school voor voortgezet onderwijs na afwijzing van de toelaatbaarheidsverklaring. Alle vijf bezwaren zijn naar tevredenheid afgehandeld door middel van een gesprek met in elk geval de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband. Er is gekozen voor direct persoonlijk contact in plaats van de formele en schriftelijke behandeling om beter te kunnen inspelen op de dilemma's van ouders en leerlingen.

Scholen, ouders en leerlingen worden door de toelatingsadviescommissie ook als belangrijke kennisbron benaderd. Hierdoor komen ze in de positie om hun teleurstellingen en ongenoegen te uiten, zo bemerkt de toelatingsadviescommissie. Dat is een groot goed, al kan het in sommige gevallen tot juridisering leiden. De toelatingsadviescommissie zal onder alle omstandigheden blijven zoeken naar oplossingen die in het belang van de leerling zijn.

De bezwaarschriftprocedures worden ook benut om de kwaliteit van het primaire proces van de toelatingsadviescommissie op peil te houden. Geen van de bezwaren is door ouders of door school of het Samenwerkingsverband voorgelegd aan de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring. De samenwerking met ouders, leerling en scholen is door de bank genomen goed te noemen. Het Samenwerkingsverband sluit elk gesprek af met een korte evaluatie om elkaar goed te blijven 'verstaan' en snel te kunnen inspelen op vragen en ontwikkelingen.

Aantallen aangevraagde en toegewezen toelaatbaarheidsverklaringen.

Aanmeldingen	2019		2018		2017	
	Aan-gevraagd	Toe-gewezen	Aan-gevraagd	Toe-gewezen	Aan-gevraagd	Toe-gewezen
Nieuwe TLV	445	399	484	405	417	360
Verlengingen	297	265	192	176	342	370
Totaal	742	664	676	581	759	627

Tabel 7: aanmeldingen en toegewezen nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen en verlengingen

Deelname in het voortgezet speciaal onderwijs

Het percentage adviezen voor nieuwe toelatingen voor voortgezet speciaal onderwijs daalde ten opzichte van alle leerlingen die in het Amsterdamse voortgezet onderwijs staan ingeschreven. Het Amsterdamse voortgezet speciaal onderwijs groeide ten opzichte van 2018 met 20 leerlingen. Het aandeel Amsterdamse leerlingen hiervan nam af. Daar staat tegenover dat het aantal leerlingen van andere samenwerkingsverbanden die staan ingeschreven op een Amsterdamse school voor voortgezet speciaal onderwijs, toenam. Het aantal Amsterdamse

leerlingen dat buiten de stad staat ingeschreven op een school voor voortgezet speciaal onderwijs, nam af.

Aantal leerlingen	2019	2019	2018	2017
	Totaal	%	Totaal	Totaal
Amsterdamse vo-leerlingen	42.284	100%	41.764	41.420
Aantal vso-leerlingen in Amsterdam	1.545	3,65%	1.535	1.498
Vso-leerlingen met een TLV van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen in het Amsterdamse vso	1.149	2,72%	1.164	1.137
Vso-leerlingen met een TLV van een ander Samenwerkingsverband in het Amsterdamse vso	396	0,94%	371	361
Vso-leerlingen met een TLV van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen in het vso buiten Amsterdam	131	0,31%	134	137

Tabel 8: aantal leerlingen voortgezet speciaal onderwijs van Amsterdam en buiten Amsterdam

Overplaatsingen van leerlingen ruim voor de zomervakantie en op vaste momenten gedurende het schooljaar.

In 2019 ontwikkelde het Samenwerkingsverband een tijdpad met vaste momenten gedurende het schooljaar voor overplaatsing van leerlingen naar het voortgezet speciaal onderwijs. Het tijdpad bestaat uit twee onderdelen. De instroom ruim voor de zomervakantie vanuit het primair onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs en de dagelijkse aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring vanuit het voortgezet onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs. Het tijdpad bestaat uit inleverdata, instroomdata en afspraken over de begeleiding van de overstappen. Leerlingen uit het voortgezet onderwijs kunnen op vijf momenten in het schooljaar starten op het voortgezet speciaal onderwijs. De ingangsdatum van de toelaatbaarheid is vastgesteld op het eerstvolgende instroommoment in het voortgezet speciaal onderwijs. Bij het ontwikkelen van het tijdpad zijn alle betrokkenen vanuit het Samenwerkingsverband primair onderwijs, de directeuren en intern begeleiders van het speciaal (basis)onderwijs, directies, zorgcoördinatoren en besturen van het voortgezet (speciaal)onderwijs geraadpleegd. Het resultaat daarvan is dat hun reflecties in het tijdpad zijn verwerkt.

Triagemodel voor de toelaatbaarheid voortgezet speciaal onderwijs

De toelatingsadviescommissie werkt met een triagemodel dat het mogelijk maakt aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring efficiënter te behandelen, zonder dat dat ten koste gaat van de kwaliteit. De beleidsplannen over doorplaatsing vanuit het voortgezet speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs zijn vastgesteld. Dit betekent dat het triagemodel in het kalenderjaar 2020 volledig uitvoerbaar is. De duur van de toelaatbaarheidsverklaring is gewijzigd; die is nu gebaseerd op de mogelijkheid tot doorplaatsing of gekoppeld aan de datum van de uitstroom.

Op basis van een navolgbare motivering kan de toelatingsadviescommissie de toelaatbaarheidsverklaring met één of twee jaar verlengen. De toelatingsadviescommissie adviseert toelaatbaarheid voor alle leerlingen tot in het schooljaar dat een leerling 18 jaar wordt. Daarna formuleert de school zo concreet mogelijk welke werknemersvaardigheden en leerdoelen de leerling nog moet behalen en hoeveel onderwijstijd dit vraagt.

Financieel resultaat

De zwangerschapsvervangings is uitgevoerd door een zzp'er, waardoor de lasten iets hoger zijn dan begroot.

3.5.3 Aanwijzingen leerwegondersteunend onderwijs en toelaatbaarheid praktijkonderwijs

Het Samenwerkingsverband beoordeelt sinds 2016 of een leerling aangewezen is op leerwegondersteunend onderwijs of toelaatbaar is voor praktijkonderwijs. Deze taak is belegd bij de toelatingsadviescommissie. De toetsing vindt plaats op basis van landelijk vastgestelde criteria. De criteria hebben betrekking op de didactische vorderingen, cognitief functioneren en sociaal-emotioneel functioneren. Het Samenwerkingsverband heeft ook dit jaar extra deskundigheid ingehuurd van de voormalige Regionale Verwijzingscommissie.

In 2019 zijn in totaal 2001 aanvragen gedaan en heeft de toelatingsadviescommissie 1935 beschikkingen afgegeven, waarvan 1585 voor leerwegondersteunend onderwijs en 347 voor praktijkonderwijs. Er zijn 66 dossiers niet in behandeling genomen omdat ze niet voldeden aan de criteria. Voor elf leerlingen is een afwijkend advies gegeven: zij kregen een toelaatbaarheidsverklaring voor praktijkonderwijs in plaats van de aangevraagde aanwijzing voor leerwegondersteunend onderwijs. Acht dossiers zijn door de commissie aangehouden. Hiervan zijn uiteindelijk drie dossiers negatief beschikt en vijf dossiers aangehouden omdat ze niet aan de criteria voldeden.

De piek van aanvragen ligt in kalenderjaar 2019 in de maanden april tot en met juli en na de zomervakantie. Scholen zijn ervan op de hoogte dat na 25 juli een aanvraag geen garantie geeft op een beschikking voor de datum van 1 oktober. Desondanks nam de toelatingsadviescommissie in 2019 toch nog 305 dossiers in behandeling na de zomervakantie. Voor kalenderjaar 2018 was dit aantal 221. Een stijging van 38% ten opzichte van vorig schooljaar.

Er zijn geen bezwaren ontvangen over de adviezen van de toelatingsadviescommissie.

Financieel resultaat

De lasten zijn nagenoeg conform de begroting.

3.5.4 Centraal capaciteitenonderzoek

Voor een aanwijzing leerwegondersteunend onderwijs of een toelaatbaarheidsverklaring in het praktijkonderwijs tonen scholen voor voortgezet onderwijs met gestandaardiseerde gegevens aan dat er sprake is van een ondersteuningsbehoefte. Dit gebeurt op didactisch, cognitief en zo nodig sociaal-emotioneel gebied.

In opdracht van het Samenwerkingsverband ondersteunt het ABC de scholen voor primair en voortgezet onderwijs in de afname, scoring en rapportage van didactische toetsen, capaciteitenonderzoek en zo nodig sociaal-emotioneel onderzoek ten behoeve van de toeleiding naar het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. Het ABC draagt op deze manier bij aan het advies voor leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs op basis waarvan de scholen voor voortgezet onderwijs een aanwijzing of toelaatbaarheidsverklaring kunnen aanvragen. Zie de tabel voor aantallen afgenomen onderzoeken voor de overstap van de groep 8-leerlingen.

Onderdeel	Aantal afnames 2019	Aantal afnames 2018	Aantal afnames 2017
Leerachterstanden toetsen	1.751	1.862	1327
Intelligentieonderzoek	1.102	1.037	1313
Sociaal-emotioneel onderzoek	164	141	62

Tabel 9: aantal afnames per onderdeel door ABC

Het ABC ondersteunt de basisscholen en ouders ook door het beantwoorden van vragen, het geven van advies of het afnemen van de testen. Het ABC levert bovendien een bijdrage aan de jaarlijkse voorlichting aan het basisonderwijs over het overstapjaar van groep 8 naar het voortgezet onderwijs. In 2019 waren er twee voorlichtingsbijeenkomsten.

Financieel resultaat

De lasten zijn hoger dan begroot doordat de prijzen van de toetsen zijn gestegen en het aantal getoetste leerlingen hoger is.

3.5.5.a Overstapprocedure primair onderwijs – voortgezet onderwijs

Stichting ELK voert het proces uit van de overstap van alle leerlingen uit het primair onderwijs naar het voortgezet (speciaal) onderwijs binnen Amsterdam. Het bestuur van Stichting ELK bestaat uit de directeur-bestuurders van de Samenwerkingsverbanden voor voortgezet en primair onderwijs.

Het Samenwerkingsverband draagt bij aan de algemene kosten van de stichting en het systeem ELK. De financiering is geregeld door middel van een tripartiete financiering tussen de

gemeente Amsterdam, het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en het Samenwerkingsverband primair onderwijs (verdeling 5 : 5 : 3). Deze meerjarige samenwerking is vastgelegd in een convenant dat door alle partijen is ondertekend.

In 2019 behaalde ELK de volgende resultaten, c.q. voerde zij de volgende werkzaamheden uit:

- Uitvoeren van de Kernprocedure Overstap po-vo: afronden schooljaar 2018-2019, start uitvoering schooljaar 2019-2020.
- Vaststellen van de Kernprocedure voor 2019-2020, inclusief de door OSVO voorgestelde wijzigingen ten aanzien van de loting en matching.
- Nadere afspraken tussen betrokken partijen (Stichting ELK, gemeente Amsterdam, OSVO en beide Samenwerkingsverbanden) over de governance van de Kernprocedure, waaronder het besluitvormingsproces, de vaststelling van de begroting, het eigenaarschap, en de rol van de betrokken partijen en overlegstructuren.
- Vastleggen van alle werkprocessen van Stichting ELK.
- Inrichten en voeren van de helpdesk voor gebruikers van ELK (scholen voor primair en voortgezet onderwijs), inclusief uitgebreide digitale voorlichting in de vorm van handboeken en instructies op <https://www.elkadam.info/handleiding>.
- Verzamelen en beschikbaar stellen van de leerlingengegevens voor loting en matching.
- De volledige operationele ondersteuning bij uitvoering van loting en matching (onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van OSVO).
- Inrichten en voeren van de servicedesk voor ouders na bekendmaking van de uitslag van loting en matching.
- Plaatsing van circa 7600 leerlingen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam.
- Communicatie: nieuwsbrieven, voorlichtingsbijeenkomsten overstap po-vo voor onderwijskundig personeel.
- Keuzegids Voortgezet Onderwijs Amsterdam 2020 en bijbehorende website www.voschoolkeuze020.nl als het centrale communicatiemiddel in de stad voor ouders voor de overstap van primair naar voortgezet onderwijs.

Financieel resultaat

De lasten zijn iets lager dan begroot. Stichting ELK bouwt in vijf jaar een weerstandsvermogen op. Het Samenwerkingsverband had daaraan in 2018 al een deel bijgedragen en droeg in 2019 het resterende bedrag bij.

3.5.7 Warme overdracht

Voor een goede overgang van primair naar voortgezet onderwijs is het essentieel dat een goede overdracht van informatie over de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen plaatsvindt. Naast de schriftelijke overdracht binnen ELK organiseert het

Samenwerkingsverband daarom ‘tafeltjesmiddagen’ en ‘terugkoppelbijeenkomsten’, waarin medewerkers uit het primair en voortgezet onderwijs face to face handelingsgericht informatie over leerlingen uitwisselen. Vooraf geven basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs in ELK aan welke leerlingen zij wilden bespreken. Tijdens deze middagen bespreken zij per aangemelde leerling wat zijn/haar onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zijn en welke aanpak werkt. In totaal waren er tijdens de tafeltjesmiddagen 147 deelnemers uit het primair en voortgezet onderwijs aanwezig en bespraken zij 693 leerlingen.

Daarnaast zijn er in november en januari in vijf regio’s terugkoppelbijeenkomsten georganiseerd. Daarvoor konden scholen voor voortgezet onderwijs en basisscholen vooraf leerlingen aanmelden, met name leerlingen die (extra) ondersteuning nodig hebben. Tijdens deze bijeenkomsten gaven scholen voor voortgezet onderwijs een terugkoppeling over de ontwikkeling van een leerling die in de brugklas gestart is, met ook gelegenheid om hierover vragen te stellen aan de basisschool. In totaal waren er 215 deelnemers uit het primair en voortgezet onderwijs en zijn 636 leerlingen besproken.

In het verbeterplan ‘Het versterken van de overgang van primair naar voortgezet onderwijs’ (2019) is de warme overdracht en terugkoppeling één van de verbeterlijnen.

Financieel resultaat

De lasten voor de warme overdracht zijn nagenoeg conform begroting.

3.5.9 Week van de overstap

Een goede overstap naar het voortgezet onderwijs is essentieel voor de schoolloopbaan en het toekomstperspectief van leerlingen. In 2019 stelde het Samenwerkingsverband in nauw overleg met het primair en voortgezet onderwijs het verbeterplan ‘Het versterken van de overgang van primair naar voortgezet onderwijs’ op. Dit meerjarenplan richt zich op zeven verbeterlijnen:

1. Het versterken van de kwaliteit van het basisschooladvies en van het OKI-doc.
2. Het bieden van voorlichting aan (nieuwe) leerkrachten groep 8 en intern begeleiders.
3. Het stimuleren van meer afstemming en samenwerking tussen primair en voortgezet onderwijs.
4. Het verbeteren van de warme overdracht en de terugkoppeling.
5. Het versterken van de voorbereiding op en instroombegeleiding in het voortgezet onderwijs.
6. Het verbeteren van de overgang naar leerwegondersteunend onderwijs, tussenvoorzieningen, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.
7. Het versterken van de voorlichting aan leerlingen uit groep 8 en hun ouders/verzorgers.

In 2019 werd voor de eerste keer de Week van de overstap georganiseerd. In het najaar vonden gedurende een week verschillende evenementen plaats voor iedereen die met de overstap van

basisonderwijs naar voortgezet onderwijs te maken heeft. Naar aanleiding van het verbeterplan voerde het Samenwerkingsverband in de Week van de overstap drie activiteiten uit:

- Vier voorlichtingsbijeenkomsten, per windsteek één, voor leerkrachten van groep 7 en 8 en intern begeleiders (zie verbeterlijn 1, 2 en 6). In totaal namen 240 personen deel aan deze bijeenkomsten.
- Het po-vo-event 'Ontmoeten en verbinden' (zie verbeterlijn 3), waaraan ruim 200 personen uit het primair en voortgezet onderwijs deelnamen.
- De ScholenArenA met bijna 8000 bezoekers, waar leerlingen uit groep 8 en hun ouders zich breed konden oriënteren op het aanbod van alle scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam (zie verbeterlijn 7).

Deze drie activiteiten zijn geëvalueerd door middel van een online enquête en gesprekken. De bevindingen en conclusies staan in de 'Evaluatie van de Week van de overstap' (2019).

Daarnaast onderhoudt Stichting ELK de website www.elkadam.info voor professionals in het primair en voortgezet onderwijs die betrokken zijn bij de overgang naar voortgezet onderwijs. Deze website biedt informatie, handreikingen en praktijkvoorbeelden over het geven van een goed onderbouwd advies, het goed invullen van het OKI-doc, de overgang naar praktijkonderwijs, tussenvoorzieningen en voortgezet speciaal onderwijs, de warme overdracht en terugkoppeling en de voorbereiding op en instroombegeleiding in de brugklas.

Financieel resultaat

De Week van de overstap was niet begroot. De gemeente Amsterdam draagt bij aan de kosten van de ScholenArenA met € 95.000. De overige kosten worden betaald door het Samenwerkingsverband.

3.5.6 Vo-vo-schoolwisselaars

Schoolwisselingen zijn vaak risicomomenten, niet zozeer voor leerlingen die opstromen, maar vooral voor leerlingen die van school moeten wisselen omdat ze moeten afstromen. Jaarlijks wisselt in het Amsterdamse voortgezet onderwijs circa vijf procent van de leerlingen van school. De meeste van deze leerlingen worden door de scholen onderling geplaatst. Toch behandelt het Samenwerkingsverband elk jaar na de zomervakantie de situatie van ongeveer 50 leerlingen die om verschillende redenen niet op een school zijn geplaatst. Deze leerlingen gaan dus aan het begin van het schooljaar niet naar school, totdat ze ergens een plek hebben gevonden. Dit is een bijzonder negatieve en onwenselijke situatie voor de schoolloopbaan van deze leerlingen. Bovendien voert het Samenwerkingsverband hiermee in feite een taak uit die bij de scholen hoort in het kader van hun zorgplicht. Om deze problematiek aan te pakken stelde het Samenwerkingsverband in 2018 een plan van aanpak op om te komen tot vervroeging van de procedure voor schoolwisselaars. Doel daarvan was al deze leerlingen er ruim voor het einde van het schooljaar duidelijkheid over te geven naar welke school zij na de zomervakantie gaan. Het

plan, dat moet leiden tot invoering van een transparante en eerlijke schoolwisselaarsprocedure, is in 2019 niet ingevoerd, omdat het Samenwerkingsverband het belangrijk vindt eerst draagvlak te ontwikkelen voor de vervroeging van de procedure schoolwisseling. Daartoe stelde het Samenwerkingsverband een ontwikkelingsgroep in met schooldirecteuren en een zorgcoördinator.

De ontwikkelingsgroep Schoolwisselingen vo-vo kwam in 2019 driemaal bijeen om de problemen rond schoolwisselingen te bespreken. Ook bracht de ontwikkelingsgroep een bezoek aan het Utrechtse voortgezet onderwijs, waar de overstapprocedure vo-vo ervoor zorgt dat schoolwisselaars voor 15 juni geplaatst zijn op een nieuwe school. Op verzoek van de ontwikkelingsgroep stelde het Samenwerkingsverband een onderzoek in naar het aantal schoolwisselaars in de jaren 2017 en 2018. Ook bereidde het Samenwerkingsverband een *smalltalk* over schoolwisselingen voor, die in maart 2020 plaatsvindt.

In 2019 zijn na de zomervakantie 50 leerlingen zonder passende school aangemeld bij het Samenwerkingsverband. Dit zijn er 31 minder dan vorig jaar. De onderwijsadviseurs hebben 38 dossiers in behandeling genomen, dertien minder dan vorig jaar. Op één na zijn alle leerlingen voor 1 oktober geplaatst op een school. Twee onderwijsadviseurs zijn betrokken bij deze procedure en de uitvoering hiervan.

Financieel resultaat

In de begroting zijn bij dit programmaonderdeel geen loonkosten van de onderwijsadviseurs meegenomen; deze kosten staan volledig bij programma 3.5.1. Het plan voor het vervroegen van de schoolwisselingen wordt gefinancierd uit subsidie van de werkagenda.

3.5.5b Overstap voortgezet onderwijs – middelbaar beroepsonderwijs

Vmbo-scholen, mbo-instellingen en Leerplicht monitoren leerlingen door middel van een monitoringssysteem, het Overstapdashboard, in het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt 21 (RMC 21). Het monitoren beslaat het overstapproces van voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs. Het Overstapdashboard is in het eerste kwartaal van 2018 geïmplementeerd. De gebruikers van het Overstapdashboard zijn mentoren, decanen, leerplichtambtenaren, mbo-intakers/overstapcoaches, aanjagers van de samenwerkingsverbanden en managers van de onderwijsinstellingen. Inhoudelijk vallen de activiteiten van het Samenwerkingsverband rondom vroegtijdige schoolverlaters binnen het project Aanval op de Uitval (zie paragraaf 8.2).

De beheerorganisatie werkte in 2019 aan:

- Het onderhouden van contacten met de leverancier, gebruikers en directbetrokkenen zoals beleidsmedewerkers, functioneel beheerders van de vmbo-scholen en mbo-instellingen in de regio.

- Het faciliteren van de gebruikers van het overstapdashboard door het geven van trainingen, het organiseren van kennisdelingssessies en een online webinar, het versturen van nieuwsbrieven en het geven van technische ondersteuning.
- Het informeren en beantwoorden van vragen over het systeem en het proces in de overstap.
- Het ophalen van wensen ter verbetering van de doorontwikkeling van het systeem en het omzetten daarvan in concrete verbeteringen om het gebruiksgemak te vergroten, bijvoorbeeld door aanpassingen in de lay-out.
- Relatiebeheer met andere samenwerkingsverbanden, leverancier en gebruikers.
- Het signaleren van technische en procedurele knelpunten.
- Het doen van aanbevelingen op bestuurlijk niveau voor het verder ontwikkelen van het Overstapdashboard.

Financieel resultaat

De lasten voor de beheerorganisatie zijn verdeeld tussen gemeenten, mbo en de drie betrokken samenwerkingsverbanden (Amstelland en de Meerlanden, Amsterdam-Diemen en Waterland) en worden gefactureerd door de kassier van de beheerorganisatie. Het positieve resultaat ontstaat doordat zowel de personele lasten als systeemkosten lager zijn dan begroot.

3.5.8 Arbeidstoeleiding

Alle scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio Amsterdam kunnen voor bepaalde leerlingen opleidingen inkopen bij het ROC van Amsterdam, ROCTOP en AOC Wellant. Deze opleidingen worden aangeduid als PrO/ROC-opleidingen en zijn in feite aangepaste entreeopleidingen voor de Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL).

Voor leerlingen die daar de capaciteiten voor hebben bieden de PrO/ROC-opleidingen de onderstaande voordelen:

- De gelegenheid om een kwalificerende beroepsopleiding te volgen
- De gelegenheid om een betere startpositie op de arbeidsmarkt te verwerven
- De mogelijkheid om een jaar later eventueel door te stromen naar een vervolgopleiding

Kenmerkend voor de trajecten is dat de leerlingen ingeschreven blijven op hun eigen school voor praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs. Die school blijft dus 'eigenaar' van de leerlingen en is als zodanig verantwoordelijk voor de leerlingen en voor de coördinatie van de begeleiding naar de arbeidsmarkt.

De coördinator van deze trajecten is gedetacheerd vanuit één van de aangesloten schoolbesturen en werkt onder de vlag van Scholings- en Werktrajecten Amsterdam (SWA).

Heldere samenwerkingsafspraken tussen de partners zijn cruciaal voor het succes van deze PrO/ROC-opleidingen. Daarom staan in de 'Samenwerkingsovereenkomst PrO/ROC 2017-2020' eenduidige en sluitende afspraken over de inrichting, uitvoering en financiering. In het najaar van 2019 begon het Samenwerkingsverband met het updaten van deze overeenkomst. Het streven is om de vernieuwde 'Samenwerkingsovereenkomst PrO-ROC 2020-2024' in juni 2020 door de verantwoordelijke bestuurders te laten ondertekenen.

Elk jaar polsen het Samenwerkingsverband en de SWA-coördinator scholen, leerlingen en hun ouders/verzorgers over hun wensen voor nieuwe opleidingen. In dit kader startten in schooljaar 2019-2020 de entreeopleidingen 'Evenementenbeveiliger' en 'Febo-medewerker'. Er was een herstart voor de opleiding 'Assistent plant of (groene) leefomgeving'. Het aantal deelnemers laat een gestage groei zien.

	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Aantal ROC-opleidingen	14	13	12	13	14	11	10
Leerlingen-aantal	276	293	283	253	217	218	182

Tabel 10: aantal ROC-opleidingen en leerlingen per schooljaar

Het streven is om alle leerlingen die uitstromen uit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en vmbo geplaatst te krijgen in onderwijs of arbeid, onder meer door overleg met gemeente, mbo en partners in het kader van de Participatiewet en de MBO-agenda. De SWA-coördinator is al geruime tijd in overleg met het Samenwerkingsverband en de desbetreffende mbo-instellingen, om de resultaten van de PrO-ROC-leerlingen helder in beeld te krijgen ten aanzien van de onderstaande items:

- Is het beoogde entreediploma behaald?
- Heeft de geslaagde leerling zich aangemeld voor een BOL- of BBL 2-opleiding?
- Wat is het resultaat van deze niveau 2-opleiding?

Daarnaast is het streven deze resultaten af te zetten tegen die van de zelfmelders, van wie het aantal tot een minimum wordt beperkt door professionele voorlichting, gebruik van het overstapdashboard en intensief contact tussen praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs en de mbo-leslocaties.

Financieel resultaat

De lasten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting.

3.6 Programma 6 Bovenschoolse voorzieningen

3.6.1 Toptrajecten

De meeste leerlingen halen hun diploma binnen het reguliere onderwijs zonder al te grote problemen, maar bij sommige leerlingen lukt dat niet, ondanks hun capaciteiten en ondanks ondersteuning door de school. De oorzaken daarvan zijn divers: de leerling zit niet goed in zijn vel, er zijn problemen thuis, de school weet niet goed wat de juiste begeleiding is – of een combinatie hiervan. Voor die leerlingen zijn er de Toptrajecten. Met hulp van het team van Toptrajecten zorgt de school ervoor dat een leerling succesvol verder kan in het reguliere onderwijs.

70 leerlingen volgden in schooljaar 2018-2019 een Toptraject in een Topklas. Daarnaast hebben 20 leerlingen vanuit Toptrajecten ambulante begeleiding op de school van herkomst ontvangen. 73 procent van de leerlingen ging na afloop door in het reguliere onderwijs, waarvan het grootste deel op de eigen school. 27 procent van de leerlingen stroomde door naar voortgezet speciaal onderwijs.

Per schooljaar 2019-2020 zijn de Toptrajecten doorontwikkeld. Een leerling volgt een Toptraject nu in principe ambulante op zijn of haar eigen school. Leerling én school worden daar begeleid en ouders worden nauw betrokken. Na afronding van een intensief Toptraject van zestien weken wordt een leerling nog twaalf weken gecoacht in een borgingsfase. De gedragswetenschappers van Toptrajecten maken deel uit van het netwerk van zorgcoördinatoren, zodat scholen hun gemakkelijk en preventief om hulp kunnen vragen. De eerste resultaten van de nieuwe werkwijze zijn opgenomen in figuur 12.

Instroom	2019	Aug-dec 2018
Preventieve consulten	59	28
Plaatsing vanuit (S)TOP	0	9
Ambulante Toptrajecten*	22	14
Instroom Topklas	59	33
Totaal	140	84
Uitstroom bestemmingen	2019	Aug-dec 2018
Stamschool	55	1
Voortgezet speciaal onderwijs	7	1
Zorgboerderij	-	3
ROC Utrecht	-	2
Totaal	62	7

Tabel 11: Toptrajecten in- en uitstroom

* Hiermee wordt bedoeld dat diagnostiek, onderwijs- of ambulante hulpverlening kortdurend op de stamschool wordt uitgevoerd.

Financieel resultaat

De lasten zijn lager dan begroot omdat de afrekening plaatsvindt op basis van werkelijke inzet.

3.6.2 Schoolcultuur en veiligheid

Het Mundus College werkte ook in 2019 aan een veilige en positieve schoolcultuur. Door middel van de transformatieve methode overbrugt de docent de pedagogische mismatch tussen de thuiscultuur, de straatcultuur en de schoolcultuur. Om de benodigde begeleiding van docenten hiervoor te bekostigen, ontvangt het Mundus geld vanuit de plusmiddelen. Socioloog Iliass el Hadioudi traint de docenten in de methodiek. Enkele docenten zijn zelf trainer geworden en begeleiden andere docenten op school. Om toepassing van de methodiek te bewaken, is een coördinator schoolcultuur en veiligheid in dienst. Mundus bereikte hiermee in 2019 dat er minder conflicten waren dan eerder, en minder doorverwijzingen naar het voortgezet speciaal onderwijs. Ook daalde het ziekteverzuim onder docenten. Mundus College deelt zijn kennis binnen de Leergemeenschap Slotervaart (Sociaal Lab 020) met basisschool El Kadisia en MBO College West.

Financieel resultaat

De lasten worden vergoed vanuit de plusmiddelensubsidie. De lasten zijn iets lager dan begroot doordat voor het schooljaar 2019-2020 een lager bedrag is aangevraagd.

3.6.3 Onderzoek leerlingendossiers

In samenwerking met PI-Research doet het Samenwerkingsverband onderzoek naar de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte van leerlingen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs. Doel is om zicht te krijgen op de zwaarte van de ondersteuningsbehoeften van leerlingen binnen alle niveaus en schoolsoorten in het Amsterdamse voortgezet onderwijs (voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs, tussenvoorzieningen en regulier) in relatie tot de geboden ondersteuning.

In 2019 is het onderzoeksplan opgesteld en is een start gemaakt met de dataverzameling door middel van vragenlijsten aan leerlingen, ouders en onderwijsprofessionals. Ook zijn kengetallen van de deelnemende scholen verzameld. De selectie van deelnemende scholen bestaat uit alle scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs en een selectie van negentien scholen voor regulier onderwijs. Het onderzoek wordt gevolgd door een 'denktank' die de onderzoekers adviseert. De denktank kwam in 2019 twee keer bij elkaar.

Het Samenwerkingsverband verwacht de resultaten van het onderzoek in de loop van 2020. De uitkomsten vormen een onderdeel van de besluitvorming over de verdeelsleutel van de ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband, zoals beschreven in het ondersteuningsplan.

Financieel resultaat

De lasten van het onderzoek leerlingendossiers worden bekostigd vanuit de subsidie plusmiddelen. De lasten vallen iets lager uit dan begroot, maar het onderzoek is nog niet volledig afgerond. De afronding vindt plaats in 2020.

3.6.4 School2Work

School2Work is bedoeld voor jongens vanaf vijftien jaar die dreigen uit te vallen en geïnteresseerd zijn in werken in de techniek of de groensector. Een leerling maakt kennis met verschillende technische basisvaardigheden onder leiding van een werkmeester. Tegelijkertijd krijgt de leerling onderwijs aangeboden op het niveau dat voorbereidt op een beroepsgerichte vervolgopleiding. School2work en het Mundus College werken samen sinds het schooljaar 2019-2020. Het Mundus College verzorgt voor alle leerlingen een onderwijsprogramma op maat. Hiervoor zet de school een extra docent in op de algemeen vormende vakken (Nederlands, rekenen en burgerschap). In 2019 volgden 35 jongeren een traject School2Work. Twaalf jongeren ronden het traject af. In 2020 is de maximale capaciteit 24 deelnemers.

Financieel resultaat

School2Work was niet opgenomen in de begroting 2019. School2Work wordt bekostigd vanuit de plusmiddelen subsidie.

3.6.5 Onderwijs-zorgarrangementen

Bepaalde groepen leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs hebben meer ondersteuning en begeleiding nodig dan de overige leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs. Ook de inzet vanuit SJSO is voor hen niet voldoende. Het gaat bijvoorbeeld om leerlingen met op autisme lijkende problemen, angststoornissen en leerlingen met school-belemmerende emotieregulatie- of communicatieve stoornissen. Deze kwetsbare leerlingen krijgen intensieve begeleiding in groepen van zeven leerlingen, als laatste mogelijkheid om te zorgen dat zij onderwijs kunnen blijven volgen. Deze onderwijs-zorgarrangementen helpen thuiszitten te voorkomen. Orion en Kolom hebben in 2019 voor in totaal 35 leerlingen extra middelen gekregen vanuit de plusmiddelen voor kwetsbare jongeren.

Financieel resultaat

De onderwijs-zorgarrangementen waren niet opgenomen in de begroting 2019. De lasten worden bekostigd vanuit de plusmiddelen subsidie.

3.6.6 LINK

De scholen voor voortgezet onderwijs van het Samenwerkingsverband kunnen sinds april 2019 via de onderwijsadviseurs een LINK-traject aanvragen voor thuiszittende leerlingen met angst- en stemmingsproblematiek. In dit traject kunnen leerlingen hun schoolgang weer normaliseren,

worden onderwijsbehoeften geformuleerd en wordt de leerling voorbereid op een passende plek binnen het onderwijs, bij voorkeur op de school van herkomst.

Er is een groepsruimte met werkplekken op een goed bereikbare, veilige, vriendelijke locatie waar de leerlingen onderwijs op maat volgen. Zij worden begeleid door ervaren docenten, een orthopedagoog, hulpverlener, begeleider passend onderwijs in samenwerking met de eigen ggz-behandelaar, ouders en school van herkomst.

Dit traject startte in april 2019 in samenwerking met Orion in een pilotvorm met een aantal leerlingen. Het team bestond uit een orthopedagoog (18 uur), twee leerkrachten/docenten totaal (32 uur), een begeleider passend onderwijs (8 uur) en een psycholoog vanuit het SJSO (8 uur). Daarnaast was er een vacature voor een derde leerkracht/docent. Voor een aantal vakken zijn docenten op afroep beschikbaar.

Op basis van de pilot schreef het Samenwerkingsverband een projectplan over het LINK-traject. LINK ging in september 2019 officieel van gestart en wordt uitgevoerd door Orion en gefinancierd door het Samenwerkingsverband.

In 2019 maakten elf leerlingen gebruik van LINK. Daarvan hebben drie leerlingen het traject afgerond, één leerling stroomde uit naar een behandelingssetting, één leerling is volledig terug op de eigen reguliere school, en één leerling zit op een andere reguliere school.

De leerlingen kregen nog drie maanden een nazorgtraject vanuit LINK om de overgang soepel te laten verlopen. Acht leerlingen maken nog gebruik van LINK en volgen deels onderwijs bij LINK en deels op de eigen school, waar dat mogelijk is.

Financieel resultaat

De lasten van LINK waren niet begroot. Tegenover een deel van de lasten staan subsidiebatens vanuit de Werkagenda van de gemeente Amsterdam.

3.7 Programma 7 Voortgezet speciaal onderwijs

3.7.1 Deelname voortgezet speciaal onderwijs

Op 1 oktober 2019 zaten 1280 leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs. De verdeling in de financieringscategorieën laag, midden, hoog is al jaren constant.

Aantal per 1-10-2019	Laag	Midden	Hoog	Totaal
Vso in Amsterdam	1.028	23	44	1.095
Vso elders	68	3	5	76
Residentieel geplaatst	108	1	0	109
Totaal	1.204	27	49	1.280

Tabel 12: aantal leerlingen voortgezet speciaal onderwijs per categorie | Bron: Kijkglas

Het deelnamepercentage voortgezet speciaal onderwijs is in 2019 3,03%.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Aantal leerlingen vso	1.280	1.298	1.274	1.248	1.187	1.171	1.180
Aantal leerlingen vo	42.284	41.929	41.421	40.940	40.942	40.126	39.233
Deelnamepercentage vso	3,03%	3,10%	3,08%	3,04%	2,90%	2,92%	3,01%
Landelijk		3,55%	3,49%	3,45%	3,47%	3,63%	3,60%

Tabel 13: deelname voortgezet speciaal onderwijs | Bron: Kijkglas

Het Samenwerkingsverband blijft de instroom in het voortgezet speciaal onderwijs nauwkeurig monitoren. Het percentage leerlingen is al jaren constant. Het Samenwerkingsverband houdt de aantallen nauwgezet in de gaten, evenals de beleidsontwikkelingen die plaatsvinden in het werkveld.

Financieel resultaat

Het Samenwerkingsverband krijgt zware ondersteuningsmiddelen toegekend op basis van het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs per 1 oktober van het voorgaande jaar. Van deze zware ondersteuningsmiddelen worden de personele en materiële afdracht aan het voortgezet speciaal onderwijs afgetrokken; de Dienst Uitvoering Onderwijs keert dit bedrag rechtstreeks uit aan het voortgezet speciaal onderwijs.

Het Samenwerkingsverband ontvangt het restant als netto-baten zoals hieronder weergegeven:

Zware ondersteuning personeel	24.439.922
Af: afdracht VSO Personeel (via DUO)	-14.179.560
Zware ondersteuning materieel	1.227.268
Af: afdracht VSO Materieel (via DUO)	- 863.011
Zware ondersteuningsmiddelen netto	10.624.619

Tabel 14: baten en afdrachten van het voortgezet speciaal onderwijs

Deze netto-baten worden ingezet voor de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Zowel de baten als de afdrachten zijn hoger dan begroot doordat het bedrag per leerling hoger is dan begroot.

3.7.2 Tussentijdse groei voortgezet speciaal onderwijs

Het Samenwerkingsverband is wettelijk verplicht de tussentijdse netto groei per vestiging van het voortgezet speciaal onderwijs te bekostigen. De netto groei wordt bepaald door het verschil tussen het aantal nieuw ingestroomde leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs en het aantal uitgeschreven leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs tussen 2 oktober en 1 februari. Het Samenwerkingsverband neemt de personele ondersteuningsbekostiging, de materiële ondersteuningsbekostiging en de basisbekostiging aan voortgezet speciaal onderwijs voor zijn rekening. Het Samenwerkingsverband brengt de basisbekostiging in rekening bij de desbetreffende scholen voor voortgezet onderwijs.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) publiceert jaarlijks een overzicht per samenwerkingsverband van de tussentijdse groei. Dit databestand bevat geen onderbouwing op leerlingenniveau dat gecontroleerd kan worden. Het Samenwerkingsverband heeft begin 2017 bij een hoorzitting bij DUO gemeld dat verplichte betaling zonder onderbouwende stukken zeer onwenselijk is. Maar volgens DUO is het wettelijk niet mogelijk dit aan te passen. Omdat het om een aanzienlijk bedrag gaat, controleert het Samenwerkingsverband zelf deze groei op leerlingenniveau. Dit is een arbeidsintensief proces.

Onderstaande tabel toont dat de netto tussentijdse groei vanaf 2017 aan het dalen is. Hierdoor zijn de afdrachten lager uitgevallen dan begroot.

Netto tussentijdse groei	2019	2018	2017	2016	2015
Laag/categorie 1	23	49	60	56	34
Midden/categorie 2	0	1	1	0	0
Hoog/categorie 3	0	0	0	0	0
Totaal	23	50	61	56	34

Tabel 15: netto tussentijdse groei voortgezet speciaal onderwijs | Bron: Kijkglas Dienst Uitvoering Onderwijs

Financieel resultaat

Het positieve resultaat ontstaat doordat het Samenwerkingsverband vergat de baten te begroten. De afdrachten waren ook nog eens lager doordat er minder leerlingen dan begroot tussentijds instroomden in het voortgezet speciaal onderwijs.

3.7.3 Ondersteuningsmiddelen voor scholen

Alle scholen voor voortgezet speciaal onderwijs ontvingen in 2019 ondersteuningsmiddelen voor de vormgeving van hun interne zorgstructuur, versterking van de kwaliteit en reikwijdte van de basis- en extra ondersteuning en voor specialistische onderwijs-zorgarrangementen voor leerlingen. Met deze ondersteuningsmiddelen draagt het Samenwerkingsverband bij aan de oplossing van de problemen die op het raakvlak van onderwijs en zorg liggen. De gemeente Amsterdam draagt met de Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs bij aan de onderwijs-zorgarrangementen.

Uit de schriftelijke verantwoordingen blijkt dat de scholen het budget in 2019 als volgt hebben ingezet:

- 40% van de scholen besteedde de ondersteuningsmiddelen aan ondersteuning voor (individuele) leerlingen.
- 53% van de scholen besteedde de middelen aan scholing van docenten en de interne zorgstructuur.

Hiermee is het beoogde resultaat – goede onderwijs-zorgarrangementen en behoud van het niveau van de basisondersteuning – gerealiseerd.

Onderdeel	Bedrag	% 2019	% 2018	% 2017	% van scholen
Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 146.205	42,6%	39,8%	26,4%	40,0%
Interne zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ 119.402	34,8%	39,7%	42,7%	40,0%
Interne zorgstructuur – scholing	€ 46.680	13,6%	10,2%	28,6%	53,3%
Externe zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ 363	0,1%	-	2,3%	6,7%
Inzet trajectklassen	€ 30.340	8,7%	10,3%	-	6,7%
Overig	€ 600	0,2%	-	-	6,7%
Totaal	€ 343.590	100%	100%	100%	

Tabel 16: percentage uitgaven extra ondersteuningsmiddelen gebaseerd op basis van de inschatting van de scholen

Financieel resultaat

De lasten voor de extra ondersteuningsmiddelen zijn hoger dan begroot door de extra middelen van € 20,- per leerling.

3.7.4 School2Care en Purmer College

School2Care is een school voor voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam met een verlengde schooldag voor jongeren tussen de twaalf en achttien jaar. Deze jongeren hebben op meerdere domeinen problemen: thuis, op school en in hun vrije tijd. Veel jongeren hebben justitiële contacten. School2Care biedt leerlingen vaak een laatste kans; het alternatief is plaatsing in een besloten of gesloten setting. Het doel van deze voorziening is om dit te voorkomen en de jongeren een kans te bieden om een diploma te behalen en hun vrije tijd op een positieve manier te besteden.

In 2019 zijn over de voorwaarden van plaatsing, met name over het gedwongen kader, vier gesprekken gevoerd met de ketenpartners van School2Care. Het Ouder- en Kindteam, Leerplicht, het Samenwerkingsverband, de directie van School2Care, de gemeente Amsterdam en De William Schrikkerstichting spraken gezamenlijk af dat de toetsing van de zwaarte van het dossier leidend is voor een plaatsing op School2Care. Bij deze zwaarte hoort over het algemeen een gedwongen hulpverleningskader. In december 2019 gaf Jeugdbescherming aan dat de betrokkenheid van een gecertificeerde instelling wenselijk is voor plaatsing. School2Care en het Samenwerkingsverband namen dit advies over. Daarnaast is een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs een voorwaarde om een leerling te kunnen plaatsen. Er vond geen financiering vanuit de plusmiddelen plaats vanwege de inkoop van specialistische jeugdhulp in fte's in het kader van de SJSO.

School2Care	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Aantal aanvragen	48	79	61	59	73	66	71
Aantal zittende leerlingen	75	47	50	48	41	44	45

Tabel 17: School2Care-aanvragen en plaatsingen

In 2019 zaten 75 leerlingen een periode bij School2Care. Hoelang uitgestroomde leerlingen door School2Care nog ambulantly worden begeleid, is afhankelijk van de situatie. De gemiddelde hulpduur van School2Care was in 2019 10,6 maanden

In 2019 was bij alle leerlingen een gecertificeerde instelling betrokken.

Het Purmer College is een innovatieve aanpak voor jongeren met een licht verstandelijke beperking uit Amsterdam en omgeving tussen de veertien en achttien-plus met forse problemen op meerdere leefgebieden. Het Purmer College dient als alternatief voor uithuisplaatsing en is op initiatief van de afdeling Jeugdhulp van de gemeente Amsterdam gestart. Het biedt een laatste kans aan leerlingen die (nog) niet kunnen profiteren van een reguliere onderwijssetting, ook al is deze heel praktijkgericht. Deze leerlingen hebben meer baat bij werkend leren in combinatie met zeer stevige en persoonlijke hulp en begeleiding. Zij hebben in het algemeen een laag IQ en beperkte sociale redzaamheid. Via een praktische insteek leren deze jongeren

datgene wat nodig is voor hun beroepsuitoefening. Leerlingen hebben een al bestaande toelaatbaarheidsverklaring nodig om geplaatst te kunnen worden. Het project is sinds de start in november 2017 sterk in ontwikkeling. Het Samenwerkingsverband is samen met de gemeente Amsterdam opdrachtgever, monitort de afspraken en de resultaten en volgt de ontwikkelingen nauwgezet.

Vanaf oktober 2019 hanteert het Purmer College een nieuwe didactische aanpak die beter aansluit bij de leerlingen. Deze aanpak richt zich meer op de individuele leerling. De resultaten van deze aanpak zullen in 2020 duidelijk worden.

In 2019 zijn er twintig nieuwe leerlingen geplaatst op het Purmer College.

Financieel resultaat

Het Samenwerkingsverband heeft geen kosten gemaakt aan School2Care en het Purmer College, naast de bekostiging van het ministerie van OCW.

3.8 Programma 8 Projecten

3.8.1 Niet-schoolgaande leerlingen

Niet-schoolgaande leerlingen zijn voor het Samenwerkingsverband alle leerlingen die niet naar school gaan, ongeacht of zij wel of niet staan ingeschreven op een school voor voortgezet (speciaal) onderwijs en ongeacht of zij wel of niet ziek zijn.

Iedere leerling elke dag onderwijs. Daar werken de scholen samen aan in het Amsterdamse thuiszitterspact. Drie jaar geleden startten de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs en de gemeente Amsterdam dit programma. Doel is dat in 2020 een leerling die dreigt uit te vallen, binnen drie maanden een passend aanbod van onderwijs en/of zorg krijgt.

Betere registratie

In 2019 kreeg de gemeente Amsterdam leerlingen die dreigden uit te vallen eerder en beter in beeld door een betere registratie bij Leerplicht. Een goede aanwezigheidsregistratie op de scholen is van essentieel belang om leerlingen snel te signaleren en te helpen. Het Samenwerkingsverband vraagt scholen daar ook in 2020 alert op te zijn. Leerplichtconsulenten van de gemeente kunnen daarbij helpen. Zie ook paragraaf 3.5.1.

Pilot Zuidoost: registratie en preventie

In 2019 is een pilot gedaan in Zuidoost. De scholen hebben hier, net als in de pilot Noord in 2018, een audit aanwezigheidsregistratie laten doen door de leerplichtconsulenten. Specifieke aandacht was er in de pilot Zuidoost voor niet-schoolgaande leerlingen en thuiszitters op de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Het Samenwerkingsverband zorgde met deze

scholen dat zij hun niet-schoolgaande leerlingen goed in beeld kregen en adviseerde hen over hoe de scholen deze leerlingen kunnen helpen.

De scholen in Zuidoost scherpten ook samen met hun ouder- en kindadviseurs, leerplichtambtenaren en jeugdartsen de ‘bouwstenen voor preventie’ en de ‘checklist voor scholen’ aan voor het reguliere voortgezet onderwijs en het speciaal voortgezet onderwijs. Zij deden dit op basis van het werk van de scholen in de pilot Noord. Het instrument is in het najaar van 2019 verspreid bij de zorgcoördinatorenoverleggen en de directeurenoverleggen. Scholen kunnen dit instrument gebruiken om na te gaan of zij de basis rond preventie op orde hebben en om na te gaan of ze alle stappen hebben gezet die ze kunnen zetten.

Inzet ervaringsdeskundigheid

De stuurgroep thuiszittersaanpak heeft samen met Jeugdplatform en Experienced Experts in februari 2019 een bijeenkomst georganiseerd met ouders en leerlingen met ervaringskennis en/of ervaringsdeskundigheid. Deze ouders en leerlingen gaven hun advies en ervaringen mee voor de uitvoering van het programmaplan 2019.

Bezoek International Network of School Attendance in Oslo

Met een kleine Amsterdamse vertegenwoordiging vanuit het thuiszitterspact ging een delegatie van het Samenwerkingsverband naar de International Network of School Attendance in Oslo. Hier kwamen wetenschappers en professionals uit de dagelijkse praktijk uit onder andere de Verenigde Staten, Duitsland, Noorwegen, Zweden, Finland, Nederland, Frankrijk en Australië bij elkaar om de laatste wetenschappelijke inzichten te delen. Aangetoond is dat elke dag verzuim negatief correleert met welbevinden en schoolprestaties. Daarnaast kwam aan de orde wat effectieve aanpakken zijn, zowel preventief als curatief, die een school een leerling kan bieden. Met een koffer vol kennis en inspiratie keerden medewerkers van het Samenwerkingsverband terug. Deze kennis is gedeeld met de expertgroep en wordt in 2020 verder gedeeld met de scholen.

Financieel resultaat

Dit programma is volledig bekostigd uit de subsidie Plusmiddelen.

3.8.2 Aanval op de Uitval

In het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt 21 (RMC21) hebben de samenwerkingspartners in juni 2016 voor de periode 2016-2021 een regionaal programma vastgesteld om de succesvolle aanpak van voortijdig schoolverlaten voort te zetten en verder te ontwikkelen. Doelstelling van het programma is om voortijdig schoolverlaten verder terug te dringen. Het Samenwerkingsverband ontvangt in dit kader, naast de eerder vermelde plusmiddelen, subsidiemiddelen voor Aanval op de Uitval via de gemeente Amsterdam.

De inspanningen hebben in 2019 de volgende resultaten opgeleverd:

- Er is invulling gegeven aan het aanjaagloket Overstapdashboard voor het voortgezet onderwijs. Daardoor stond op 1 april (aanmelddatum voor toelatingsrecht mbo) 89 procent van de leerlingen in het Overstapdashboard op Vervolgkeuze VO (havo, mbo buiten de regio) op 'definitief toegelaten'.
- Introductie van de overstapcoach-BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg) om leerlingen voor te lichten over de BBL. Als leerlingen vastlopen bij de zoektocht naar een BBL-werkplek kan de overstapcoach hen op voordracht van school en met instemming van ouders begeleiden naar een BBL-werkplek bij een bedrijf. Er zijn goede samenwerkingsafspraken gemaakt met de Amsterdamse overstapcoaches van het ROC van Amsterdam.
- Verdere introductie binnen het voortgezet onderwijs van de handreiking overstapprocedure vo-mbo en aanscherping ervan in samenwerking met Leerplicht, ROC van Amsterdam en ROC TOP.
- Organisatie van twee overstaptafels met ROC van Amsterdam, ROC TOP en Leerplicht. In vergelijking met andere jaren is er sprake van een afname van deelnemers. Een mogelijke verklaring is dat de decanen de overstapcoaches goed weten te vinden en met veel vragen al bij hen terecht kunnen. Bovendien weten de scholen beter om te gaan met het Overstapdashboard. Daarom organiseert het Samenwerkingsverband in 2020 nog maar één keer de overstaptafels.
- Uitvoering van een evaluatieonderzoek van het Overstapdashboard door het aanjaagloket en de beheerorganisatie, begin 2019. Het onderzoek bestond uit een enquête, gesprekken met decanen en signalen van gebruikers. De uitkomsten zijn gebruikt voor de doorontwikkeling van het Overstapdashboard.
- Organisatie van een kick-off bijeenkomst in maart 2019 voor decanen, leerplichtambtenaren en de mbo-instellingen om met elkaar het gesprek aan te gaan over de overstap van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs.
- Voortzetting van de pilot Talentscan binnen het Samenwerkingsverband met elf scholen.

Beoogd resultaat dat niet behaald is:

Het beoogde resultaat om te komen tot samenwerkingsafspraken met de Jongerenpunten van de gemeente Amsterdam is niet behaald. De projectgroep heeft meerdere gesprekken gevoerd met het Jongerenpunt, maar stuitte op een aantal problemen. Zo richt het Jongerenpunt zich in principe op 18- tot 27-jarige jongeren die uitgevallen zijn. Verder zijn er bij het Jongerenpunt weliswaar plannen om preventief te werken op mbo's, maar zijn die plannen er nog niet voor het voortgezet onderwijs. Scholen geven aan niet door te verwijzen naar het Jongerenpunt omdat een aantal pogingen zijn vastgelopen op (vermeende?) privacyproblemen.

Financieel resultaat

De lasten zijn lager dan begroot doordat de kosten van het personeel lager uitvallen. Daarnaast is minder ingezet voor communicatie dan begroot. Tegenover de lasten staan subsidiebatens vanuit de gemeente Amsterdam.

3.8.3 MBO-agenda

Scholen zetten Loopbaanoriëntatie en -begeleiding in om leerlingen voor te bereiden op een weloverwogen keuze voor een mbo-opleiding en voor het verkrijgen van meer inzicht in de eigen kwaliteiten. Het Samenwerkingsverband heeft vanuit de MBO-Agenda van de gemeente Amsterdam een subsidie toegekend gekregen om loopbaanoriëntatie en -begeleiding in het voortgezet onderwijs en de samenwerking met het mbo in Amsterdam te versterken. Dit heeft in 2019 tot de volgende resultaten geleid:

- Actieve verbinding met de praktijk door het organiseren van drie bijeenkomsten van de kerngroep Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (directeuren vmbo, mbo en de gemeente) en tien bijeenkomsten van de klankbordgroep (decanen uit het vmbo) en aansluiting bij het stedelijk decanenoverleg (vbo en mbo).
- Een online activiteitenkalender voor het voortgezet onderwijs met alle activiteiten rond loopbaanoriëntatie en -begeleiding van de mbo's uit Amsterdam en omgeving, geïntegreerd in het digitale platform van het Samenwerkingsverband.
- Voortzetting van de Amsterdamse leergang gemeenschappelijke loopbaancoaching vmbo en mbo, ontwikkeld in drie expertmeetings met Amsterdamse onderwijsprofessionals van het vmbo en het mbo. In totaal deden 53 deelnemers mee aan de leergangen in schooljaar 2018-2019. Dit zijn met name overstapcoaches, decanen, LOB-coördinatoren, studieloopbaanbegeleiders en mentoren uit het vmbo en het mbo.
- Slotbijeenkomst met een presentatie van de loopbaanoriëntatie-opbrengsten. Zowel die van het Samenwerkingsverband als de opbrengsten van de leergang gemeenschappelijke loopbaancoaching in juni. Bij deze laatste gaven de deelnemers aan de leergang een presentatie van de eindproducten aan geïnteresseerden vanuit het voortgezet onderwijs en mbo.
- Een enquête vanuit de werkgroep Bedrijfsleven over stages, uitgezet bij alle vmbo-scholen in Amsterdam. De vragenlijst is door 29 scholen ingevuld.
- Een enquête, uitgevoerd in samenwerking met het Expertisepunt LOB, met vragen over de invulling van loopbaanoriëntatie en -begeleiding. De vragenlijst is 19 keer ingevuld door scholen met een vmbo-afdeling. Het expertisepunt heeft de individuele ondersteuningsverzoeken opgepakt, en de projectgroep heeft de uitkomsten over ouderbetrokkenheid meegenomen in de werkgroep Ouderbetrokkenheid.

De volgende resultaten zijn (nog) niet behaald:

- Het delen van praktijkvoorbeelden van initiatieven uit het bedrijfsleven waar vmbo-scholen gebruik van kunnen maken ten behoeve van de loopbaanoriëntatie en het opdoen van praktijkervaring. In 2020 werkt het Samenwerkingsverband verder aan het in kaart brengen van het aanbod.
- Het gebruik van het plusdocument en mogelijke voortzetting daarvan in het mbo. Het plusdocument is een verzamelstaat van wat de leerling heeft ondernomen op het gebied van de brede vorming. Het blijkt lastig om het plusdocument stedelijk door te voeren in het vmbo en mbo. Dat komt deels doordat het uitreiken van een plusdocument ondanks de aankondiging toch niet verplicht is gesteld. Daarnaast is het logistiek ingewikkeld om het plusdocument op het juiste moment bij de juiste persoon in het mbo te krijgen.
- Inzet van leerlingen om mee te kijken en mee te denken. Leerlingen krijgen al veel enquêtes en uit eerdere ervaringen bleek dat de respons laag is. Daarom is ervoor gekozen om de decanen uit de klankbordgroep hun oud-leerlingen te laten bevragen. In totaal zijn er vijftien vragenlijsten ingevuld door oud-leerlingen, een te laag aantal om conclusies uit te trekken.

Financieel resultaat

De lasten zijn hoger dan begroot doordat de masterclasses later zijn toegevoegd. Tegenover de lasten staan subsidiebatens vanuit de gemeente Amsterdam.

3.8.4 Pilot Samen naar Schoolklas (motie Timman-Mbarki)

Het Samenwerkingsverband werkt samen met stichting LeerZaamAmsterdam aan de totstandkoming van één of twee integratieklassen voor leerlingen met een verstandelijke beperking (bijvoorbeeld met het syndroom van Down) in het reguliere onderwijs. Dit was een vervolg van de uitvoering van de motie Timman-Mbarki in 2018. De gemeenteraad verzocht in deze motie om een kwartiermaker aan te stellen en één of twee klassen op te richten. In 2019 is de motie voor de gemeenteraad afgerond en stopte de bijbehorende subsidie van de gemeente. Het Samenwerkingsverband heeft het initiatief in 2019 overgenomen. Dat heeft erin geresulteerd dat twee reguliere scholen de samenwerking voor leerlingen met een verstandelijke beperking verder willen verkennen: het Spinoza Lyceum en het Montessori Lyceum Amsterdam.

Financieel resultaat

De lasten zijn veel lager dan begroot doordat het initiatief (nog) niet is uitgevoerd. Tegenover de lasten staan subsidiebatens vanuit de Werkagenda.

3.8.5 Budgettaire ruimte subsidie plusmiddelen en subsidie Bestedingsplan Passend Onderwijs

Voor de periode 2017-2022 heeft het ministerie van OCW de ‘Vervolgaanpak voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie’ geïntroduceerd. De aanpak is uitgebreid naar twee nieuwe doelgroepen: de kwetsbare jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs en de oud-voortijdig schoolverlaters. In 2019 werden de Plusmiddelen bestemd voor de volgende projecten:

- Extra ondersteuning voor nieuwkomers
- Schoolcultuur en Veiligheid
- School2Work
- Aanpak niet-schoolgaande leerlingen
- Thuiszittersaanpak G4
- Onderzoek naar leerlingdossiers
- Purmer College transformatie van school naar arbeidstoeleiding
- Onderwijszorgarrangementen
- Lerarencongres
- Instroomklassen voortgezet speciaal onderwijs 2018-2019
- Talentscan voor de overstap vo-mbo
- Projectleider plusmiddelen

De projectleider zorgt voor het indienen van de plannen per schooljaar. Daarnaast zorgt de projectleider ook voor contact met de scholen over uitvoering ervan. Bij de verantwoording van deze gelden wordt de projectleider ondersteund door de businesscontroller van het Samenwerkingsverband.

De gemeenten Amsterdam en Diemen en de Samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen werken samen op het gebied van passend onderwijs en jeugdhulp. Een deel van die samenwerking is beschreven in de werkagenda. Het Bestedingsplan Passend Onderwijs is het subsidiebudget voor de uitvoering van de werkagenda. De werkagenda bestaat uit drie ambities:

- A. Maatwerk voor ieder kind
- B. Thuisnabij onderwijs
- C. Doorgaande lijnen

De volgende activiteiten zijn uitgevoerd met steun van de gemeente:

- Onderzoek en opstellen van een projectplan over het verbeteren van de samenwerking tussen en de verbinding van regulier en speciaal voortgezet onderwijs.
- Het verbeteren van de overdracht van primair naar voortgezet onderwijs. In 2019 is een digitale module ontwikkeld, gekoppeld aan www.elkadam.info, die helpt bij het verbeteren van de digitale overdracht.

- Inventariseren van de vo-vo-schoolwisselaars en de mogelijkheden om de schoolwisselingsprocedure te verbeteren.
- Cofinanciering van het project hoogbegaafdheid.
- Totstandkoming gezamenlijk budget zeer specifiek maatwerk. Voor zeer specifieke maatwerkvragen hebben gemeente en het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs een budget gereserveerd. In 2019 is hier één keer een beroep op gedaan en is de aanvraag toegekend. Dit betrof een overbruggingstraject voor een jongere bij de Stichting Jongeren Die Het Kunnen, tot aan de start in een ander traject.
- Inzet kwartiermaker voor de uitvoering Motie Timman-Mbarki voor de Samen naar schoolklas.
- Inzet van LINK, een traject voor leerlingen met angst- en stemmingsproblemen.
- Procesbegeleiding voor scholen in het kader van de Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO).

Financieel resultaat

Voor de subsidie plusmiddelen zijn in 2019 meer projecten uitgevoerd dan begroot. De budgettaire ruimte is volledig besteed. Enkele projecten zijn los neergezet en toegelicht waardoor het lijkt alsof er een overschot is op het budgettaire budget. Enkele projecten die bekostigd zijn uit de subsidie bestedingsplan passend onderwijs zijn los neergezet en toegelicht. Het volledige budget is niet ingezet omdat niet alle initiatieven zijn uitgevoerd.

4. Financieel verslag

In het financieel verslag worden de financiële positie, de bedrijfsvoering en de continuïteitsparagraaf toegelicht.

4.1 Financiële positie – analyse

Resultaat boekjaar

In 2019 waren de totale baten € 69.179.482 (in 2018: € 66.785.923). Het jaar 2019 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 529.128 (in 2018: € 809.704). Dit is € 1.104.469 hoger dan begroot.

Dit hogere resultaat wordt met name veroorzaakt doordat de netto rijksbaten 1,9 miljoen hoger zijn dan begroot. Eind november 2019 ontving het Samenwerkingsverband herziene beschikkingen. Door een hoger bekostigingsbedrag per leerling vielen de afdrachten ook hoger uit.

In de tussentijdse rapportage van juni bleek al een overschot. Daarom is in juli aan de scholen € 20 per leerling extra ondersteuningsmiddelen toegekend.

Het hogere resultaat wordt ook veroorzaakt doordat:

- de rijksbaten 1,9 miljoen hoger waren dan begroot;
- de baten voor de tussentijdse plaatsing niet waren begroot;
- niet alle scholen voldeden aan de voorwaarden van de vergoeding zorgcoördinator;
- er minder aanvragen zijn ontvangen voor bekostiging tussentijdse instroom van voortgezet speciaal onderwijs leerlingen in het reguliere onderwijs;
- de kosten voor huisonderwijs lager uitvielen;
- er lagere lasten waren aan beleidsontwikkeling voor basisondersteuning en schoolondersteuningsprofielen;
- doorbelasting op basis van de tussentijdse groei veel lager was doordat de helft van het begrote aantal leerlingen bekostiging nodig had;
- de post 'onvoorzien' niet is gebruikt.

Sommige lasten zijn hoger uitgevallen dan begroot:

- Hogere inzet van het overige personeel voor subsidieprojecten waar baten tegenover staan en de inzet van zwangerschapsvervangings.

- Hogere bureaunkosten door vernieuwing kantoorautomatisering, meer vergaderingen en conferenties dan begroot hetgeen past bij een kennisintensieve netwerkorganisatie en meer algemene kantoorkosten.
- Meer aanvragen voor het frictiefonds.
- De inzet voor capaciteitenonderzoek was niet verhoogd in de begroting.
- Hogere lasten voor doorontwikkeling aan het registratiesysteem LISA.
- Hogere afdracht van leerwegondersteunend onderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs door hoger bekostigingsbedrag per leerling.
- Er zijn meer ondersteuningsmiddelen uitgegeven (vanwege extra € 20 per leerling).

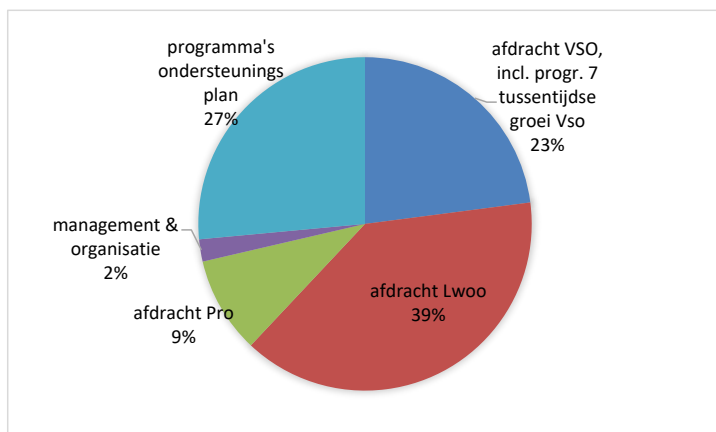
Een uitgebreide analyse van de positieve en negatieve beïnvloeding van het resultaat ten opzichte van de begroting staat op de volgende pagina. Bijlage 3 geeft een overzicht van het resultaat per programma(onderdeel).

Het resultaat wordt positief beïnvloed door:	€	€
Hogere opbrengsten doordat:		
- Rijksbaten zijn bijna 1,9 miljoen hoger doordat een hoger bekostigingsbedrag per leerling is toegekend	1.901.180	
- Bijdrage schoolbesturen tussentijdse groei niet begroot, wel bestuurlijk afgesproken	193.772	
- Subsidie begaafde leerlingen po en vo is halverwege het jaar toegekend door het ministerie (staan lasten tegenover)	96.467	
- Subsidies ScholenArenA en Pumer College van de gem. Amsterdam waren niet begroot (staan lasten tegenover)	195.000	
- Beheerorganisatie vo-mbo (budgetneutraal)	19.186	
- Gemeente Amsterdam subsidie ELK eindafrekening	3.509	
- Hogere toekenning subsidie mbo-agenda van de gemeente Amsterdam	21.396	
- Rentebaten waren niet begroot	235	
Totaal hogere opbrengsten		2.430.744
Lagere lasten doordat:		
- Overige lasten personeel lager dan begroot	48.674	
- Lagere afschrijvingskosten dan begroot door minder aanschaf in 2019	44.454	
- Lagere (beleids)advies en consult door lagere advieskosten	74.409	
- Diverse afwijkingen bij bureaustkosten	86.962	
- Diverse kleine afwijkingen op programmakosten t.o.v. de begroting	49.910	
- Lagere lasten aan evaluatie basisondersteuning en SOP	113.420	
- Minder scholen voldeden volledig aan voorwaarden vergoeding zorgcoördinatoren	103.047	
- niet alle innovatieprojecten zijn van start gegaan in 2019, kosten worden wel gemaakt in 2020	295.227	
- Lagere lasten voor Toptrajecten	78.174	
- Lagere reguliere lasten hoogbegaafdheid door start subsidie begaafde leerlingen po en vo	153.383	
- Kosten individ. leerlingen lager: minder stijging huisond. en minder aanvragen voor de overstap van vso naar vo	110.868	
- Lagere subsidielasten plusmiddelen, BPO SWV PO, Aanval op Uitval en MBO-agenda	1.012.860	
- Lagere tussentijdse groei dan begroot	311.417	
- Post onvoorziene lasten niet gebruikt	200.000	
Totaal lagere lasten		2.682.807
Totaal positieve invloed resultaat		5.113.551
Het resultaat wordt negatief beïnvloed door:		
Lagere opbrengsten doordat:		
- Lagere toekenning subsidies Plusmiddelen, BPO en Aanval op Uitval (budgetneutraal)	411.265	
- Lagere inkomsten Toptrajecten door meer ambulante inzet op de eigen school	110.559	
- Geen inzet bestemmingsreserve hoogbegaafdheid	100.000	
Totaal lagere opbrengsten		621.824
Hogere lasten doordat:		
- Hogere personele lasten: ingehuurde medew. voor projecten in dienst genomen, pers. ELK en OSVO	-62.096	
- Overige personele lasten lager m.n. door minder inzet externe op beleidsniveau en subsidieprojecten	166.962	
- Hogere bureaustkosten door niet begrote vergaderkosten, meer communicatiekosten, nieuw ICT-systeem, kosten voor gem. rek.	87.958	
- Diverse kleine afwijkingen op programmakosten t.o.v. de begroting	48.833	
- Hogere kosten voor Begeleiders Passend Onderwijs door wijziging GPL	113.649	
- Hogere kosten voor het registratiesysteem LISA door meer doorontwikkeling	55.909	
- Hogere kosten voor centraal capaciteiten onderzoek	132.669	
- Hogere lasten door meer aanvragen frictiefonds	55.300	
- Hogere lasten eigen bijdrage ScholenArenA	71.392	
- Hogere subsidielasten voor niet begrote projecten (incl. uitsplitsing van BPO en Plusmiddelen), staan subsidiebaten tegenover	812.331	
- Hogere afdrachten, staan hogere rijksbaten tegenover	1.025.519	
- Hogere doorbelastingen aan scholen	878.830	
Totaal hogere lasten		3.387.258
Totaal negatieve invloed resultaat		4.009.082
Totale afwijking van het resultaat (positief)		1.104.469

Tabel 18: positieve en negatieve invloed op het resultaat

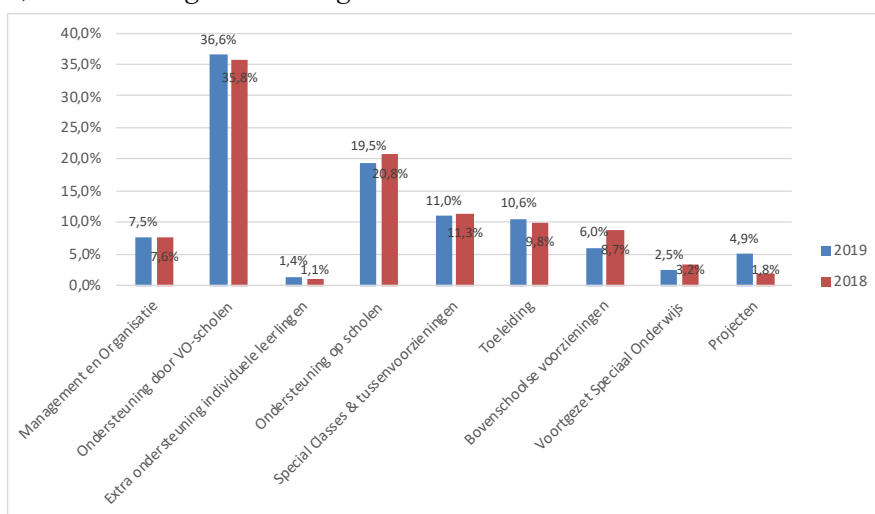
Analyse verdeling middelen

De lasten in de jaarrekening zijn opgesteld volgens de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs (RJ 660). Het Samenwerkingsverband draagt het merendeel van de middelen af aan het onderwijs; 39% bekostiging leerwegondersteunend onderwijs, 9% bekostiging praktijkonderwijs en 23% ondersteuningsbekostiging voortgezet speciaal onderwijs. De Dienst Uitvoering Onderwijs betaalt deze middelen rechtstreeks aan de respectievelijke schoolbesturen. De resterende middelen worden ingezet ten behoeve van management en organisatie en de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Figuur 2: verdeling middelen per hoofdpst

Het Samenwerkingsverband zet meer dan de helft van de middelen voor de uitvoering van het ondersteuningsplan rechtstreeks in op scholen. Dit zijn de ondersteunings- en professionaliseringsmiddelen (51,1%) en de inzet van de begeleiders passend onderwijs en adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen (19,5%). De tussenvoorzieningen, special classes en bovenschoolse voorzieningen maken 17% uit van het budget en de projecten 4,9%. Het Samenwerkingsverband geeft ten opzichte van de programma's van het ondersteuningsplan 7,5% aan management & organisatie uit.

Figuur 3: verdeling middelen per programma; zie bijlage 3 voor inhoud van deze programmaonderdelen

Kengetallen

Financiële kengetallen	2019	2018	
Solvabiliteit	66,8%	82,4%	<i>(Eigen Vermogen / Balanstotaal)</i>
Liquiditeit	3,0	5,6	<i>(Vlottende Activa / Kortlopende Schulden)</i>
Rentabiliteit	4,8%	7,8%	<i>(Resultaat / Eigen Vermogen)</i>
Weerstandsvermogen	15,8%	15,6%	<i>(Eigen Vermogen / Totale Baten)</i>
Personele lasten in % van totale lasten	3,8%	3,4%	<i>(Personele lasten / Totale Lasten)</i>
Verhouding rijksbijdrage t.o.v. totale baten	97,0%	96,5%	<i>(Rijksbijdrage / Totale baten)</i>
Resultaat in % van totale baten	0,8%	1,2%	<i>(Resultaat / Totale Baten)</i>
Doorbetaling aan scholen	44,2%	49,1%	<i>(Doorbetalingen / Rijksbijdrage-afdrachten)</i>
Overige lasten excl. doorbetalingen aan schoolbesturen	17,4%	15,5%	<i>(Lasten excl. doorbetalingen / Totale Baten)</i>

Tabel 19: kengetallen

Eigen vermogen

Het eigen vermogen per 31 december 2019 bedraagt € 10.916.083 (in 2018: € 10.386.954). Dit levert een solvabiliteit, de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal, van 66,8% (in 2018: 82,4%).

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre het Samenwerkingsverband in staat is aan zijn langetermijnverplichtingen te voldoen. Het bestuur stelt in 2020 hiervoor een streefpercentage vast. De ondergrens van 30 procent die de Onderwijsinspectie hanteert voor schoolbesturen in het voortgezet onderwijs, wordt niet bruikbaar geacht, omdat samenwerkingsverbanden en schoolbesturen andere verantwoordelijkheden, taken en een financiële huishouding hebben.

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die dient als weerstandsvermogen. Daarnaast gebruikt het Samenwerkingsverband de financiële reserves voor het opbouwen van de bestemmingsreserve voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs, voor de versterking van de basisondersteuning en voor innovatieve trajecten.

Liquiditeitspositie

De liquiditeit geeft aan in hoeverre het Samenwerkingsverband op korte termijn aan zijn verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitspositie van het Samenwerkingsverband, uitgedrukt in de verhouding tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden, is per 31 december 2019 3,0 (in 2018: 5,6). Het bestuur heeft geen streefnorm vastgesteld, maar in het algemeen wordt een liquiditeit van minimaal 1,0 als 'goed' beschouwd. Het Samenwerkingsverband voldoet heel ruim aan deze norm. Het zeer hoge bedrag aan liquide middelen is ontstaan door schenking van de stichting VO Zorg Amsterdam-Centraal aan het Samenwerkingsverband waar geen

verplichtingen tegenover staan. De kasstroom van het Samenwerkingsverband is in 2019 nauw gevolgd. Er was in 2019, net als in 2018, een positieve kasstroom en er hebben zich geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan hoeveel een bedrijf verdient met haar bezittingen en wordt vastgesteld door te berekenen wat de verhouding is tussen het resultaat en het eigen vermogen. In 2019 is dit 4,8% (in 2018: 7,8%).

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de vraag of voldoende middelen aanwezig zijn om de risico's op te vangen. Het benodigde weerstandsvermogen is op basis van de risicoanalyse vastgesteld op

€ 2.400.000 (zie paragraaf 4.2 Risicomanagement).

Het weerstandsvermogen, uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van de totale baten, is per 31 december 2019 15,8% (in 2018: 15,6%). Dit percentage is inclusief bestemmingsreserves. Als de bestemmingsreserves niet worden meegenomen in het eigen vermogen, is het weerstandsvermogen conform het benodigde weerstandsvermogen van 3,5%.

4.2 Bedrijfsvoering

Het Samenwerkingsverband heeft in 2019 veel verbeteringen ingevoerd binnen de bedrijfsvoering. In 2019 is de nieuwe ICT-omgeving gerealiseerd en werkt het hele team in de cloud. Daarnaast heeft de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing nog een kleine update gehad. In september 2019 zijn de controllers van de G4-samenwerkingsverbanden bijeengekomen. Zij hebben een gezamenlijke brief geschreven aan de minister over de signaleringswaarden voor samenwerkingsverbanden. Ook is een start gemaakt met het opstellen van een benchmark binnen de G4. Daar wordt in 2020 verder aandacht aan besteed.

Kwaliteit en doelmatigheid

In 2019 is het kwaliteitsbeleid voortgezet. Om de doelmatigheid van de ondersteuningsmiddelen in kaart te brengen heeft het Samenwerkingsverband vooraf aan de scholen gevraagd aan te geven voor welke activiteiten zij de middelen wilden inzetten en wat de beoogde doelen/resultaten daarvan waren. Deze cyclus is dit jaar goed doorlopen. De verantwoording van de ondersteuningsmiddelen is verbeterd. Daarnaast is het Samenwerkingsverband in het najaar van 2019 gestart met gesprekken met de scholen. De eerste reacties van de scholen zijn positief.

Kantoorautomatisering

De ICT-omgeving is na een zorgvuldig proces met meerdere aanbieders vernieuwd. Het Samenwerkingsverband werkt nu met Office365, wat inhoudt dat de organisatie in de cloud werkt. Dit heeft als groot voordeel dat vanaf externe locaties, zoals op school of thuis, gemakkelijk en veilig gewerkt kan worden en iedereen altijd bij de juiste documenten kan. Nu de ICT aan de wensen van het Samenwerkingsverband voldoet, richt de aandacht zich in 2020 op de telefonie. Eind 2019 is onder alle medewerkers een enquête gehouden naar de ervaring en wensen van de telefonie. De resultaten van deze enquête worden begin 2020 verwacht. Naar aanleiding van deze resultaten stelt een projectgroep in het voorjaar van 2020 een Programma van Eisen op.

Treasury en financiering

Het Samenwerkingsverband heeft een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling 'Beleggen, Belenen en Derivaten OCW 2016'. Het Samenwerkingsverband heeft geen leningen, beleggingen of afgeleide financiële instrumenten uitstaan, en is ook niet van plan die in de toekomst aan te gaan. Het financiële beleid van het Samenwerkingsverband is gericht op besturing en beheersing. In dit kader stelt het Samenwerkingsverband naast het jaarverslag ook periodieke tussenrapportages op van de financiële baten en lasten en mogelijke financiële (langetermijn)risico's. Voor 2019 heeft het Samenwerkingsverband een treasuryplan opgesteld.

Administratieve organisatie / interne beheersing en PDCA-cyclus

Het Samenwerkingsverband heeft de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ingericht en vastgelegd en voert de werkzaamheden conform deze gemaakte afspraken uit. In 2018 zijn de administratieve organisatie en interne beheersing geactualiseerd. In 2019 zijn de administratieve organisatie en interne beheersing verder uitgewerkt en aangescherpt en vond er controle op naleving plaats.

De Plan Do Check Act (PDCA)-cyclus van het Samenwerkingsverband is als volgt opgesteld: begroting, tussenrapportage en jaarrekening. Bij het opstellen van het strategisch jaarplan, inclusief begroting, en het jaarverslag wordt de meerjarenbegroting ook geactualiseerd. De begroting vormt de basis voor het beheer van de middelen van het Samenwerkingsverband. Door middel van monitoring van de financiële en inhoudelijke resultaten per programma en van leerlingenstromen worden de ontwikkelingen in een jaar gevolgd. Afwijkingen worden gerapporteerd aan het bestuur; als dat nodig is vindt bijsturing plaats. Voordat de Algemene Ledenvergadering de begroting en de jaarrekening goedkeurt, wordt de auditcommissie uitgebreid geïnformeerd en stelt zij een advies op aan de ledenvergadering.

Risicomanagement

Twee keer per jaar wordt een risicoanalyse uitgevoerd door de controller van het Samenwerkingsverband. Bij het opstellen van het jaarplan wordt een uitgebreide analyse uitgevoerd. Hierbij leveren ook de auditcommissie, de medewerkers en de directie van het

bureau input. Bij het opstellen van het jaarverslag voert de businesscontroller een korte analyse uit om na te gaan of de opgestelde risicoanalyse nog voldoet, of bijstelling nodig is en of het weerstandsvermogen nog toereikend is.

De risicoanalyse is gericht op het signaleren en beoordelen van de risico's en (financiële) impact van de risico's, die worden besproken met het bestuur en de auditcommissie.

De risicoanalyse kent drie typen risico's:

1. Risico's die voortvloeien uit het door het Samenwerkingsverband geformuleerde beleid en de uitvoering hiervan (strategische risico's).
2. Risico's die voortvloeien uit het beleid van de overheid en ketenpartners (externe risico's).
3. Risico's die voortvloeien uit de bedrijfsvoering van het Samenwerkingsverband (te voorkomen risico's).

Een risico is een feit dat, of een ontwikkeling die in meer of mindere mate het bereiken van de doelen van het Samenwerkingsverband in de weg staat, dan wel de continuïteit van het Samenwerkingsverband bedreigt. Per risico dienen beheersmaatregelen geformuleerd en uitgevoerd te worden. Risico's die niet volledig afgedekt kunnen worden, vormen de basis voor het aan te houden weerstandsvermogen.

Per risico wordt benoemd:

1. Rating: wat is de zwaarte van het risico? Dit is met een kleurenschakering aangegeven. De rating van het risico (laag/groen, midden/geel, hoog/rood) wordt bepaald op basis van de aard van het risico, en de mate waarin het risico door middel van maatregelen beheersbaar is.
2. Type risico: onder welk van de bovengenoemde types valt het risico?
3. Risico: wat houdt het risico in?
4. Financiële impact: wat is de impact op het weerstandsvermogen als er door het Samenwerkingsverband geen beheersmaatregelen zijn of worden geïmplementeerd?
5. Mogelijke beheersmaatregel(en): welke beheersmaatregelen bestaan er binnen het Samenwerkingsverband om het risico te verkleinen?
6. Kans: hoe groot is de kans (in procenten) dat het risico zich voordoet *ondanks* beheersmaatregelen?
7. Bedrag weerstandsvermogen: welk bedrag dient uiteindelijk als weerstandsvermogen aangehouden te worden (= kans x impact)?

In 2019 vond een grondige risicoanalyse plaats bij het opstellen van het jaarplan 2020. Bij het opstellen van het voorliggende jaarverslag 2019 is deze licht bijgesteld. Bijlage 4 geeft een volledig overzicht van de geïdentificeerde risico's. Volgens de risicoanalyse komt het benodigde

weerstandsvermogen uit op een bedrag van € 2.428.500. Het Samenwerkingsverband anticipeert met de genomen beheersmaatregelen op risico's en verkleint de kans om niet tijdig te kunnen inspelen op tegenslagen. Er blijft een inherent risico over dat gedekt dient te worden door de algemene reserve die als weerstandsvermogen dient.

Het Samenwerkingsverband is zich bewust van de aandacht die vanuit de politiek en publieke opinie uitgaat naar de relatief grote reserves van samenwerkingsverbanden. De PO- en VO-raad werken om die reden op basis van een aantal criteria een bandbreedte uit en onderzoeken of de reserves van samenwerkingsverbanden kunnen worden vergeleken door middel van een benchmark. Het Samenwerkingsverband houdt vooralsnog het opgebouwde weerstandsvermogen van € 2.400.000 aan ter dekking van de genoemde risico's en gezien de onzekere (financiële) gevolgen van de herverdeling van de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs.

Het bestuur stelt de volgende drie belangrijkste risico's vast en neemt de volgende beheersmaatregelen:

1. Verandering in de bekostiging leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs

De verwachting is dat begin 2020 het wetsvoorstel voor de vorm en de herverdeling van het landelijke budget voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs vorm krijgt. De verwachte financiële effecten ervan baren zorgen. Het bestuur volgt de ontwikkelingen op de voet en brengt zowel in de VO-raad, als bij de sectorraad van de samenwerkingsverbanden, als direct bij het ministerie van OCW en de minister zijn uitgangspunt onder de aandacht. Dat uitgangspunt is dat rekenmodellen interessant zijn, maar dat voor de verdeling van de middelen voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs het principe gehandhaafd moet blijven dat het geld de ondersteuningsbehoefte van leerlingen volgt.

Toch houdt het Samenwerkingsverband terdege rekening met het risico van een grote teruggang in bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs. De bekostiging is de laatste jaren gebaseerd op het aantal leerlingen met leerwegondersteuning in de samenwerkingsverbanden in 2012. Amsterdam kende toen – en nu ook nog – een relatief hoog percentage leerlingen in deze onderwijsvorm. In het voorliggende verdelvoorstel wordt het overgrote deel van het budget voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs verdeeld op basis van het aantal leerlingen in de leerjaren 3 en 4 van alle vmbo-leerwegen. Zoals het er nu naar uitziet dreigt daarmee een aanzienlijke afname in de bekostiging voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs in stappen van een aantal jaren vanaf 2023.

Beheersmaatregel:

Het Samenwerkingsverband bereidt zich voor op een herverdeling en doet dat als volgt. Een bestuurlijke werkgroep leerwegondersteunend onderwijs is in 2019 gestart met het ontwerpen van een aantal scenario's. Dit is gedaan op basis van een inhoudelijke bijeenkomst met de directeurs van scholen die vmbo- en/of praktijkonderwijs aanbieden. Centrale onderwerpen van deze bijeenkomst waren:

- Waarop en hoe worden de onderwijsmiddelen voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs ingezet? Hoe houden scholen zicht op de doelmatigheid daarvan?
- Hoe kunnen we omgaan met een substantiële teruggang van deze middelen voor ons Samenwerkingsverband? Zijn er creatieve manieren te bedenken? Hoe is dit te combineren met de krimp in het vmbo en de oplossingen die daarvoor worden georganiseerd? Wat kunnen we doen in samenwerking met het mbo, bijvoorbeeld in het kader van de nieuwe meerjarenbeleidsstrategie van het Regionaal meld- en coördinatiepunt 21 (RMC-21)?

2. Regionale problematiek jeugdhulp

Uit de evaluatie van de Jeugdwet blijkt dat een goede verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs ontbreekt. Deze verbinding is er in Amsterdam wel door onder meer de inzet van de specialistische jeugdhulp op scholen. Belangrijk knelpunt dat wel wordt ervaren en mogelijk impact heeft op het (financiële) beleid van het Samenwerkingsverband, is de complexiteit en onduidelijkheid omtrent de financiering van zorg in onderwijstijd. Het is sinds de decentralisatie van de zorg ingewikkelder geworden om zorg op scholen voor speciaal onderwijs goed te organiseren, met name voor kinderen met een intensieve zorgbehoefte. Daarbij is voor alle betrokken partijen, inclusief samenwerkingsverbanden, onvoldoende duidelijk wat binnen wet- en regelgeving mogelijk is ten aanzien van maatwerk. Het ministerie van OCW wil onder meer de financiering en organisatie van zorg in onderwijstijd vereenvoudigen en arrangementen uitwerken voor kinderen die niet naar volledig onderwijs kunnen groeien. Wat dit precies (financieel) betekent voor het Samenwerkingsverband is nog lastig in te schatten. Ook is er meer aandacht voor het recht op ontwikkelen en leren, ook wel 'leerrecht' genoemd. Zo wordt in het rapport 'De kracht om door te zetten' van Marc Dullaert (d.d. 29 januari 2019) onder meer geadviseerd vrijstellingen af te schaffen. Per kind moet individueel maatwerk worden geboden. Veelal zal dit een combinatie van onderwijs en zorg zijn. Ook deze ontwikkeling kan (financiële) consequenties voor het Samenwerkingsverband hebben die nog lastig in te schatten zijn.

Beheersmaatregel:

In 2019 stelden de gemeenten Amsterdam en Diemen en de beide Samenwerkingsverbanden een gezamenlijke werkagenda op die richtinggevend is voor de komende jaren. De speerpunten zijn:

- het versterken van de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs
- het stimuleren van inclusiever en thuisnabij onderwijs
- aandacht voor soepele overgangen voor kwetsbare leerlingen van primair onderwijs tot mbo.

Daarnaast reserveert het Samenwerkingsverband middelen voor maatwerk om te kunnen inspelen op de ontwikkeling om het aantal vrijstellingen te verminderen en leerrecht te initiëren. Wanneer voor deze jongeren nog geen passend onderwijsaanbod voorhanden is, zorgt het Samenwerkingsverband er – bij voorkeur in samenwerking met de gemeente – voor dat er

financiële mogelijkheden zijn. Het Samenwerkingsverband gaat uit van aanvullende bekostiging door het ministerie op termijn, maar reserveert vooralsnog nu zelf ook middelen.

3. Niet-schoolgaande leerlingen

Met de invoering van passend onderwijs is het Samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de leerlingen die ‘thuiszitters’ worden genoemd. In de Amsterdamse thuiszittersaanpak hebben de samenwerkingsverbanden en de gemeente Amsterdam de ambitie gesteld dat niet-schoolgaande jongeren in 2020 binnen drie maanden een passend aanbod van onderwijs en/of zorg hebben.

De politieke druk is hoog, maar diverse problemen vragen om oplossingen:

- Er is nog geen compleet beeld van het aantal niet-schoolgaande leerlingen.
- Er is onvoldoende aanbod van specialistische jeugdhulp.
- Er zijn wachtlijsten in de jeugd-ggz.
- Het Doorbraakoverleg is een casusoverleg, maar er worden geen doorbraken gerealiseerd.

Beheersmaatregelen:

In 2018 heeft de gemeente een sterke projectgroep ingericht onder aansturing van een stuurgroep van de Samenwerkingsverbanden en de afdelingen Jeugd en Onderwijs van de gemeente. Analyse, visie en een inhoudelijke aanpak staan centraal. Het Samenwerkingsverband zet vooral in op preventie van schooluitval en voortijdig schoolverlaten. De onderwijsadviseurs helpen de scholen bij het preventief handelen bij signalen van (herhaald) ziekteverzuim. Iedere onderwijsadviseur heeft zijn eigen windstreek waarbinnen hij/zij dit uitvoert, op basis van de werkwijze die in 2018 in de pilot Noord is ontwikkeld. Eén dag per week is een leerplichtambtenaar aanwezig bij de onderwijsadviseurs, deze leerplichtambtenaar adviseert de onderwijsadviseurs over het voorkómen van schooluitval. Het Samenwerkingsverband heeft een projectleider niet-schoolgaande leerlingen aangesteld. Deze is verantwoordelijk voor de bijdrage van het Samenwerkingsverband binnen de stedelijke aanpak niet-schoolgaande leerlingen, en draagt bij aan evaluatie en bijstelling van deze aanpak waar dat relevant en nodig is.

4.3 Continuïteitsparagraaf

Vooruitblik – (financiële) ontwikkelingen 2020 en verder

Ondersteuningsplan 2019-2023

In april 2019 keurde de Algemene Ledenvergadering van het Samenwerkingsverband het Ondersteuningsplan 2019-2023 goed. Het Samenwerkingsverband blijft de komende jaren doen wat het doet. Het nieuwe ondersteuningsplan is ingericht in programmalijnen; dat maakt beter zichtbaar aan welke doelen de projecten en activiteiten bijdragen. Het jaarplan 2020 is het eerste jaarplan dat is opgesteld conform de programmalijnen uit het nieuwe ondersteuningsplan.

Governance

De Tweede Kamer en de Onderwijsinspectie hebben eisen gesteld aan het intern toezicht. De perceptie bij de gemeentelijke en landelijke overheid is namelijk dat samenwerkingsverbanden onvoldoende sturen op de uitvoering van de zorgplicht door scholen en dat samenwerkingsverbanden een zwakke positie hebben ten opzichte van schoolbesturen. De VO-raad heeft afgesproken dat er een onafhankelijke voorzitter komt voor het toezichthoudende orgaan van de samenwerkingsverbanden. Het Samenwerkingsverband heeft in het najaar 2019 een onafhankelijk voorzitter geworven, die met ingang van 1 januari 2020 is gestart.

Impact coronavirus op de continuïteit

In maart 2020 is de Nederlandse samenleving terecht gekomen in een crisissituatie die is ontstaan door het coronavirus. Deze situatie heeft impact op iedereen waaronder de leerlingen, ouders, leerkrachten van Amsterdam en Diemen en de medewerkers van het bureau van het Samenwerkingsverband. Het Samenwerkingsverband volgt de richtlijnen van de Rijksoverheid en ondersteunt de Amsterdamse scholen waar het kan.

De financiële impact van de coronacrisis en daarbij behorende maatregelen zijn nog onzeker. De impact hangt onder andere af van de doorlooptijd van de maatregelen en van de daaruit voortvloeiende sociaal-maatschappelijke en economische gevolgen. Vooralsnog lijken er geen (grote) financiële consequenties voor het Samenwerkingsverband te zijn.

Wel zijn er risico's voor bepaalde groepen kinderen en met name voor kwetsbare jongeren. Schoolbesturen maken, samen met het Samenwerkingsverband, plannen om deze risico's zo veel mogelijk te minimaliseren. Mogelijk worden hiervoor ook middelen van het Samenwerkingsverband ingezet. Deze activiteiten passen naar verwachting voor het grootste deel in het bestaande ondersteuningsplan en de vier programmalijnen. Mogelijk wordt de besteding van de middelen de komende jaren op sommige programmaonderdelen anders ingezet. De meerjarenbegroting is hierop nog niet aangepast omdat nog onvoldoende bekend is welke activiteiten in welke vorm en door wie worden opgepakt.

Het Samenwerkingsverband heeft hoe dan ook de financiële middelen om, ook aanvullende activiteiten, te financieren uit de bestemmingsreserve basisondersteuning.

Wellicht worden minder activiteiten uitgevoerd in 2020 of op een andere manier. Het Samenwerkingsverband heeft voldoende ruimte om dit op te vangen of activiteiten te verschuiven naar 2021.

Veranderingen in de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs

Het ministerie van OCW is bezig met een wetsvoorstel over de herverdeling van het landelijke budget voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. De wet wordt naar verwachting in 2023 ingevoerd.

Het in 2018 opgestelde verdeelvoorstel op basis van het aantal leerlingen in de leerjaren 3 en 4 van alle vmbo-leerwegen betekent voor het Samenwerkingsverband een teruggang van € 35 miljoen naar € 20 miljoen voor de bekostiging voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs. Dat is een teruggang van 40 procent in middelen. Na bezwaren tegen deze verdeelsleutel door een zevental samenwerkingsverbanden is het wetgevingstraject opgeschort en is aan het Centraal Bureau voor de Statistiek gevraagd onderzoek naar het beste verdeelmodel te doen. Desondanks houdt het Samenwerkingsverband rekening met het risico van een grote teruggang in bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs per 2023. Het Samenwerkingsverband bouwt in de jaren 2016–2022 een bestemmingsreserve van € 5,7 miljoen op om mogelijke innovatieve scenario's mogelijk te maken.

Welk verdeelmodel ook gekozen wordt, het Samenwerkingsverband kan per 2023 niet meer over dezelfde financiële mogelijkheden beschikken omdat het dan jaarlijks niet langer drie miljoen euro overhoudt uit de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. Dit overschot ontstaat doordat de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs nu nog gebaseerd is op het deelnamepercentage leerwegondersteunend onderwijs in 2012, dat veel hoger is dan het huidige deelnamepercentage.

Deelname Lwoo/Pro	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Aantal Lwoo	5.696	5.827	5.794	5.716	5.857	5.899	6.127	6.004
Aantal Pro	1.322	1.410	1.427	1.459	1.485	1.426	1.372	1.345
Aantal vo	42.284	41.929	41.421	41.940	40.942	40.126	39.233	38.454
Percentage Lwoo	13,47%	13,90%	13,99%	13,96%	14,31%	14,70%	15,62%	15,61%
Percentage landelijk	5,29%	6,55%	8,28%	9,42%	10,40%	10,47%	10,61%	10,71%
Percentage Pro	3,13%	3,36%	3,45%	3,56%	3,63%	3,55%	3,50%	3,50%
Percentage landelijk	3,07%	2,91%	3,01%	3,01%	3,00%	2,96%	2,93%	2,84%

Tabel 20: deelname leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs | Bron: RVC/Kijkglas

Prognose kengetallen

De rijksbijdragen van het Samenwerkingsverband worden berekend op basis van het aantal leerlingen in het reguliere voortgezet onderwijs op de jaarlijkse peildatum 1 oktober. De

verplichte afdrachten van het Samenwerkingsverband worden berekend op basis van het aantal leerlingen in respectievelijk het leerwegondersteunend onderwijs, het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs.

In Amsterdam wordt, in tegenstelling tot het landelijke beeld van daling van het leerlingenaantal, tot 2023 een groei van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs verwacht. Het Samenwerkingsverband baseert zich bij deze prognose op de meerjarenprognoses van de afdeling Onderwijs, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Zij verwacht een groei over de jaren 2019 t/m 2023 van 2,9 procent. Het Samenwerkingsverband past deze groei toe op het aantal leerlingen op 1 oktober 2019, zoals vastgesteld door de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Aantal leerlingen	Voorlopig telling 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
vo-leerlingen	42.284	42.591	42.898	43.205	43.512
Lwoo-leerlingen	5.795	5.837	5.879	5.921	5.963
Pro-leerlingen	1.322	1.332	1.341	1.351	1.360
vso-leerlingen ⁴	1.299	1.308	1.318	1.327	1.337

Tabel 21: prognose leerlingaantal | Bron: Kijkglas en gemeente Amsterdam, afd. Onderzoek, Informatie en Statistiek

Het Samenwerkingsverband verwacht dat de leerlingenaantallen voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs de komende jaren stabiel blijven op het deelnamepercentage van 2019: voor het leerwegondersteunend onderwijs 13,7% en voor het praktijkonderwijs 3,1%. Het Samenwerkingsverband verwacht dat het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs constant blijft met een deelnamepercentage van circa 3%.

Het Samenwerkingsverband monitort de leerlingenstromen, gaat in overleg met gemeente en Rijk over 'boter bij de vis' en richt zelf de focus op het bevorderen van de terugkeer van leerlingen van voortgezet speciaal onderwijs naar regulier onderwijs en op het versterken van de verbindingen tussen speciaal en regulier onderwijs.

Personele bezetting

Voor de uitvoering van het Ondersteuningsplan 2019-2023 was eind 2019 23,2 fte aan het werk,⁵ bestaande uit medewerkers in loondienst, gedetacheerd vanuit schoolbesturen en enkele zzp'ers. Gemiddeld was in 2019 23,2 fte aan het werk (2018: 18,9 fte). Voor de komende jaren blijft de verwachte personele bezetting stabiel.

⁴ Het aantal vso-leerlingen betreft de aan ons Samenwerkingsverband toegerekende leerlingen.

⁵ Personeel voor gemene rekening naar OSVO en ELK wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Aantal fte (in dienst en gedetacheerd)	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Directie	1,42	1,00	1,00	1,00	1,00
Ondersteunend personeel					
• Officemanager	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
• Financiën & Control	1,07	1,70	1,70	1,70	1,70
• Zwangerschapsvervanging Financiën & Control		0,80			
• HR-adviseur	0,05	-	0,10	-	-
• Beleidsadviseurs	1,28	3,60	3,00	3,00	3,00
• Projectmedewerker / - ondersteuning / trafficmedewerker / programmamedewerker	0,84	3,40	4,20	4,80	4,80
• Communicatie	0,20	0,80	0,90	0,90	0,90
• Coördinator onderwijsadviseurs	0,90	0,90	0,60	-	-
• Onderwijsadviseurs	5,80	4,80	6,30	6,40	6,40
• Administratief medewerker / Managementondersteuning toelatingsadviescommissie	2,70				
• Frontoffice		2,40	2,40	2,40	2,40
• Voorzitter toelatingsadviescommissie	0,40	0,40	0,55	0,70	0,70
• Leden toelatingsadviescommissie	1,05	0,60	1,7	1,7	1,7
Totaal fte	15,41	21,10	23,15	23,3	23,3

Tabel 22: prognose aantal fte in loondienst en gedetacheerd

Het merendeel van het personeel (circa 20,9 fte) is en blijft in dienst bij het Samenwerkingsverband. Enkele van deze medewerkers zijn in dienst voor het uitvoeren van subsidieprojecten. Een klein deel is gedetacheerd vanuit de schoolbesturen (1,7 fte). Ook blijft het Samenwerkingsverband gebruikmaken van de diensten van een aantal parttime zzp'ers (ongeveer 3,8 fte) voor programmamanagement, uitvoering van subsidieprojecten, toelatingsadviescommissie, communicatie en tekstredactie.

Meerjarenbegroting

Onderstaande meerjarenbegroting is door de Algemene Ledenvergadering goedgekeurd bij het jaarplan 2020. Financieel kan het Samenwerkingsverband blijven doen wat het doet en verandert er weinig aan de inzet van middelen. Wel worden extra middelen ingezet voor:

- het versterken van de basisondersteuning door middel van kennisdeling en -innovatie;
- maatwerk;
- het bevorderen van terugplaatsing van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs.

Per 2023/2024 nemen de beschikbare middelen voor de uitvoering van het ondersteuningsplan af door de veranderende bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. Het staande beleid kan echter gefinancierd blijven. De scholen hebben tot die tijd de gelegenheid om de ruime ondersteuningsmiddelen efficiënt en effectief zodanig te gebruiken dat ze de verwachte toekomstige afname kunnen opvangen. Het netwerk van het Samenwerkingsverband heeft tot die tijd de gelegenheid om de samenwerkingsstructuren nog sterker te verankeren.

Meerjarenbegroting					
Baten	2020	2021	2022	2023	2024
lichte ondersteuning	4.143.832	4.173.918	4.204.004	4.234.090	4.264.176
lwoo	30.659.481	30.882.082	31.104.683	31.327.284	31.549.885
pro	6.863.682	6.913.515	6.963.349	7.013.182	7.063.015
zware ondersteuning	26.279.513	26.392.802	26.583.808	26.774.814	26.965.820
verevening zware ondersteuning (pers)	-134.568	-	-	-	-
verevening zware ondersteuning (mat)	-	-	-	-	-
verevening zware ondersteuning	-134.568	-	-	-	-
overige baten	-	-	-	-	-
geoordeelde subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	2.210.366	2.853.086	1.968.086	633.273	483.534
Totale baten	70.022.306	71.215.404	70.823.930	69.982.643	70.326.431
Lasten					
	2020	2021	2022	2023	2024
afdracht lwoo (via DUO)	26.893.900	27.088.817	27.283.734	27.478.650	27.673.567
afdracht pro (via DUO)	6.135.243	6.181.652	6.223.420	6.269.829	6.311.597
afdracht vso, teldatum, (via DUO)	15.169.557	15.202.551	15.312.291	15.433.218	15.543.011
afdracht vso, peildatum, (tussentijdse groei vso), ondersteuningsbekostiging	313.062	385.662	385.662	385.662	211.749
afdracht vso, peildatum, (tussentijdse groei vso), basisbekostiging	222.300	266.736	266.736	266.736	129.604
totaal afdrachten	48.734.063	49.125.418	49.471.843	49.834.095	49.869.528
Programma 1 Focus op preventie op school, in de klas	13.455.470	13.026.268	13.122.529	12.975.115	11.849.120
Programma 2 Instandhouden van een samenhangend netwerk van voorzieningen	4.575.270	5.702.850	4.892.850	3.737.850	3.737.850
Programma 3 Soepele overstappen binnen het onderwijs	1.610.300	1.633.463	1.718.860	1.802.290	1.858.755
Programma 4 Kennisintensieve netwerkorganisatie	139.500	130.500	130.500	130.500	130.500
Programma 5 Management en Organisatie	1.818.721	1.854.026	1.892.399	1.930.869	1.970.470
Programma 6 Nog te bestemmen	-	-	-	-	-
totaal programma's	21.599.261	22.347.107	21.757.137	20.576.625	19.546.695
Totale lasten	70.333.324	71.472.526	71.228.980	70.410.720	69.416.224
Resultaat	-311.018	-257.122	-405.050	-428.077	910.207
Bestemmingsreserve Lwoo-Pro	1.000.000	750.000	€750.000	€750.000	-

Tabel 23: Meerjarenbegroting

Meerjarenbegroting					
Baten	2020	2021	2022	2023	2024
Rijksbijdragen	67.811.940	68.362.318	68.855.844	69.349.370	69.842.896
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	2.210.366	2.853.086	1.968.086	633.273	483.534
Overige baten	-	-	-	-	-
Totaal Baten	70.022.306	71.215.404	70.823.930	69.982.643	70.326.431
Lasten					
	2020	2021	2022	2023	2024
Personeelslasten	2.545.263	2.621.621	2.700.269	2.781.277	2.864.716
Afschrijvingen	40.000	41.000	42.000	42.000	42.000
Huisvestingslasten	112.021	114.261	116.547	118.878	121.255
Overige lasten	11.212.127	12.292.375	11.620.471	10.356.620	9.240.874
Doorbetalen	56.423.913	56.403.268	56.749.693	57.111.945	57.147.378
Verpl. Afdrachten door OCW	48.198.700	48.473.020	48.819.445	49.181.697	49.528.175
Doorbetalen obv 1 feb	535.363	652.398	652.398	652.398	341.353
Overige doorbetalingen	7.689.850	7.277.850	7.277.850	7.277.850	7.277.850
Totaal lasten	70.333.324	71.472.526	71.228.980	70.410.720	69.416.224
Financiële baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat	-311.018	-257.122	-405.050	-428.077	910.207

Tabel 24: meerjarenbegroting conform EJO

Meerjarenbalans

Onderstaande geprognosticeerde balans is gebaseerd op de vastgestelde meerjarenbegroting. Het Samenwerkingsverband heeft de financiële reserves opgebouwd door de positieve verevening van de zware ondersteuningsmiddelen, de afname van het aantal leerlingen in het leerwegondersteunend onderwijs en de schenking van de rechtsvoorganger van het Samenwerkingsverband. Het Samenwerkingsverband gebruikt de financiële reserves voor het weerstandsvermogen, voor het opbouwen van de bestemmingsreserve leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs, voor de versterking van de basisondersteuning en voor innovatieve trajecten.

Meerjarenbalans	Werkelijk				Prognoses						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Waste activa	-	83.988	10.619	232.769	197.567	139.661	93.108	-	-	-	-
Vorderingen	1.695.796	2.010.949	4.134.074	718.484	1.721.912	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Liquide middelen	6.038.285	9.289.010	10.319.459	11.661.034	14.413.249	12.477.403	12.266.834	11.954.892	11.526.815	20.628.888	20.628.888
Totaal activa	7.734.081	11.383.947	14.464.152	12.612.287	16.332.728	13.617.064	13.359.942	12.954.892	12.526.815	21.628.888	21.628.888
Algemene reserve											
Weerstandsvermogen	222.194	1.680.000	2.000.000	2.600.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000
Wettelijke res. digitale systeem ELK	-	-	83.988	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. huisvesting	-	-	-	101.221	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. Lwoo/Pro	-	-	1.756.441	1.756.441	2.506.441	3.256.441	4.006.441	4.756.441	5.506.441	5.506.441	5.506.441
Bestemmingsres. t.b.v. ondersteuning scholen	-	2.660.556	3.085.324	3.469.485	5.480.513	5.259.641	4.198.623	3.191.501	2.036.451	1.608.374	1.608.374
Bestemmingsres. systeem SWV	-	-	-	100.000	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. hoogbegaafdheid	-	-	285.100	285.100	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. digitale systeem ELK	-	-	83.988	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. rebound	-	1.265.003	1.265.003	1.265.003	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat boekjaar	5.383.365	2.954.285	1.017.406	809.704	529.128	-311.018	-257.122	-405.050	-428.077	9.102.073	9.102.073
Totaal eigen vermogen	5.605.559	8.559.844	9.577.250	10.386.954	10.916.082	10.605.064	10.347.942	9.942.892	9.514.815	18.616.888	18.616.888
Vorzieningen	-	10.000	4.800	11.542	16.736	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Kortlopende schulden	2.128.522	2.824.103	4.882.102	2.213.791	5.399.910	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Totaal passiva	7.734.081	11.393.947	14.464.152	12.612.287	16.332.728	13.617.064	13.359.942	12.954.892	12.526.815	21.628.888	21.628.888

Tabel 25: meerjarenbalans

Amsterdam, 20 mei 2020

Het bestuur:

de heer L.S.P. Admiraal, lid

mevrouw R.T. Kervezee, voorzitter

mevrouw B.B. Dijkgraaf, lid

mevrouw C.E.M. Neuhaus, lid

mevrouw A.P.M. van der Poel, lid

mevrouw A.M. de Ruijter, directeur-bestuurder

Verslag van de Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering voert het intern toezicht uit. De vergadering heeft ter versterking van deze toezichthoudende rol twee commissies ingesteld: de auditcommissie en de kwaliteitscommissie. Beide laten zich leiden door een reglement.

Auditcommissie

De auditcommissie besprak met de directeur-bestuurder het jaarverslag 2018, het jaarplan en de begroting van 2020 en het concept van het nieuwe ondersteuningsplan inclusief de meerjarenbegroting. De auditcommissie rapporteerde daarover schriftelijk aan alle leden, en het bestuur reageerde schriftelijk op de opmerkingen en adviezen van de auditcommissie. Het bestuur nam de meeste adviezen over en legde enkele adviezen beredeneerd naast zich neer en informeerde de auditcommissie hier schriftelijk over.

De auditcommissie moedigde het bestuur aan om actief aan de gang te gaan met het verkrijgen van inzicht in de doelmatigheid van de ondersteuningsmiddelen. Scholen geven nu van tevoren de doelen aan die zij willen bereiken met de inzet van de ondersteuningsmiddelen en verantwoorden zich hierover aan het eind van het jaar. Mede op basis daarvan stellen ze dan weer nieuwe doelen op. Zo doorlopen de scholen een mini-PCDA-cyclus. De auditcommissie is tevreden met de nieuwe werkwijze binnen het Samenwerkingsverband, waarbij de directeur-bestuurder, beleidsmedewerkers en onderwijsadviseurs in wisselende samenstellingen een gesprek voeren met de directeur en zorgcoördinator van alle scholen over de verantwoording van het gebruik van de ondersteuningsmiddelen. De auditcommissie ziet uit naar de rapportage over het beeld dat dit na een jaar oplevert en of dit bijdraagt aan inzicht in de doelmatigheid van de inzet van de ondersteuningsmiddelen door de scholen.

Kwaliteitscommissie

De kwaliteitscommissie monitorde de uitvoering van de door de leden opgestelde kwaliteitsagenda, keek kritisch naar het beleid dat het bestuur vaststelde en rapporteerde daar begin 2019 schriftelijk over aan de leden. De kwaliteitscommissie besprak dit in de ledenvergadering van april. Onderwerpen waren: Hoe wordt de kwaliteitsagenda uitgevoerd? Hoe lopen de projecten die hieruit voortkomen? Hoe stuurt de directeur-bestuurder op het bereiken van de gestelde doelen in het jaarplan en ondersteuningsplan?

In dit jaarverslag is de voortgang goed in beeld gebracht: de drie projecten die voortkwamen uit de kwaliteitsagenda zijn in gang gezet en binnen planning opgeleverd.

De kwaliteitscommissie waardeert het dat het Samenwerkingsverband een bedrijfsmatige en functionele benadering van kwaliteit volgt, maar vindt het ook van belang dat de bureaucratie en technocratie niet overheersen, maar de juiste plek innemen: als hygiëne. Vorig jaar gaf de kwaliteitscommissie aan dat kwaliteit niet de optelsom is van activiteiten en deelinzichten. Het bestuur nam dit ter harte, en legde de focus in het kwaliteitsbeleid nog meer op het reflecteren

en het goede doen in elke dagelijkse situatie, en elke keer opnieuw elkaar bevragen of dat ook inderdaad het goede was om te doen (de zogenoemde kwaliteitsdialoog).

Onafhankelijk voorzitter

Tijdens het vierjaarlijkse inspectiebezoek spraken de leden van de auditcommissie en de kwaliteitscommissie op verzoek van de Inspectie van het Onderwijs met de inspectie. De Onderwijsinspectie constateerde dat het intern toezicht nog niet geheel onafhankelijk was ingericht, maar achtte dat niet verwijtbaar. Wel gaf de inspectie het bestuur een herstelopdracht met betrekking tot onafhankelijk intern toezicht.

De algemene ledenvergadering besloot dan ook tot het werven en aanstellen van een onafhankelijk voorzitter, op basis van een breedgedragen profielschets. Per 1 januari 2020 is de heer M. Voerman onafhankelijk voorzitter van de Algemene Ledenvergadering. Hij woonde, ter kennismaking, ook de ledenvergadering van 18 december 2019 bij.

Het nieuwe ondersteuningsplan

In de vergadering van 17 april 2019 stemde de Algemene Ledenvergadering in met het nieuwe ondersteuningsplan. Zowel de ambitie die eruit spreekt, als de programmatische inrichting stemde de leden tevreden. De meerjarenbegroting laat zien dat het Samenwerkingsverband de komende jaren ook financieel kan blijven doen wat het doet en dat stemt de leden positief.

ScholenArenA

Het gezamenlijke besluit om voor het eerst, in het kader van de Week van de overstap en het verbeterplan po-vo, een ScholenArenA te organiseren was een goed voorbeeld van het vooropstellen van het algemene belang van leerlingen en ouders boven het belang van een school of schoolbestuur. Voor scholen was het veel werk, dat er nog eens extra bij kwam – terwijl er geen werk af ging. Toch hebben alle scholen acte de présence gegeven, ook de scholen die geen individueel belang hadden bij het aanspreken en werven van nóg meer leerlingen of ouders. De goede organisatie van de ScholenArenA, maar nog meer de goede, positieve sfeer op die dagen die ook bijdroeg aan de versterking van het netwerk tussen scholen onderling, stemmen de leden tevreden. Een zorgvuldige evaluatie blijft aangewezen.

Overige onderwerpen op de Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering van het Samenwerkingsverband kwam in 2019 drie keer bijeen: op 17 april, 19 juni en 18 december. De overige onderwerpen die hier aan de orde kwamen, waren:

- Terugblik op het bezoek van minister Slob d.d. 6 februari 2019
- De ontwikkelingen in de financiering van het leerwegondersteunend onderwijs
- MBO-agenda
- Start met collegiale visitaties
- Goedkeuring van de tussentijdse verhoging van de ondersteuningsmiddelen
- Goedkeuring van het jaarverslag 2019
- Goedkeuring van het jaarplan en de begroting 2020

- Voortgang van de Toptrajecten
- Intensivering van de samenwerking tussen het voortgezet speciaal onderwijs en het regulier onderwijs ten behoeve van de meest kwetsbare leerlingen

In de ledenvergadering van december 2019 reflecteerde de ledenvergadering op de zelfevaluatie van het bestuur. De Algemene Ledenvergadering is positief over de ontwikkeling van het bestuursmodel van het Samenwerkingsverband en de verbinding van het bestuur met de leden. In deze vergadering kozen de leden Barbara Dijkgraaf tot bestuurslid van het Samenwerkingsverband, in de vacature die was ontstaan door het vertrek van Redmer Kuiken. Van hem werd in deze vergadering op een warme en persoonlijke manier afscheid genomen.

Namens de Algemene Ledenvergadering,
Alwin Hietbrink en Martine van Hoogen

Verslag van de Ondersteuningsplanraad

De Ondersteuningsplanraad (OPR) heeft in 2019 acht vergaderingen bijeengeroepen.

In de aanloop naar het verschijnen van het Ondersteuningsplan 2019-2023 is de OPR maandelijks bijeen geweest om als *critical friend* intensief mee te denken over de inhoud ervan. De conceptversies zijn per programmalijn inhoudelijk uitvoerig vanuit het oogpunt van de verschillende geledingen besproken. Daarnaast deden de leden ook tekstuele voorstellen om het ondersteuningsplan voor een zo groot mogelijke doelgroep prettig leesbaar te laten zijn. De OPR heeft na al deze gesprekken ingestemd met het Ondersteuningsplan 2019-2023. De uitwerking van de verschillende programmalijnen in de komende jaren wil de OPR intensief blijven volgen.

De OPR bestaat ultimo 2019 uit acht leden, waarvan zes leden in de personeelsgeleding, bestaande uit docenten, een trajectbegeleider, zorgcoördinatoren en twee ouderleden. Hierdoor zijn er acht plaatsen vacant, twee in de personeelsgeleding, twee in de oudergeleding en vier in de leerlingengeleding. In samenspraak met de directeur-bestuurder is afgesproken om een werkgroep in het leven te roepen, bestaande uit OPR-leden en een beleidsadviseur van het Samenwerkingsverband met als doel de OPR weer zo compleet mogelijk te maken. In de loop van de jaren is gebleken dat het aantrekken van leerlingen moeilijk is. Dit heeft voornamelijk te maken met de hoge abstractiegraad van de te bespreken onderwerpen.

De OPR heeft een positief advies afgegeven voor de begroting voor 2020, na bespreking van het jaarplan en de begroting. Ook hierover spreekt de OPR de wens uit zo tijdig mogelijk geïnformeerd te worden over de uitwerking van onderdelen van de diverse programmalijnen. Onderwerpen als het handboek Toptrajecten, evaluatie staffel 1:2:5 en toenemende werkdruk voor zorgcoördinatoren zijn hier voorbeelden van.

Het statuut en reglement van de OPR dienen opnieuw vastgesteld te worden. In 2019 hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden tussen OPR-leden en medewerkers van het Samenwerkingsverband om het opstellen van een nieuw statuut en reglement mogelijk te maken. Het ligt in de verwachting dat het nieuwe statuut en reglement voorjaar 2020 vastgesteld kunnen worden door de directeur-bestuurder.

Namens de Ondersteuningsplanraad,
Chaia Levie, voorzitter

Verslag van de Medezeggenschapsraad

De Medezeggenschapsraad kwam in 2019 vier keer bijeen. De Medezeggenschapsraad had daarnaast twee keer een vergadering met de directie erbij en één keer met alle personeelsleden zonder directie. Onderwerpen die aan bod kwamen in de vergaderingen:

- Cao in combinatie met de gewenste bedrijfscultuur binnen het Samenwerkingsverband
- HRM-gerelateerde onderwerpen
- Jaarverslag 2018 en jaarplan 2020
- Aanstellen preventiemedewerker en uitvoering Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E)
- Overlegcirkels binnen het Samenwerkingsverband
- Functieboek van het Samenwerkingsverband

Gedurende het jaar is Mineke Brouwer toegetreden. Zij vervangt Iris Vooren. De samenstelling van de Medezeggenschapsraad is daarmee als volgt:

- Amber Pompe, voorzitter
- Iris Vooren, vervangen door Mineke Brouwer, penningmeester
- Esther Zuidam, secretaris

In 2019 heeft de Medezeggenschapsraad de volgende resultaten behaald:

- Er is een overleg geweest met de Ondersteuningsplanraad. Onderwerp van gesprek was de rolverdeling (bevoegdheden) tussen de MR van de medewerkers van het Samenwerkingsverband en de Ondersteuningsplanraad. De overlappende taken zijn uit de statuten en reglementen van de Ondersteuningsplanraad verwijderd.
- HR-medewerker is gestart per 1 februari 2019.
- Er is een preventiemedewerker aangewezen. Deze zal in 2020 een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) laten uitvoeren.
- De statuten en reglementen zijn vastgesteld.

Namens de Medezeggenschapsraad,
Iris Vooren, Mineke Brouwer, Amber Pompe en Esther Zuidam

Jaarverslag 2019

Samenwerken in het voortgezet onderwijs

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	2019		2018	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa	(1)	197.567		232.769
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	(2)	1.721.912	718.484	
Liquide middelen	(3)	14.413.249	11.661.034	
		<u>16.135.161</u>	<u>12.379.518</u>	
TOTAAL ACTIVA		<u><u>16.332.728</u></u>	<u><u>12.612.287</u></u>	
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN	(4)			
Algemene reserve		2.400.000	2.600.000	
Bestemmingsreserves		8.516.082	7.786.954	
		<u>10.916.082</u>	<u>10.386.954</u>	
VOORZIENINGEN	(5)	16.736	11.542	
KORTLOPENDE SCHULDEN	(6)	5.399.910	2.213.791	
TOTAAL PASSIVA		<u><u>16.332.728</u></u>	<u><u>12.612.287</u></u>	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	2019		Begroting		2018	
	€	€	€	€	€	€
BATEN						
Rijksbijdragen OCW	(7)	67.073.944		65.172.764		64.459.846
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	(8)	1.712.350		1.810.753		1.148.909
Bijdrage schoolbesturen	(9)	370.493		287.280		945.158
Overige baten	(10)	22.695		100.000		232.010
TOTAAL BATEN		69.179.482		67.370.797		66.785.923
LASTEN						
Personeelslasten	(11)	2.624.258		2.568.066		2.231.996
Afschrijvingslasten	(12)	23.246		67.700		35.998
Huisvestingslasten	(13)	109.115		104.668		89.470
Overige lasten	(14)	9.304.654		10.209.319		8.011.360
Doorbetalingen aan schoolbesturen	(15)	56.589.316		54.996.385		55.608.170
TOTAAL LASTEN		68.650.589		67.946.137		65.976.994
SALDO BATEN EN LASTEN		528.893		-575.340		808.929
Financiële baten en lasten		235		-		775
RESULTAAT BOEKJAAR		529.128		-575.340		809.704
<i>Resultaatbestemming</i>						
Ten gunste van algemene reserve		-200.000		-		-
Ten gunste van bestemmingsres. huisvesting		-101.221		-		-
Ten gunste van bestemmingsres. Lwoo/Pro		750.000		-		750.000
Ten gunste van bestemmingsres. basisonderst.		1.630.452		-		159.704
Ten gunste van bestemmingsres. hoogbegaafdheid		-285.100		-		-
Ten gunste van bestemmingsres. Rebound		-1.265.003		-		-
Ten laste van bestemmingsres. systeem SWV		-		-		-100.000
		529.128		-		809.704

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	2019		2018	
	€	€	€	€
SALDO BATEN EN LASTEN	528.893		808.929	
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en waardeveranderingen	36.055		35.998	
- mutatie voorzieningen	5.194		6.742	
Veranderingen in werkkapitaal:				
- mutatie vorderingen	-1.003.967		341.447	
- mutatie kortlopende schulden	3.186.119		-2.668.311	
KASSTROOM UIT BEDRIJFSOPERATIES	2.752.294		1.594.805	
- ontvangen interest	775		4.917	
- betaalde interest	-		-	
Saldo ontvangen en betaalde interest	775		4.917	
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	2.753.069		1.599.722	
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-854		-258.148	
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	-		-	
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	2.752.215		1.341.574	
Beginstand liquide middelen	11.661.034		10.319.459	
Eindstand liquide middelen	14.413.249		11.661.034	

Toelichting

Activiteiten

Alle Amsterdamse schoolbesturen van het voortgezet (speciaal) onderwijs zijn aangesloten bij Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen. De Vereniging is opgericht op 18 oktober 2013, gevestigd Bijlmerdreef 1298/2 te Amsterdam en statutair gevestigd te Amsterdam.

De Vereniging heeft ten doel:

- a) het vormen en in stand houden van een regionaal Samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a Wet op het voortgezet onderwijs in de regio Amsterdam en Diemen;
- b) het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen in de voormelde regio;
- c) het realiseren van een ononderbroken ontwikkelingsproces en daarmee een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs voor zo veel mogelijk van de in de hierboven genoemde regio woonachtige leerlingen die ondersteuning behoeven.

De Vereniging heeft in elk geval tot taak, ter uitvoering van de in artikel 17a lid 6 Wet op het voortgezet onderwijs aan het Samenwerkingsverband wettelijk toegekende taken:

- a) het vaststellen van een ondersteuningsplan als bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- b) het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen die deelnemen aan het Samenwerkingsverband;
- c) het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs cluster 3 en 4 op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
- d) het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.

De Vereniging tracht het doel te bereiken door:

- gezamenlijke besluitvorming over de wijze van verdelen en toewijzen van de ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen;
- het vaststellen van een ondersteuningsplan en (financieel) jaarverslag;
- het bevorderen van de deskundigheidsuitwisseling binnen het Samenwerkingsverband en het adviseren van de leden en deelnemers inzake de deskundigheidsbevordering van leraren in relatie tot het doel van de coöperatie;
- het bevorderen van de samenwerking tussen de bevoegde gezagsorganen, alsmede de samenwerking met andere organisaties die werkzaam zijn ten behoeve van onderwijs in de meest brede zin van het woord;

- andere middelen die aan het doel van de Vereniging dienstbaar kunnen zijn.

De Vereniging heeft geen winstoogmerk.

Verslaggeving

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaglegging Onderwijs (RJO) en de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs (RJ 660) en Beleidsregels toepassing WNT. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Verslagleggingsperiode

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in het overzicht van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De baten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop

niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het bestuur van de Vereniging, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken. Het Samenwerkingsverband heeft een samenwerking met Vereniging OSVO en Stichting ELK. In het kader van deze samenwerking maakt het Samenwerkingsverband kosten die worden doorberekend middels een vooraf overeengekomen verdeelsleutel met Vereniging OSVO en Stichting ELK.

Het saldo van deze kosten en doorbelasting worden gepresenteerd onder de diverse kostenposten.

Financiële instrumenten, inclusief vorderingen en kortlopende schulden

Financiële instrumenten omvatten bij het Samenwerkingsverband vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijk geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid.

Aangezien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kunnen worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering, worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst-en-verliesrekening. De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten. De ontwikkeling van een immaterieel vast actief wordt commercieel

haalbaar geacht als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien, de onderneming de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen is (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de onderneming het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling betrouwbaar zijn vast te stellen. Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs omvat voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel, de geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase (actief gereed voor ingebruikname) afgeschreven over de verwachte gebruiksduur. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Bijzondere waarde van vaste activa

Voor immateriële vaste activa wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogte van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief, of een kasstroomgenererende eenheid, hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op elke balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het desbetreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder

waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op elke balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa, ongeacht of sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering:

- immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;
- immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan 20 jaar, gerekend vanaf het moment van ingebruikname.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs, verminderd met de jaarlijkse lineaire afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijnen per activacategorie is als volgt:

- Verbouwingen: 5 jaar
Bij verbouwingen op huurpanden wordt afgeschreven over de economische levensduur, maar niet langer dan de resterende huurperiode.
- Inventaris en apparatuur: 3/5 jaar
ICT-apparatuur wordt in 5 jaar afgeschreven met uitzondering van printers; die worden in 3 jaar afgeschreven.

De aangewende investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve en eventuele bestemmingsfondsen verstaan. De algemene reserve bestaat uit de reserve die ter vrije beschikking staat van het bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de

nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien deze baten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en zal worden voldaan aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van de gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Bijdragen van schoolbesturen

Bijdragen van schoolbesturen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen bijdrage waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de al gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Overige baten

Overige baten worden verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de Vereniging zullen toevloeden en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en laste verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de al betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Vereniging.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald waarbij geen rechten worden opgebouwd, bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid, worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen, inclusief ontslag aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid, wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden conform cao en individuele arbeidsovereenkomsten. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum al betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de baten toerekenbare kosten. Lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Ten behoeve van het opstellen van een kasstroomoverzicht wordt onder geldmiddelen verstaan: kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen, wissels en cheques, direct opeisbare deposito's en op korte termijn zeer liquide activa.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Inventaris en apparatuur	197.567	232.769
	<u>197.567</u>	<u>232.769</u>
Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:		
Stand per 1 januari		
- aanschafprijs	271.423	13.275
- cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	38.654	2.656
Boekwaarde per 1 januari	<u>232.769</u>	<u>10.619</u>
Mutaties in de boekwaarde		
- investeringen	854	258.148
Saldo mutaties	<u>854</u>	<u>258.148</u>
Stand per 31 december		
- aanschafprijs	272.277	271.423
- cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	74.710	38.654
Boekwaarde per 31 december	<u>197.567</u>	<u>232.769</u>

VLOTTENDE ACTIVA

2. VORDERINGEN

Debiteuren	56.977	286.848
Overige vorderingen en overlopende activa	1.496.932	399.324
Waarborgsom	24.955	24.955
Overige overheden	143.048	7.358
	<u>1.721.912</u>	<u>718.484</u>

Op de vorderingen is ultimo 2019 geen voorziening noodzakelijk.
De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Uitsplitsing rekening-courant Stichting VO Zorg Amsterdam-Centraal

Tot 31 juli 2014 opereerde het Samenwerkingsverband vanuit de Stichting VO Zorg Amsterdam-Centraal.

Per 1 augustus 2014 opereert het Samenwerkingsverband in het kader van Passend Onderwijs vanuit Vereniging

Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen.

In 2018 is de Stichting geliquideerd.

Hieronder is het verloop van de rekening-courant weergegeven.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Stand per 1 januari	-	2.101.027
Subsidie plusmiddelen: eindafrekening 15-16	-	-
Subsidie plusmiddelen: voorschot 16-17 en 17-18	-	-
Verrekening kosten	-	-
Afrekening rekening-courant	-	-2.101.027
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	-	-

Uitsplitsing overige vorderingen en overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten tussentijdse groeibekostiging VSO	244.899	-
Vooruitbetaalde kosten hoogbegaafdheidsprojecten	143.791	18.501
Vooruitbetaalde kosten subsidies (Plusmiddelen en BPO in 2018)	221.666	144.999
Vooruitbetaalde innovatiegelden	212.100	-
Vooruitbetaald Link	105.435	-
Vooruitbetaald frictiefonds	16.243	-
Vooruitbetaalde Toptrajecten	53.374	-
Vooruitbetaalde kosten en (in 2017: waarborgsom nieuwe) huisvesting	28.102	25.302
Vooruitbetaalde kosten diversen	14.444	2.960
Bijdragen scholen Transferium	-	80.508
Bijdragen scholen Toptrajecten	178.663	56.023
Bijdragen scholen tussentijdse plaatsing VSO	7.077	47.444
Kosten voor gemene rekening	167.433	5.246
Nog te ontvangen onderbesteding werkagenda SWV PO	69.928	-
Nog te ontvangen onderbesteding St. ELK	23.419	-
Opleiding 2018-2021	9.469	16.359
Foutieve betalingen	654	-
Rente kapitaalrekeningen	235	775
	<hr/>	<hr/>
	1.496.932	399.324

Het Samenwerkingsverband heeft met Vereniging OSVO en Stichting ELK een overeenkomst kosten voor gemene rekening afgesloten. Niet alle kosten zijn in 2019 betaald,

Uitsplitsing overige overheden

Gemeentelijke subsidies

Werkagenda/Bestedingsplan Passend Onderwijs	43.048	-
MBO-agenda	-	-
Purmer College	100.000	-
Nieuw systeem ELK	-	7.358
	<hr/>	<hr/>
	143.048	7.358

De hieronder weergegeven subsidies zijn geormerkte OCW-subsidies met een verrekeningsclausule.
 Het Samenwerkingsverband ontving de subsidie Plusvoorzieningen niet rechtstreeks van OCW, maar via het ROC van Amsterdam als penvoerder.
 De subsidie voor begaafde leerlingen po en vo ontving het Samenwerkingsverband direct van OCW.

Model G2B Subsidie met verrekeningsclausule doorlopend tot in volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar 2019	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Ontvangsten t/m verslagjaar	Lasten t/m verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Plusvoorziening 2016-2017	OND/ODB-2016/17722U	07-02-2017	800.000	800.000	643.086	156.914	-	-	800.000	643.086	156.914
Plusvoorziening 2017-2018	OND/ODB-2016/17722U	20-07-2017	674.630	674.630	534.429	140.201	-	-	674.630	534.429	140.201
Plusvoorziening 2018-2019	OND/ODB-2016/17722U	20-07-2017	651.397	651.397	298.813	352.584	-	545.415	651.397	844.227	-192.830
Plusvoorziening 2019-2020	OND/ODB-2016/17722U	20-07-2017	651.397	-	-	-	651.397	289.821	651.397	289.821	361.576
Begaafde leerlingen po en vo	HBL19135	25-10-2019	958.208	-	-	-	239.552	96.467	239.552	96.467	861.741
Totaal			3.735.632	2.126.027	1.476.327	649.700	890.949	931.703	3.016.976	2.408.030	1.327.602

De plusmiddelen zijn toegekend voor de periode 2016-2020. De besteding van de middelen in 2019 is terug te vinden in bijlage 3.

De middelen voor begaafde leerlingen po en vo zijn toegekend voor de periode 2019-2023.

Een deel van de middelen wordt door het Samenwerkingsverband zelf bekostigd. Het totaal van de besteding van de middelen in 2019 is terug te vinden in bijlage 3.

3. LIQUIDE MIDDELEN

	2019	2018
	€	€
ING rekening-courant	4.816.602	1.514.032
ING zakelijk voor salarissen	386.847	2.663.477
ING zakelijke spaarrekening	-	4.511.353
ING vermogen spaarrekening	4.511.853	270.000
Rabobank rekening-courant	348.219	348.375
Rabobank doelreserveren	2.354.058	2.353.797
BNG spaarrekening	1.995.670	-
	<u>14.413.249</u>	<u>11.661.034</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn direct opeisbaar.

4. EIGEN VERMOGEN

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

Het bestuur stelt voor conform begroting om € 750.000 van het positieve resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve Lwoo-Pro. Dit is meer dan het positieve resultaat dat behaald is en wordt verrekend met de reservering voor de versterking van de basisondersteuning. De overige bestemmingsreserves zijn conform jaarplan 2020 overgezet naar een bestemmingsreserve voor de basisondersteuning.

Algemene Reserve

Stand per 1 januari	2.600.000	2.600.000
Onttrekking conform herverdeling resultaat	<u>-200.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>2.400.000</u>	<u>2.600.000</u>

Bestemmingsreserve voormalige reboundprojecten

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	1.265.003	1.265.003
Toevoeging conform voorstel resultaatbestemming	<u>-1.265.003</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>1.265.003</u>

Deze bestemmingsreserve is conform jaarplan 2020 overgezet naar de bestemmingsreserve voor het versterken van de basisondersteuning.

Bestemmingsreserve huisvesting

Stand per 1 januari	101.221	101.221
Toevoeging conform voorstel resultaatbestemming	<u>-101.221</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>101.221</u>

Deze bestemmingsreserve is conform jaarplan 2020 overgezet naar de bestemmingsreserve voor het versterken van de basisondersteuning.

Bestemmingsreserve Lwoo/Pro

Stand per 1 januari	2.506.441	1.756.441
Toevoeging conform voorstel resultaatbestemming	750.000	750.000
Stand per 31 december	3.256.441	2.506.441

Deze bestemmingsreserve is opgenomen om de negatieve gevolgen van een landelijke verevening van het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijsmiddelen op te vangen.

Bestemmingsreserve versterken basisondersteuning scholen

Stand per 1 januari	3.629.189	3.469.485
Toevoeging conform voorstel resultaatbestemming	1.630.452	159.704
Stand per 31 december	5.259.641	3.629.189

De komende jaren ontvangen de scholen extra middelen die zij kunnen investeren in hun interne zorgstructuur om het niveau van basisondersteuning aantoonbaar te verhogen.

Bestemmingsreserve hoogbegaafdheid

Stand per 1 januari	285.100	285.100
Toevoeging conform voorstel resultaatbestemming	-285.100	-
Stand per 31 december	-	285.100

Deze bestemmingsreserve is conform jaarplan 2020 overgezet naar de bestemmingsreserve voor het versterken van de basisondersteuning.

<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	8.516.082	7.786.954
-----------------------------------	-----------	-----------

5. VOORZIENINGEN

<i>Personeelsvoorziening</i>	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	11.542	4.800
Onttrekking	-	3.995
Vrijval	-	-
Dotatie jubilea	5.194	10.737
Stand per 31 december	16.736	11.542

Gezien de toename van het aantal personeelsleden in dienst, is de personeelsvoorziening verhoogd.

Deze voorziening is langlopend.

6. KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren	3.846.398	407.205
Belastingen en premies sociale verzekeringen	99.220	78.976
Schulden ter zake van pensioenen	29.913	22.304
Overige schulden en overlopende passiva	1.424.379	1.705.306
	<hr/>	<hr/>
	5.399.910	2.213.791
	<hr/>	<hr/>
<i>Uitsplitsing overige schulden en overlopende passiva</i>		
<u>Vooruit ontvangen subsidiegelden OCW</u>		
- Plusmiddelen	465.860	649.699
- Begaafde leerlingen po en vo	143.085	-
<u>Vooruit ontvangen subsidiegelden Gemeente Amsterdam</u>		
- MBO-agenda	34.004	29.743
- Aanval op de Uitval	90.930	94.903
Personele kosten	13.610	37.154
Bureaunkosten	8.876	5.137
Vakantiegeld en verlof	92.854	90.933
Accountantskosten	16.184	8.289
Kosten bovenschoolse voorzieningen	-	120.224
Kosten capaciteitenonderzoek	249.948	254.460
Kosten MBO-agenda	21.735	14.701
Overige kosten projecten en activiteiten	128.393	25.161
Kosten Plusmiddelen	1.512	47.287
Kosten registratiesysteem LISA	4.784	30.875
Kosten frictiefonds	16.094	-
Kosten innovatiegelden	26.500	-
Kosten Lwoo-Pro indicering	70.710	-
Kosten gemene rekening ELK retourneren	1.672	-
Retour Gemeente Amsterdam inzake onderbesteding subsidies	37.628	296.740
	<hr/>	<hr/>
	1.424.379	1.705.306
	<hr/>	<hr/>

De schulden hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Het Samenwerkingsverband sloot een dienstverleningsovereenkomst af met Stichting Altra ter waarde van € 3,8 miljoen per schooljaar voor de inzet van Begeleiders Passend Onderwijs, die eindigt op 1 augustus 2022.

Het contract biedt de mogelijkheid om jaarlijks vóór 1 mei het daaropvolgende schooljaar op te zeggen.

Voor schooljaar 2020-2021 is al besloten het contract te continueren.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

7. RIJKSBIJDAGEN OCW

	2019	Begroting	2018
	€	€	€
Lichte ondersteuning algemeen (inclusief verevening)	4.119.969	4.004.220	3.983.305
Lichte ondersteuning Lwoo	30.462.628	29.515.474	29.341.763
Lichte ondersteuning Pro	6.824.157	6.607.575	6.573.063
Zware ondersteuning	25.667.190	25.045.495	24.561.716
	<u>67.073.944</u>	<u>65.172.764</u>	<u>64.459.846</u>

De rijksbaten zijn bijna 2 miljoen hoger dan begroot. Dit komt met name doordat een hoger bekostigingsbedrag per leerling is toegekend. Ook de afdrachten zijn veel hoger. De netto rijksbaten (baten - afdrachten) zijn 1 miljoen hoger dan begroot.

8. OVERHEIDSBIJDRAGEN EN SUBSIDIE OVERIGE OVERHEDEN

Overige subsidies OCW

Plusmiddelen 2016-2020	835.236	950.279	706.555
Begaafde leerlingen po en vo	96.467	-	-

Gemeentelijke subsidies

Bestedingsplan Passend Onderwijs/Werkagenda	257.685	544.749	190.541
Programmageden VSV - Aanval op de Uitval	105.987	119.792	84.292
MBO-agenda	217.329	195.933	160.694
ScholenArena	95.000	-	-
Purmer College	100.000	-	-
Motie Timman (uit BPO)	4.646	-	6.827
	<u>1.712.350</u>	<u>1.810.753</u>	<u>1.148.909</u>

De subsidies voor begaafde leerlingen po en vo, Purmer College en de ScholenArena zijn halverwege het jaar toegekend.

9. BIJDRAGE SCHOOLBESTUREN

	2019	Begroting	2018
	€	€	€
STOP	-	-	109.433
TOP	-	-	46.900
Pilot Hogelant	-	-	18.877
Transferia	-	-	191.065
Toptrajecten	176.721	287.280	56.023
Tussentijdse plaatsing VSO	193.772	-	522.860
	<u>370.493</u>	<u>287.280</u>	<u>945.158</u>

De doorbelastingen inzake tussentijdse plaatsing in het VSO waren wel bestuurlijk afgesproken, maar niet in de begroting opgenomen. De baten van Toptrajecten zijn lager doordat deze voorziening zich meer richt op ambulante begeleiding op de eigen school in plaats van een plaatsing op een bovenschoolse voorziening.

10. OVERIGE BATEN

Inzet bestemmingsreserve hoogbegaafdheid	-	100.000	-
Opheffing oude Stichting VO Zorg Amsterdam-Centraal	-	-	1.117
Gemeente A'dam ELK en aanpak niet-schoolgaande ll '18	3.509	-	3.176
Verbouwingkosten OSVO en ELK	-	-	12.810
Personele kosten	19.186	-	214.907
	<u>22.695</u>	<u>100.000</u>	<u>232.010</u>

Het Samenwerkingsverband heeft een overeenkomst kosten voor gemene rekening met Stichting ELK en met Vereniging OSVO voor het personeel en algemene kosten gesloten. De baten zijn gesaldeerd met de lasten.

De resterende baten voor personele kosten zijn van de beheerorganisatie vo-mbo.

11. PERSONEELSLASTEN

	2019	Begroting	2018
	€	€	€
11a Lonen en salarissen			
Brutoloon en salarissen personeel bureau	471.724	755.049	430.640
Brutoloon en salarissen Onderwijsadviseurs	504.467	723.100	430.372
Brutoloon en salarissen Toelatingsadviescommissie	135.032	144.819	76.263
Brutoloon en salarissen projecten	90.891	64.644	-
Brutoloon en salarissen gesubsidieerde projecten	164.482	138.157	160.627
Brutoloon en salarissen ELK	-	-	74.643
Brutoloon en salarissen OSVO	-	-	76.133
Sociale lasten	179.119	-	159.911
Pensioenlasten	217.959	-	182.156
<i>totaal lonen en salarissen</i>	<u>1.763.674</u>	<u>1.825.770</u>	<u>1.590.745</u>

Gemiddeld had het Samenwerkingsverband in 2019 24,66fte in dienst (2018: 19,7 fte). Een deel van de personele kosten worden bekostigd vanuit een overeenkomst kosten voor gemene rekening die met Stichting ELK is afgesloten en met Vereniging OSVO.

De personele lasten van het Samenwerkingsverband vallen iets hoger uit.

Tegenover deze hogere personele lasten staan hogere baten vanuit de subsidies.

11b Overige personele lasten

Personeel niet in loondienst:

Loonkosten gedetacheerd personeel/zzp'ers bureau, incl. beleid en onderst.plan	89.996	209.220	155.282
Kosten zzp'ers voorbereiding AVG	-	7.997	23.813
Kosten zzp'ers communicatie	109.287	95.302	42.850
Kosten zzp'ers bouw SWV-systeem en inrichting processen	37.806	48.787	93.926
Loonkosten gedetacheerd personeel en zzp'ers TAC	146.768	133.008	143.679
Loonkosten gedetacheerd personeel/zzp'ers programma's	260.912	43.460	57.661
Loonkosten gesubsidieerde projecten (gedetacheerd/zzp'ers)	188.489	128.521	120.735
<i>subtotaal overige personele lasten: niet in loondienst</i>	<u>833.258</u>	<u>666.296</u>	<u>637.946</u>

De overige personele kosten vallen hoger uit doordat voor de programma's en subsidie projecten meer gebruik is gemaakt van de inzet van zzp'ers. Bij het bureau zijn de lasten lager doordat minder externe personele inzet nodig was.

Overige personele lasten vervolg

Reiskosten	250	5.000	500
Overige kosten	9.022	-	9.539
Scholings- en ontwikkelingskosten	49.664	66.000	34.723
Mutatie verlof	-10.882	-	-17.197
Mutatie voorziening jubilea	5.194	-	6.742
Vacatievergoeding Ondersteuningsplanraad	3.602	5.000	1.502
Werving en selectiekosten voorzitter ALV	5.205	-	-
Af: uitkeringen	-34.729	-	-32.504
<i>subtotaal overige personele lasten vervolg</i>	<u>27.326</u>	<u>76.000</u>	<u>3.305</u>

De overige personele lasten zijn lager dan begroot door lagere kosten aan scholing, reiskosten en de OPR.

Daarnaast waren een aantal medewerkers met zwangerschapsverlof, waarvoor een uitkering is ontvangen vanuit het UWV.

De reservering voor het verlof is lager dan vorig jaar omdat wordt gestuurd op opnemen van vakantie-uren in hetzelfde jaar

<i>totaal overige personele lasten</i>	860.584	742.296	641.251
<i>Totaal personele lasten</i>	<u><u>2.624.258</u></u>	<u><u>2.568.066</u></u>	<u><u>2.231.996</u></u>

11c Verantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT)

Het bezoldigingsmaximum in 2019 is voor het Samenwerkingsverband € 194.000. Zoals op de volgende pagina weergegeven, is deze norm niet overschreden. De bezoldiging van de directeur-bestuurder blijft ruim onder deze norm en de leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging.

WNT-verantwoording 2019: bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens is van toepassing op het Samenwerkingsverband.

Voor het Samenwerkingsverband is in 2019 het bezoldigingsmaximum € 194.000.

Het Samenwerkingsverband heeft geen toezichhouders, noch functionarissen van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking	
Naam	de Ruijter, A.M.
Functiegegevens	Directeur-Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	144.106
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	<i>144.106</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging	144.106
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2018	
Naam	de Ruijter, A.M.
Functiegegevens	Directeur-Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.084
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	<i>137.084</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
Totaal bezoldiging	137.084
Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder	
Naam	Functie
Admiraal, L.S.P.	Bestuurslid
Kervezee, R.T.	Voorzitter
Kuiken, R.	Bestuurslid
Neuhaus, C.E.M.	Bestuurslid
Van der Poel, A.P.M.	Bestuurslid
Dijkgraaf, B.B.	Bestuurslid

Het bestuur vervult deze functie qualitate qua en ontvangt geen bezoldiging.

12. AFSCHRIJVINGSLASTEN

	2019	Begroting	2018
	€	€	€
Materiële vaste activa inventaris en apparaten	23.246	67.700	35.998
	<u>23.246</u>	<u>67.700</u>	<u>35.998</u>

13. HUISVESTINGSLASTEN

Huisvesting	109.115	104.668	89.470
	<u>109.115</u>	<u>104.668</u>	<u>89.470</u>

14. OVERIGE LASTEN

14a Bureaukosten

Administratie & beheerkosten	62.715	40.044	49.295
Secretariële ondersteuning	24.086	-	16.620
Vergader- en conferentiekosten	18.311	-	13.242
Loonadministratie & bedrijfsgezondheidsdienst	18.689	15.000	12.002
Juridische kosten, inclusief geschillencommissie	14.923	30.000	-
ICT-kosten	53.884	40.000	26.132
AVG-systeem	871	-	-
Communicatiekosten, inclusief website	22.279	30.000	32.270
Digitaal platform en visuele identiteit	85.836	150.000	-
<i>subtotaal</i>	<u>301.594</u>	<u>305.044</u>	<u>149.56</u>

De vergaderkosten en secretariële ondersteuning zijn apart weergegeven en vallen hoger uit doordat het Samenwerkingsverband veel aandacht besteedt aan kennisdeling. De juridisch kosten zijn voor interne geschillen geweest. De ICT-kosten zijn met de overgang op het nieuwe systeem iets hoger uitgevallen dan begroot.

14b Kosten (beleids)advies en consult algemeen

Kosten advies personeel, bedrijfsvoering en verbouwing	8.375	70.000	4.162
Kosten AVG	6.572	20.003	-
Kosten communicatiestrategie	-	-	49.716
Kosten onderzoek & evaluatie	647	-	35.410
<i>subtotaal</i>	<u>15.594</u>	<u>90.003</u>	<u>89.28</u>

De kosten voor advies en consult zijn lager door meer inzet zzp'ers.

14c Programmakosten

Kosten evaluatie basisondersteuning en SOP	6.580	120.000	13.451
Kosten Professionalisering scholen	618.493	721.540	581.678
Kosten Procesbegeleiding scholen	1.215	-	6.030
Kosten innovatiegelden	704.773	1.000.000	-
Kosten Begeleiders Passend Onderwijs	3.635.106	3.521.457	3.562.137
Kosten adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen	191.565	202.350	149.265
Kosten begeleiders vanuit Cluster 1 en 2	2.320	3.000	2.160
Kosten SJSO	2.056	-	-
Kosten registratiesysteem LISA	154.021	98.112	241.186
Kosten indicering Lwoo en Pro, incl. systeem	144.944	150.300	147.622
Kosten niet-bekostigde nieuwkomers	298.000	298.000	260.750
Kosten centraal capaciteitenonderzoek	332.669	200.000	223.344
Kosten overstap po-vo	135.333	166.174	167.025
Kosten systeem overstap vo-mbo	24.789	3.320	15.591
Kosten warme overdracht	28.520	25.000	21.359
Kosten STOP- en TOP-locatie	-	-	198.583
Kosten pilot Hogelant	-	-	107.751
Kosten Transferia	-	-	590.516
Kosten Toptrajecten	936.426	1.014.600	264.429
Kosten Link	20.000	-	-
Kosten Bestedingsplan Passend Onderwijs eigen bijdrage	572	-	-
Kosten ScholenArena eigen bijdrage	71.392	-	-
Kosten hoogbegaafdheid	42.617	196.000	141.043
<i>subtotaal</i>	<u>7.351.391</u>	<u>7.719.852</u>	<u>6.693.920</u>

De programmakosten zijn lager dan begroot bij de professionalisering doordat niet alle scholen aan de voorwaarden voor de vergoeding van de zorgcoördinatoren voldeden.

De kosten van de innovatiegelden zijn lager uitgevallen omdat sommige scholen het project verder uitvoeren in 2020. De kosten voor de centrale capaciteitenonderzoeken zijn gestegen. De kosten voor Toptrajecten zijn lager uitgevallen dan begroot.

14d Kosten individuele leerlingen

Fricatiefonds	105.300	50.000	32.135
Huisonderwijs zieke leerlingen	170.753	232.000	152.655
Tussentijdse plaatsing in het vo	10.379	60.000	13.858
<i>subtotaal</i>	<u>286.432</u>	<u>342.000</u>	<u>198.648</u>

De kosten voor individuele leerlingen zijn lager uitgevallen, doordat minder leerlingen tussentijds overstappen van het voortgezet speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs dan verwacht en het huisonderwijs lager is uitgevallen. Dit jaar zijn meer aanvragen gedaan voor het frictiefonds.

14e Kosten subsidie projecten (excl. personele lasten, zie 10)*Plusmiddelen 2018-2019 / 2019-2020*

Budgettaire ruimte plusmiddelen	-	465.820	-
Aanpak schoolcultuur en veiligheid	95.833	100.000	100.000
Gespecialiseerde expertise nieuwkomers	200.000	200.000	200.001
Onderzoek leerlingdossiers	16.320	30.000	-
Aanpak niet-schoolgaande leerlingen	-	388	1.218
Onderwijszorgarrangementen (2018 uit BPO sub.)	66.202	-	245.892
Instreamklas	212.740	-	-
School2Work	37.500	-	-
Talentscan	23.492	-	-
Purmer College	76.495	-	200.000
School2Care	-	-	58.333
Pilot Hogelant	-	-	25.000
Begaafde leerlingen po en vo 2019 / 2020	85.934	-	-
<i>Overige subsidie- en extern gefinancierde projecten</i>			
Budgettaire ruimte Bestedingsplan Passend Onderwijs	85.188	544.749	-
Kosten Link vanuit subs. BPO	55.310	-	-
Inzet SWV PO Bestedingsplan Passend Onderwijs	50.356	-	-38.756
Motie Timman		41.125	
Aanval op de Uitval	3.240	31.359	810
MBO-agenda	123.282	118.980	62.121
ScholenArena	100.000	-	-
Purmer College	100.000	-	-
Robot zieke leerlingen	-	-	3.666
<i>subtotaal</i>	<u>1.331.892</u>	<u>1.532.420</u>	<u>858.28</u>

De budgettaire ruimte van bestedingsplan passend onderwijs en plusmiddelen zijn ingezet en terug te vinden in de bovenstaande projecten.

Niet alle projecten van de plusmiddelen waren bekend bij het opstellen van de begroting; hier staan wel baten tegenover.

De kosten voor onderwijszorgarrangementen zijn hoger doordat deze subsidie voor twee scholen verlengd is met een jaar.

De subsidie voor begaafde leerlingen po en vo is in augustus 2019 afgegeven voor vier jaar.

14f Onvoorzien - 200.000

14g Accountantskosten controle jaarrekening

Controle jaarrekening	15.729	12.000	11.841
Controle subsidie projecten	2.022	8.000	9.817
<i>subtotaal</i>	<u>17.751</u>	<u>20.000</u>	<u>21.65</u>
Totaal overige lasten	<u><u>9.304.654</u></u>	<u><u>10.209.319</u></u>	<u><u>8.011.360</u></u>

15. DOORBETALINGEN AAN SCHOOLBESTUREN

Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW

Afdracht Lwoo	26.821.966	26.253.782	26.102.846
Afdracht Pro	6.427.619	6.352.811	6.429.406
Afdracht VSO personeel	14.179.560	13.798.307	13.700.770
Afdracht VSO materieel	863.011	861.737	835.653
<i>subtotaal</i>	<u>48.292.156</u>	<u>47.266.637</u>	<u>47.068.675</u>

Doorbetaling op basis van groei 1 februari VSO	711.582	1.023.000	1.030.260
--	---------	-----------	-----------

Overige doorbetalingen aan schoolbesturen

Special classes	364.350	356.850	435.850
Tussenvoorzieningen	1.108.476	1.049.898	978.970
Ondersteuning in het regulier onderwijs	5.790.324	5.000.000	5.771.200
Ondersteuning in het voortgezet speciaal onderwijs	322.428	300.000	323.210
<i>subtotaal</i>	<u>7.585.578</u>	<u>6.706.748</u>	<u>7.509.230</u>

<i>Totaal doorbetalingen aan schoolbesturen</i>	<u>56.589.316</u>	<u>54.996.385</u>	<u>55.608.170</u>
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

De ondersteuningsmiddelen zijn hoger dan begroot, doordat € 20 per leerling extra is toegekend in juli 2019.

Model E Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2019	Resultaat 2019	Art 2:403 BW	Deelname %	Consolidatie
Stichting Elektronisch Loket Kernprocedure Amsterdam	Stichting	Amsterdam	4	48.898	35.720	nee	-	nee

Verbonden partijen zijn partijen waarop het Samenwerkingsverband invloed heeft of financieel mee verbonden is.

Het Samenwerkingsverband is verbonden met Stichting Elektronisch Loket Kernprocedure Amsterdam, omdat de directeur-bestuurder samen met de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam en Diemen het bestuur van deze stichting vormt.

Deze stichting is op 15 december 2017 opgericht.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Amsterdam, 20 mei 2020

Het bestuur:

de heer L.S.P. Admiraal, lid

mevrouw R.T. Kervezee, voorzitter

mevrouw B.B. Dijkgraaf, lid

mevrouw C.E.M. Neuhaus, lid

mevrouw A.P.M. van der Poel, lid

mevrouw A.M. de Ruijter, directeur-bestuurder

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van het Samenwerkingsverband is geen statutaire regeling betreffende de resultaatbestemming opgenomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Goedkeurende verklaring volgt na vaststelling van het jaarverslag door het bestuur op 20 mei 2020.

Bijlagen

Bijlage 1. OVERZICHT AANGESLOTEN SCHOOLBESTUREN SAMENWERKINGSVERBAND

Voortgezet onderwijs
De Amsterdamse Mavo
Onderwijsstichting Esprit
Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
Openbare Stichting Scholengemeenschap Reigersbos
Stichting Ceder Groep
Stichting Clusius College
Stichting Islamitisch Onderwijs
Stichting Joods Bijzonder Onderwijs
Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider Amsterdam
Stichting Kolom
Stichting Mediacollege Amsterdam
Stichting Montessori Scholengemeenschap Amsterdam
Stichting Open Schoolgemeenschap Bijlmer
Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Progresso
Stichting Samenwerkingsschool voor Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs IJburg
Stichting Spinoza Lyceum Amsterdam
Stichting Voortgezet Onderwijs Amsterdam Zuid
Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs
Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland
Stichting Wellant
Stichting Zaan Interconfessioneel Voortgezet Onderwijs
Vereniging Het Amsterdams Lyceum

Voortgezet speciaal onderwijs
Stichting Altra
Stichting Kolom
Stichting Orion

Bijlage 2. OVERZICHT BESTUUR VERENIGING SAMENWERKINGSVERBAND VO AMSTERDAM-DIEMEN

Naam	Functie bestuur Samenwerkingsverband	Functie schoolbestuur	Nevenfuncties	Datum benoeming	Datum aftreden
L.S.P. Admiraal	lid	Ambulant Regiodirecteur Wellantcollege Amsterdam	Geen	20-12-2017	n.v.t.
B.B. Dijkgraaf	lid	Lid College van Bestuur Stichting Zaam Interconfessioneel Voortgezet Onderwijs	- Toezichhoudend bestuur Samenwerkingsverband VO Waterland - Bestuurder Overleg van Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO)	18-12-2019	n.v.t.
Drs. R.T. Kervezee	voorzitter	Voorzitter College van Bestuur Esprit Scholen	- Lid Adviesraad Europees Platform -Nuffic - Commissaris bij Woonstichting de Key - Lid algemeen bestuur VO-raad - Bestuurder Overleg van Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO)	18-10-2013	n.v.t.
Drs. R. Kuiken	lid	Lid College van Bestuur Stichting Zaam Interconfessioneel Voortgezet Onderwijs	- Voorzitter College van Kerkrentmeesters van de Protestantse Kerk Amsterdam - Voorzitter Raad van Toezicht Regenbooggroep - Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Vrienden van de Regenboog - Voorzitter bestuur Stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep - Voorzitter bestuur Stichting Steunfonds Theologiestudenten Hogeschool Windesheim - Voorzitter van Bètapartners Noord-Holland - Bestuurslid van de vereniging BOA - Bestuurslid van het Samenwerkingsverband Zaanstad	18-10-2013	31-12-2019
C.E.M. Neuhaus	lid	Voorzitter directie Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	- Bestuurder Overleg van Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO)	02-12-2015	n.v.t.
Drs. A.P.M. van der Poel	lid	Bestuurder Orion	- Bestuurslid Jeugdportfonds Amsterdam - Bestuurder Overleg van Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO)	20-12-2017	n.v.t.
Drs. A.M. de Ruijter	directeur-bestuurder	n.v.t.	- Bestuurslid Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychotherapie - Lid van het bestuur van P3NL, federatie van psychologen, pedagogen en psychotherapeuten (tot mei 2019) - Vrijgevestigd gz-psycholoog (BIG) kinder- en jeugdpsychotherapeut (BIG), Weesp	01-03-2017	n.v.t.

Bijlage 3. RESULTAAT PER PROGRAMMA				
<i>Deze bijlage geeft een overzicht van het overschot of tekort per programmaonderdeel ten opzichte van de begroting. In het bestuursverslag is dit toegelicht.</i>	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Overschot - tekort t.o.v. begroting	
RESULTAAT (LASTEN) PER PROGRAMMA				
Management en Organisatie				
Personele lasten bureau, inclusief vervanging	€ 680.237	€ 882.957	€ 202.720	
Overige personele lasten	€ 12.177	€ 5.000	€ (7.177)	
Nieuw ondersteuningsplan	€ 39.393	€ 146.000	€ 106.606	
Scholing en ontwikkeling	€ 49.664	€ 66.000	€ 16.336	
Inhuur externen				
Beleidsontwikkeling	€ 111.677	€ 70.000	€ (41.677)	
Privacy	€ 7.444	€ 28.000	€ 20.556	
Huisvesting	€ 109.115	€ 104.668	€ (4.447)	
Algemene bedrijfskosten				
Personeelsadministratie, bedrijfsarts, hr	€ 28.338	€ 15.000	€ (13.338)	
Administratie & beheer, kantoor, telefoonkosten	€ 100.306	€ 40.000	€ (60.306)	
Afschrijvingskosten inventaris	€ 23.246	€ 67.700	€ 44.454	
ICT-kosten	€ 53.884	€ 40.000	€ (13.884)	
Juridische kosten	€ 14.924	€ 30.000	€ 15.076	
Accountantskosten	€ 17.751	€ 20.000	€ 2.249	
Communicatie & website	€ 124.787	€ 125.300	€ 513	
Digitaal platform	€ 74.062	€ 90.000	€ 15.938	
Visuele identiteit	€ 11.774	€ 60.000	€ 48.226	
Ondersteuningsplanraad	€ 8.549	€ 5.000	€ (3.549)	
<i>subtotaal</i>	€ 1.467.328	€ 1.795.625	€ 328.297	
LASTEN PROGRAMMA'S				
Programma 1: Ondersteuning aan en op vo-scholen				
1.1 Basisondersteuning - collegiale visitatie	€ 51.598	€ 70.000	€ 18.402	
1.2 Schoolondersteuningsprofielen	€ 409	€ 50.000	€ 49.591	
1.3 Ondersteuningsmiddelen scholen	€ 5.790.324	€ 5.000.000	€ (790.324)	
1.4 Professionalisering en ondersteuning in de scholen	€ 633.337	€ 730.000	€ 96.663	
1.5 Tussentijdse overstap	€ 10.379	€ 60.000	€ 49.621	
1.6 Afdrachten Lwoo/Pro	€ 33.249.585	€ 32.606.593	€ (642.992)	
1.7 Innovatiebudget scholen	€ 704.773	€ 1.000.000	€ 295.227	
<i>subtotaal</i>	€ 40.440.405	€ 39.516.593	€ (923.812)	
Programma 2: Extra ondersteuning leerlingen				
2.1a Frictiefonds	€ 105.300	€ 50.000	€ (55.300)	
2.1b Huisonderwijs aanvullend	€ 170.753	€ 232.000	€ 61.247	
<i>subtotaal</i>	€ 276.053	€ 282.000	€ 5.947	
Programma 3: Ondersteuning in school				
3.1 Begeleiders Passend Onderwijs	€ 3.635.106	€ 3.521.457	€ (113.649)	
3.2 Begeleiders Zieke kinderen en huisonderwijs	€ 191.565	€ 202.350	€ 10.785	
3.3 Begeleiders vanuit Cluster 1 en 2	€ 2.320	€ 3.000	€ 680	
3.2 Specialistische jeugdhulp speciaal onderwijs	€ 2.056	€ -	€ (2.056)	
<i>subtotaal</i>	€ 3.831.047	€ 3.726.807	€ (104.240)	

Programma 4: Dekkend aanbod				
4.1 Bijdrage special class Metis MLA	€ 364.350	€ 356.850	€ (7.500)	
4.2a Bijdrage Apollo	€ 716.454	€ 662.382	€ (54.072)	
4.2b Bijdrage Hogelant	€ 117.156	€ 117.156	€ -	
4.2c Bijdrage Iedersland	€ 220.794	€ 216.288	€ (4.506)	
4.2d Bijdrage Tobias	€ 54.072	€ 54.072	€ -	
4.3a Niet bekostigde nieuwkomers	€ 298.000	€ 298.000	€ -	
4.3b Gespecialiseerde expertise nieuwkomers (uit subsidie plus)	€ 200.000	€ 200.000	€ -	
4.4 Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen	€ 49.985	€ 196.000	€ 146.015	
4.42 Hoogbegaafdheid - overstap po-vo (uit subsidie begaafde II)	€ 944	€ -	€ (944)	
4.43 Hoogbegaafdheid - signaleren (uit subsidie begaafde II)	€ 32.635	€ -	€ (32.635)	
4.44 Hoogbegaafdheid - extra aanbod (uit subsidie begaafde II)	€ 83.334	€ -	€ (83.334)	
4.45 Hoogbegaafdheid - onderzoek Bosma (uit subsidie begaafde II)	€ 6.875	€ -	€ (6.875)	
4.49 Hoogbegaafdheid - coördinator (uit subsidie begaafde II)	€ 18.661	€ -	€ (18.661)	
4.410 - Hoogbegaafdheid - landelijk (uit subsidie begaafde II)	€ 2.887	€ -	€ (2.887)	
<i>subtotaal</i>	€ 2.166.147	€ 2.100.748	€ (65.399)	
Programma 5: Toeleiding				
5.1a Personele kosten Onderwijsadviseurs	€ 630.683	€ 723.100	€ 92.417	
5.1b Systeem & Monitoring Lisa	€ 197.968	€ 146.900	€ (51.069)	
5.2 Personele kosten Toelatingsadviescommissie	€ 292.871	€ 277.827	€ (15.043)	
5.3a Personele kosten indicering Lwoo/Pro	€ 143.641	€ 135.300	€ (8.341)	
5.3b Kosten systeem Lwoo/Pro	€ 14.099	€ 15.000	€ 901	
5.4 Centraal capaciteitenonderzoek	€ 332.669	€ 200.000	€ (132.669)	
5.5a Overstap po-vo: St. ELK	€ 135.333	€ 166.174	€ 30.841	
5.5b Overstap vo-mbo	€ 28.151	€ 20.000	€ (8.151)	
5.6 Vo-vo schoolwisselaars	€ -	€ -	€ -	
5.7 Warme overdracht po-vo	€ 28.520	€ 25.000	€ (3.520)	
5.8 Arbeidstoeleiding / PRO-ROC-trajecten	€ 34.690	€ 35.000	€ 310	
5.9 Week van de overstap	€ 240.260	€ -	€ (240.260)	
<i>subtotaal</i>	€ 2.078.885	€ 1.744.301	€ (334.584)	
Programma 6: Bovenschoolse voorzieningen				
6.1 Toptraject	€ 952.017	€ 1.014.600	€ 62.583	
6.2 Schoolcultuur en veiligheid (uit subsidie plus)	€ 95.833	€ 100.000	€ 4.167	
6.3 Onderzoek leerlingdossiers (uit subsidie plus)	€ 16.320	€ 30.000	€ 13.680	
6.4 School2Work (uit subsidie plus)	€ 37.500	€ -	€ (37.500)	
6.5 LINK (deels uit BPO)	€ 75.310	€ -	€ (75.310)	
<i>subtotaal</i>	€ 1.176.980	€ 1.144.600	€ (32.380)	
Programma 7: Voortgezet speciaal onderwijs				
7.1 Afdrachten deelname VSO	€ 15.042.571	€ 14.660.044	€ (382.527)	
7.2 Tussentijdse groei VSO	€ 711.582	€ 1.023.000	€ 311.417	
7.3 Extra ondersteuningsmiddelen VSO	€ 322.428	€ 300.000	€ (22.428)	
7.4 Onderwijszorgarrangementen (uit subsidie plus)	€ 166.202	€ -	€ (166.202)	
<i>subtotaal</i>	€ 16.242.783	€ 15.983.044	€ (259.740)	
Programma 8: Projecten				
8.1 Niet-schoolgaande leerlingen (uit subsidie plus*)	€ 3.485	€ 85.000	€ 81.515	
8.2 Aanval op de Uitval (subsidie)	€ 105.988	€ 119.792	€ 13.804	
8.3 MBO-agenda (subsidie)	€ 217.330	€ 195.933	€ (21.397)	
8.4 Motie Timman	€ 4.646	€ 41.125	€ 36.479	
8.5 Budgettaire ruimte plusmiddelen (subsidie plus*)	€ 415.896	€ 465.820	€ 49.924	
8.6 Bestedingsplan Passend Onderwijs (subsidie BPO)	€ 223.617	€ 544.749	€ 321.132	
<i>subtotaal</i>	€ 970.962	€ 1.452.419	€ 481.457	
Onvoorziene lasten	€ -	€ 200.000	€ 200.000	
TOTALE LASTEN	€ 68.650.589	€ 67.946.136	€ (704.453)	

Bijlage 4. Risicoanalyse

rating	type risico	financiële impact	beheersmaatregel	kans	bedrag weerstandsvermogen
	Werkgeversrisico's: - ziekteverzuim en bij (langdurige) uitval snel vervanging nodig door grootte organisatie; - arbeidsconflicten; - weinig doorgroeimogelijkheden, risico hoog verloop.	€ 140.000	- naleven ziekteverzuimbeleid; - medewerkers zijn qua taken uitwisselbaar; - kerntaken beleggen bij vast personeel; - handleidingen van werkprocessen zijn uitgewerkt.	10%	€ 14.000
	Frauderisico's	€ 100.000	- administratieve organisatie - interne beheersing is opgesteld en wordt periodiek getoetst; - functiescheiding; - maximum instellen wat per dag/week wordt overgemaakt; - controller controleert maandelijks verloop bankrekening.	10%	€ 10.000
	Overtreding Algemene Verordening Gegevensbescherming	€ 500.000	- alle privacy-gerelateerde beleidsstukken, protocollen en reglementen naleven en periodiek controleren; - aanstelling functionaris voor gegevensbescherming; - bewustwordingssessies personeel organiseren; - <i>data protection impact assessment</i> uitvoeren en mogelijke aanvullende maatregelen nemen.	20%	€ 100.000
Strategische risico's: risico's die voortvloeien uit het geformuleerde beleid en de uitvoering hiervan.					
	Kwaliteitszorg nog onvoldoende ingebed binnen het Samenwerkingsverband als bureau en netwerk van scholen.	€ 100.000	- bevorderen van een kwaliteitscultuur; - uitvoeren projectplannen kwaliteitsagenda; - naleven uitvoering statuut kwaliteitscommissie en auditcommissie; - voorlichting en begeleiding bieden aan de scholen over het uitvoeren van de kwaliteitsagenda; - uitvoeren van programmamanagement.	30%	€ 30.000
	Onvoldoende zicht op kwaliteit en resultaat van geboden ondersteuning en de doelmatige inzet van de ondersteuningsmiddelen.	€ 100.000	- wijze aanvraag en verantwoording ondersteuningsmiddelen verbeteren; - gesprekkencyclus met scholen over ondersteuning starten.	70%	70.000
	Onvoldoende zicht op de kwaliteit van de inzet van externen op scholen (Begeleiders Passend Onderwijs, Adviseurs Passend Onderwijs Zieke leerlingen, procesbegeleiders, zorgcoördinator) en het nog onvoldoende gebruikmaken van de expertise van deze personen op de scholen en onvoldoende zicht op hoe je de experts kunt inzetten.	€ 200.000	- duidelijke taakomschrijving en dienstverleningsovereenkomst; - jaarlijks kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie; - scholen informeren over het kunnen inzetten van deze personen en wat hun taken zijn.	50%	100.000
	Geen samenhangend aanbod, wat kan leiden tot niet-schoolgaande leerlingen: - onvoldoende plek tussenvoorzieningen; - onvoldoende aanbod havo/vwo op VSO; - onvoldoende VSO diplomagericht onderwijs op vmbo-basis en -kader; - onvoldoende aanbod onderwijszorgarrangementen; - onvoldoende aanbod van	€ 330.000	- monitoring leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoefte in relatie tot aanbod; - afspraken maken schoolbesturen; - evaluaties uitvoeren van huidige aanbod en voorzieningen op samenhang; - analyse van de schoolondersteuningsprofielen; - afspraken maken met omliggende samenwerkingsverbanden over grensverkeer; - dossieronderzoek van PI Research.	40%	132.000

	voorzieningen voor leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte.				
	Toptrajecten: - zicht op preventieve trajecten is onvoldoende in beeld; - doelstelling niet behaald: minder dan 80% van alle leerlingen keert terug naar regulier onderwijs; - onderbezetting van personeel op zorg en onderwijs; - het tijdig inzetten van Toptrajecten door scholen.	€ 200.000	- jaarlijks kwalitatieve/kwantitatieve evaluatie; - duidelijke vastlegging van verantwoordelijkheden ten aanzien van het onderwijs; - dienstverleningsovereenkomst naleven; - zorgen voor borging onderwijskwaliteit; - diagnostiek op Toptrajecten uitvoeren; - aansturen op tijdige inzet Toptrajecten; - aansturen op regierol school.	40%	80.000
	Vervolg schoolloopbaan van de leerlingen na een bovenschools traject (nagenoeg) onbekend, waardoor onbekend is of trajecten effectief zijn.	€ 100.000	- onderzoek (school)loopbaan leerling.	40%	40.000
	Problematiek niet-schoolgaande leerlingen: - geen compleet beeld niet-schoolgaande leerlingen; - onvoldoende aanbod specialistische jeugdhulp; - wachtlijsten in de jeugd-ggz; - doorbraakoverleg realiseert geen doorbraken; - rolverdeling tussen het Samenwerkingsverband en leerplicht en het nemen van verantwoordelijkheid.	€ 330.000	- Amsterdamse aanpak niet-schoolgaande leerlingen uitvoeren (analyse, visie en inhoudelijke aanpak centraal); - onderwijsadviseurs Samenwerkingsverband helpen scholen bij het preventief handelen; - meerwaarde inzet ervaringsdeskundigen onderzoeken; - meer betrokkenheid bij de vrijstellingen voor zieke leerlingen; - meer zicht op verzuim VSO door actiever bezoek aan het VSO; - betere samenwerking met de partners.	70%	231.000
	Impasse in besluitvorming tussen bestuur en leden en leden onderling door o.a. dubbele loyaliteit enerzijds aan het eigen schoolbestuur en anderzijds aan het Samenwerkingsverband.	€ 150.000	- aansturen op goede samenwerking en gedeeld eigenaarschap; - periodiek gesprek bestuur met leden; - naleven toezichtkader, inclusief rol audit- en kwaliteitscommissie.	50%	75.000
Externe risico's: risico's die voortvloeien uit het beleid van de overheid en ketenpartners.					
	Veranderende wetgeving: Het Samenwerkingsverband is afhankelijk van baten van het rijk, waardoor bij bezuinigingen of wijziging van beleid, bijv. naar aanleiding van de evaluatie op passend onderwijs, de continuïteit van de organisatie in gevaar komt. Minimaal 1 jaar aan verplichtingen (personeel en huisvesting) kunnen voldoen, inclusief transitievergoeding.	€ 1.000.000	- op hoogte blijven landelijke (politieke) ontwikkelingen en gesprekspartner zijn van ministerie OCW.	5%	€ 50.000
	Late bijstelling van leerlingaantallen en bekostigingsbedragen waardoor inkomsten vanuit OCW wijzigen en het te laat is voor bijstellen van de prognose. Bij hoger resultaat: groter eigen vermogen kan mogelijk tot negatieve beeldvorming bij OCW en publieke opinie leiden. Bij lager resultaat: interen op eigen vermogen.	€ 100.000	- tussenrapportages incl. prognoses opstellen en indien nodig (meerjaren)begroting aanpassen; - leerlingaantallen goed bijhouden; - op de hoogte blijven van wet- en regelgeving.	100%	€ 100.000
	Hogere verplichte afdracht VSO door stijging aantal leerlingen VSO op 1 oktober en met de tussentijdse groei dan opgenomen in de MJB. Stijging komt o.a. door de aanpak van niet-schoolgaande leerlingen, de	€ 550.000	- monitoring leerlingstromen; - beleid ontwikkelen voor doorplaatsing VSO-leerlingen naar vo; - verlagen ondersteuningsmiddelen vo-scholen (communicerende vaten); - bijstellen meerjarenbegroting.	25%	€ 137.500

	ontwikkelingen in de gespecialiseerde jeugdhulp, sluiting van JJI in Amsterdam en grensgebieden en andere initiatieven van de gemeente Amsterdam.				
	Fouten in en/of geen mogelijkheid gedegen controle van database DUO (kijkglazen) en bijbehorende beschikkingen voor Lwoo/Pro en residentiële leerlingen (VSO).	€ 100.000	- controle kijkglazen en beschikkingen; - tijdig bezwaar maken.	10%	€ 10.000
	Veranderingen in bekostiging leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs (negatieve verevening voor het Samenwerkingsverband).	€ 3.000.000	- directeur-bestuurder actief in gesprek met OCW; - directeur-bestuurder in klankbordgroep CBS over toekomstige verdeelmodel; - bestuurlijke commissie werkt innovatieve scenario's uit; - bestemmingsreserve Lwoo/Pro voor innovatieve scenario's; - afname nettobaten Samenwerkingsverband is opgenomen in meerjarenbegroting.	25%	€ 750.000
	Ontwikkelingen in gemeentelijk en landelijk beleid: - complexiteit en onduidelijkheid omtrent financiering zorg in onderwijstijd; - ontwikkeling recht op ontwikkelen en leren (leerrecht) vraagt om individueel maatwerk; - mogelijke afschaffing vrijstellingen; - gewijzigd gemeentelijk beleid (bijv. na verkiezingen) waardoor subsidies niet meer worden toegekend aan ons of aan andere voorzieningen waardoor wij meer leerlingen krijgen; - druk vanuit externe partijen over financiering van nieuwe onderwijsinitiatieven.	€ 400.000	- gezamenlijke werkgenda tussen gemeente Amsterdam, Samenwerkingsverband VO en Samenwerkingsverband PO Amsterdam-Diemen; - contact onderhouden met de gemeente; - tijdige afspraken maken met de aanbieder en de gemeente over de nieuwe voorzieningen en evt. over de bekostiging over onderwijs-jeugdhulp.	60%	€ 240.000
	Regionale problematiek jeugdhulp: - verwijzing naar jeugdhulp moeizaam; - onvoldoende aanbod specialistische jeugdhulp; - geen regie op plaatsing leerlingen in behandelsetting; - grensverkeer; - wachtlijsten; - vermindering van residentiële en gesloten jeugdzorg in Amsterdam en grensregio.	€ 330.000	- agendering zorg op maat en OOGO; - middelen reserveren in meerjarenbegroting voor individuele onderwijs-zorgarrangementen.	70%	€ 231.000
	Ontevredenheid stakeholders (leerlingen, ouders, ketenpartners, gemeenten e.d.) over het beleid dat het Samenwerkingsverband ontwikkelt en realiseert waardoor juridische kosten gemaakt moeten worden.	€ 60.000	- duidelijke op doelgroep afgestemde communicatie met stakeholders.	20%	€ 12.000
	Herstelopdracht inspectierapport onvoldoende / niet tijdig uitgevoerd.	€ 80.000	- nauw contact onderhouden met inspectie; - herstelopdrachten tijdig uitvoeren.	20%	€ 16.000
			minimaal benodigd weerstandsvermogen		€2.428.500

